

2.1157

CALENDARUL OICRILOR

52 VERDE

1937.

TIPOGRAFIA OCT. L. VESTEMEAN, SIBIU

DACIA TRAIANĂ SIBIU

● TIPOGRAFIA

execută tot felul de lucrări grafice ca: Acțiuni, Registre bancare, Broșuri, Reviste, Ziar, Cărți științifice și literare, Invitări, Afișe, Bilete de vizită, logodnă și de căsătorie, Vignete precum și tot felul de imprimate etc.

● LIBRĂRIA

livrează toate articolele de birou, în calitate superioare, cu prețuri moderate, cărți literare și școlare, Albulmuri, Serviete de piele, Hârtie, Plicuri, Stilouri precum și Imprimele necesare, comunelor, avocaților, industrielor, comercianților, băncilor, școalelor.

● COMPACTORIA

bine aranjată cu cele mai bune mașini de compactorie, poate efectua orice registre pentru bănci, comerț, industrii și oficiuri publice. — Leagă cărți pentru biblioteci și de sortiment, în scurte dela cele mai simple până la cele mai luxoase, în cel mai scurt timp.

PIAȚA UNIRII Nr. 7 (în curte)
TELEFON 168

ANUL I.

Nr. 1

1937

CALENDARUL OIERILOR PE ANUL ≡ 1937 ≡

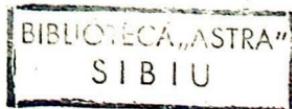
ÎNTOCMIT DE
Dr. IOAN DĂNCILĂ

Biblioteca Județeană ASTRA

888P

Editura „Uniunii Oierilor din întreaga țară”,
Poiana-Sibiului

888.

---

*Acest calendar este proprietatea autorului,
care își rezervă toate drepturile.*

---

*Inchinat memoriei oierilor sămă-
nători de viață românească pe pă-
mântul scump al patriei pe veci în-
tregite!*

CALENDARUL OIERILOR
1937

Dorește tuturor:

*MULTĂ SĂNĂTATE,
BELŞUG,
ŞI
VOE BUNĂ!*

Prefață.

Oieritul și oaia au avut și au un mare rol în viața poporului nostru. Cu toate acestea s'a făcut puțin sau deloc, pentru oieri și ocupațiunea lor.

Specula cu produsele oierilor, lipsa și scumpețea pășunilor și a., fac oieritul nerentabil.

Numărul turmelor se împuținează an de an și dacă statul nu va lua măsuri din vreme, ne vom pomeni mâine cu un și mai mare import de lână și brânzetură, iar pe fii oierilor români de azi îi vom vedea cerșind din poartă 'n poartă, cum se întâmplă azi cu bieții Moții și Maramureșenii.

Dar oierii au fost treziți, cu o oră mai de vreme și organizați în asociație profesională, culturală și economică, numită „Uniunea Oierilor din Întreaga țară”.

Uniunea caută să le arate drumul de urmat, care să aducă zile mai bune membrilor ei și oierilor țării.

In acest gând și'n sprijinul acestei idei pentru ridicarea oierilor și propășirea ocupațiunii lor, este redactat și acest modest calendar.

Nu are pretenția de a aduce ceva complect și perfect. Vom fi deci recunoscători tuturor acelora, cără ne vor atrage atenția asupra lipsurilor și acelora, cără în viitor vor contribui, pentru mai buna lui reușită.

Poiana-Sibiului, Noembrie 1936.

AUTORUL.

Cuvânt către oieri!

Ca fiu de oier, crescut cu ei și în mijlocul lor, luându-mi puterea de viață din izvorul nesecat al virtuților strămoșești, desmierdat fiind din frageda-mi copilărie de cântecul duios al fluierului, murmurul izvoarelor, vâjăitul brazilor și fermecat de poveștile ciobanilor spuse seara în jurul focului din vatra stâniilor, strungar, boitar și locuitor multe veri de burlac, purtător pe plai al produselor oilor părinților mei, ascultând zeci de ani bătăile inițiilor oierilor, identificându-mă întru totul și toate cu bucuriile vieții de cioban și suferințele împreunate cu oieritul, am avut și am un respect religios mereu crescând față de trecutul oierilor și o dragoste nefățărită mă leagă de acești vrednici fii ai neamului meu, apreciind după merit însemnatatea profesiunii oieritului.

In dorul fierbințe, — străin de trecătoare interese personale — de a ajuta cu modestele mele puteri la ridicarea culturală, socială și economică a lor, am înființat în anul 1922 în comuna mea natală prima asociație oierească botezată „Reuniunea oierilor“ din Poiana-Sibiului.

Nu este locul să descriu toate frământările în lupta ce ani de zile am dus-o, cu concursul devotat al membrilor acestei reuniuni, pentru recunoașterea anumitor drepturi ale oierilor, ci amintesc doar cu mândrie faptul, că din acest sămbure pe care l-am cultivat cu multă grijă timp de 12 ani a răsărit în 1935 marea mișcare oierească din zilele de azi, care a culminat în înființarea „Uniunii oierilor din întreaga țară“.

Cu cât munciam mai mult și cu cât greutățile multe și felurite se ridicau mai mari în calea năzuințelor noastre, cu atât mi-se mărea credința și îmi creșteau puterile de luptă și rezistență, întărindu-mă în convingerea, că suntem pe calea cea bună.

Mi-am dat bine seama, că nevoiele oierilor, membri ai reuniunii din Poiana, sunt ale oierilor din întreaga țară și pentru a pune în poziție de dreptă trupurile încovioate sub povara greutăților, mărind sorții de izbândă a biruinței pentru fericirea celor atât de năcăjiți am procedat în anul 1935 la organizarea lor într'o asociație profesională, cu scopul înscris în statutul ei.

Ideea a fost primită cu înșuflețire și semnalul dat ascultat.
La 21 Noiemvrie s-au adunat în prim congres în orașul Sibiu
2000 oieri din toate părțile țării.

Răsunetul a fost peste aşteptări!

In cadrul de mare sărbătoare al acestui congres a luat
ființă „Uniunea oierilor din întreaga țară“ la ale cărei temelii
s-au pus părți din sufletele oierilor înghegăte cu lacrimi de bucu-
rie și nădejdi de mai bine.

Entuziasmați și convinși de nevoiea organizării tuturor for-
țelor oierești, întorși acasă oierii, cari au avut fericirea de a lua
parte la acel prim congres, au procedat la organizarea lor pe co-
mune în reuniuni, solide cetățui oierești.

La 21 Noembrie a. c. s'a ținut al 2-lea congres în Târgu-Jiu.
Mișcarea oierească organizată și canalizată de „Uniunea oierilor
din întreaga țară“ își croiește înceț dar sigur, drum în opinia
publică și atrage asupra ei atenția factorilor de conducere.

Doi ani de muncă și luptă grea dusă cu prea reduse mij-
loace a avut darul, de a scoate de după ușe pe oierii, al căror
loc este altul și a-i înfățișa țării așa cum cu cinste se cuvine,
spălând rușinea disprețului cu care mulți i-au privit.

In lupta de redeșteptare oierească și încheicare corporatistă
mari servicii a adus cauzei revista „Stâna“, care a văzut lumina
zilei la 1 Aprilie 1934 și care de atunci sfidând toate greutățile,
n'a încetat a face tot mai mult lumeniș în pădurea incâlcită.

Azi un nou sprijin și o nouă armă se pune la îndemâna
oierilor : „Calendarul oierilor“, care nu e un simplu răboj, ci o
carte cu adevărat, plină de învățături folositoare. El este o lumină,
care va ajuta mult la luminarea cărărilor încă mult intunecate și
o caldă vatră de jar, care va încâlzi inimile celor, cari vor avea
fericirea să-l cetească.

Calendarul este un îndrumător al oierilor și un bun sfătuitor
al lor. El completează minunat, la timp și metodic sforțările și
înfăptuirile „Uniunii oierilor din întreaga țară“, contribuind în
mare măsură la înjghebarea și întărirea tot mai puternică a mân-
driei și solidarității oierești.

Oieri, cari au scris în calendarul neamului pagini neperi-
toare ; ei, a căror produse au importanță sării în bucate, își au
azi tipărit prin munca și truda marelui lor iubitor Dr. Ioan Dă-
cilă calendarul, care marchează o nouă dată istorică în mișcarea
oierească !

Pentru opera de netăgăduit folos dl Dr. Ioan Dăncilă și-a asigurat mai mult toată admirația și dreptul la recunoștință al oierilor.

La fel distinșii colaboratori, cari și-au dat concursul la înfăptuirea acestei opere.

„Uniunea oierilor din întreaga țară” și-a făcut o prea plăcută datorință față de oierii țării finanțând tipărireua calendarului și dacă oierii îl vor primi cu dragostea, care le-a fost dat, nădăjduim ca pe lângă incontestabilul câștig moral să poată avea și un prea modest câștig material.

Precum nu m'am indoit niciodată de înțelegerea oierilor și acum sunt sigur, că ei vor aprecia cum se cuvine rostul calendarului tipărit spre binele lor, precum și strădaniile dlui Dr. Ioan Dăncilă și ale colaboratorilor săi, ținându-și de a lor datorință de onoare să-l cumpere pentru casă sau pentru a-l purta cu ei în traista pribegiei, avându-l ca povătuitor și îndrumător pe drumul biruințelor cari au să vie.

In numele meu și al „Uniunii oierilor din întreaga țară” aduc și pe această cale sincere și călduroase mulțumiri dlui Dr. Ioan Dăncilă și colaboratorilor săi pentru talismanul cu cari au imbogățit realizările Uniunii, și-i asigur de toată recunoștința oierilor.

Să dea Bunul Dumnezeu ca și acest început să fie încununat de succes!

Indemnul meu către toți oierii și binevoitorii lor este:
Cumpărați-l, cetiți-l, răspândiți-l și urmați-i sfaturile!

Poiana-Sibiului, Decembrie 1936.

Nicolae Muntean

Președintele „Uniunii oierilor din
întreaga țară”.

Casa Domnitoare română.

1. *Maiestatea Sa CAROL II, Rege al României*, născut în 16 Octombrie 1893 la Castelul Peleș.
2. *Marele Voievod de Alba-Iulia MIHAIU*, moștenitor de Tron al României, născut în Cotroceni (București) în 25 Octombrie 1921.
3. *Maiestatea SA ELENA*, fiica Regelui Greciei, născ. în 20 Aprilie 1896 în Atena, căsătorită la 10 Martie 1921.
4. *M. S. Maria, Regina-Văduvă a României*, Prințesă de Britania-mare și Irlanda, născ. la 29 Octombrie 1875, căsătorită la 10 Ianuarie 1893 cu Ferdinand, al doilea Rege al României, mort la 20 Iulie 1927.
5. Prințipele *Nicolae*, fratele M. S. Regelui, născut la 5 August 1903.
6. Prințesa *Elisaveta*, născută la 29 Septembrie 1894, căsătorită la 27 Februarie 1921 cu moștenitorul tronului grecesc, Prințipele *Gheorghe*.
7. Prințesa *Mărioara*, născ. la 27 Decembrie 1899, căsătorită la 6 Iunie 1922 cu *Alexandru*, fostul Rege al Serbiei.
8. Prințesa *Ileana*, născută la 23 Decembrie 1908, căsătorită în 26 Iulie 1931 cu arhiducele *Anton de Habsburg*.
9. Prințipele *Mircea*, născut la 21 Decembrie 1912, mort la 2 Noemvrie 1916.

Sărbători ale Familiei Regale.

- 16 Octombrie, Nașterea *M. Sale Regelui Carol II*.
- 21 Mai, Onomastica *M. Sale Elena*.
- 22 Iulie, Onomastica *M. S. Reginei-Văduve Maria*.
- 25 Octombrie, Nașterea *Marelui Voievod Mihaiu*, moștenitorul de Tron.
- 8 Noemvrie, Onomastica *Marelui Voievod Mihaiu*.

Sărbători naționale.

(Cu oprire de orice lucru).

24 Ianuarie : Unirea Principatelor Române (Moldova și Muntenia) 1859.

10 Mai : Carol I. urcă tronul României (1866). — Proclamarea Independenței României (1877). — Încoronarea întâiului Rege român (1881).

Înălțarea Domnului : Sărbătorirea eroilor morți pentru Patria română.

Alte sărbători naționale.

(Cu slobozenie la lucru).

27 Martie : Proclamarea Unirii Basarabiei cu România (1918).

15 Mai : Proclamarea libertății poporului român la Blaj (1848).

28 Noemvrie : Proclamarea Unirii Bucovinei cu România (1918).

1 Decembrie : Proclamarea Unirii Transilvaniei cu România (1918).

Sărbători legale.

(Cu oprire de orice lucru).

Toate Duminecile de peste an.

Ziua întâi și a doua de Paști, Rusaliu și Crăciun.

Înălțarea Domnului (Ziua Eroilor).

1 Ianuarie (Anul Nou).

6 Ianuarie (Boboteaza).

24 Ianuarie (Unirea Principatelor).

23 Aprilie Sf. Gheorghe.

1 Mai, ziua muncii.

10 Mai.

8 Iunie, Proclamarea de Rege a M. S. Regelui Carol II.

Posturile.

1. Zilele de Miercuri și Vineri. — 2. Ajunul Bobotezei, 5 Ianuarie. — 4. Postul Paștilor din 15 Martie—1 Mai. — 4. Postul SS. Apostoli 28 Iunie. — 5. Postul Sântă Măriei 1—14 August.
6. Tăierea capului S. Ioan, 29 August. — 7. Ziua Crucii, 14 Septembrie. — 8. Postul Crăciunului, 15 Noemvrie—24 Decembrie.

Anotimpurile.

Primăvara începe la 21 Martie. — *Vara* începe la 22 Iunie.
— *Toamna* începe la 23 Sept. — *Iarna* începe la 22 Decembrie.

Intunecimi în 1937.

1. Intunecime totală de soare în 8 Iunie. Se va vedea mai ales pe Oceanul Pacific. Pe la noi — nu.

2. Intunecime parțială de lună, în 18 Noemvrie. Se va vedea mai ales din America și de pe Oceanul Pacific. Dela noi — nu.

3. Intunecime inelară de soare, în ziua de 5—3 Decembrie. Se va vedea mai ales pe Oceanul Pacific și în Japonia.

Cunoștințe privitoare la țara noastră

Suprafața Țării : 295.079 km. patrați.

Populația : 18.791.637 locuitori. În mijlocie, populația țării noastre sporește cu 220.000 locuitori anual.

Unde mai sunt Români : În afară de țara noastră, se mai găsesc Români în Jugoslavia cca 600.000; în Rusia 550.000; în America cca 300.000; în Grecia cca 200.000; în Cehoslovacia cca 150.000; în Bulgaria cca 100.000; în Ungaria cca 30.000; precum și un număr mai restrâns în Polonia, Istria și Asia Mică.

Organizarea Țării

Din punct de vedere politic, România e un Regat. Șeful suprem al statului este M. S. Regele Carol II. Țara noastră este condusă pe baza constituției — Legea Legilor — de un Guvern, numit de M. S. Regele. Legile Țării le fac Corpurile legiuitoroare, care au votat și actuala Constituție în 1923. Ele sunt alcătuite din Cameră și Senat. Camera are 383 de Deputați, iar Senatul 55 Senatori de drept și 201 senatori aleși.

Din punct de vedere administrativ, Țara noastră e împărțită în 71 județe, conduse de prefecti, iar județele sunt împărțite în total în 322 plăși conduse de câte un Pretor.

Țara noastră este formată din următoarele provincii : *Oltenia* care are 5 județe; *Muntenia* 17; *Dobrogea* compusă din 4 județe; *Moldova* are 13 județe; *Banatul* are 3 județe; *Transilvania* are 20 județe; *Bucovina* 5 și *Basarabia* 9 județe. În toată țara sunt 20 municipii, 51 comune urbane, reședințe de județ, 100 comune urbane nereședințe de județ și 15201 sate.

Din punct de vedere bisericesc în țara noastră ființează Biserica Creștină Ortodoxă, care este și biserica dominantă, iar după ea vine Biserica Creștină Greco-Catolică (Unită).

A. *Biserica noastră ortodoxă este de sine stătătoare și e pusă sub autoritatea Sinodului al cărui președinte e Înaltsfintia Sa Dr. Miron Cristea, Patriarhul României. Ea e alcătuită din 15 eparhii, grupate în jurul a cinci Mitropolii astfel:*

I. Mitropolia Ungro-Vlahiei (București) cu: Arhiepiscopia Bucureștilor, Episcopia Râmnicului—Noului Severin, Episcopia Buzăului, Episcopia Argeșului, Episcopia Constanței;

II. Mitropolia Moldovei și Sucevei (lași) cu: Arhiepiscopia Iașilor, Episcopia Romanului, Episcopia Hușilor, Episcopia Dunării de Jos;

III. Mitropolia Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului (cu reședință în Sibiu) cu: Arhiepiscopia Albei Iulii și a Sibiului; Episcopia Aradului, Ienopolei și Halmagiu; Episcopia Caransebeșului; Episcopia Oradiei, Episcopia Vadului, Feleacului și Clujului;

IV. Mitropolia Bucovinei (Cernăuți) cu: Arhiepiscopia Cernăuților și Episcopia Hotinului;

V. Mitropolia Basarabiei (Chișinău) cu: Arhiepiscopia Chișinăului și Episcopia Cetății Albe—Ismail.

B. *Biserica Unită are o Mitropolie la Blaj, cu patru episcopii: Gherla, Lugoj, Oradea și Maramureș.*

In 1932 erau în țară 11.078 biserici și 104 mănăstiri ortodoxe și 2122 biserici unite.

Din punct de vedere judecătoresc, țara noastră are: o Înalta Curte de Casație și Justiție în București, cu trei secții și are ca Prim Președinte pe Dl D. Volanschi; 12 Curți de Apel și anume în București, Craiova, Galați, Constanța, Iași, Chișinău, Cernăuți, Brașov, Târgu Mureș, Oradea, Cluj și Timișoara; 71 de tribunale de Județ și 476 Judecătorii de Ocol.

Din punct de vedere școlar avem: 4 Universități (București, Iași, Cernăuți și Cluj); 2 școli politehnice (București și Timișoara); 2 Academii de Înalte Studii Agronomice (București și Cluj); 2 Academii de Înalte Studii Comerciale și Industriale (București și Cluj); 1 școală superioară de arhitectură (București); 121 licee și seminarii pedagogice universitare; 102 gimnaziile; 71 școli secundare de fete; 40 școli normale de băieți; 33 școli normale

de fete; 52 Licee comerciale pentru băieți; 19 Licee comerciale pentru fete; 44 școli comerciale elementare de băieți; 13 școli elementare comerciale de fete; 62 licee profesionale de fete; 11 licee de meserii pentru băieți; 102 gimnaziu de meserii pentru băieți; 3 gimnaziu de meserii pentru fete; 43 școli elementare de meserii pentru băieți; 20 școli de menaj pentru fete; 7 școli de țesătorie pentru fete; 1 școală medie de agricultură; 1 școală medie de viticultură; 1 școală medie de horticultură; 16 școli de agricultură de gr. I.; 5 școli de viticultură de gr. I.; 2 școli de horticultură de gr. I.; 17 școli de economie casnică de gr. I.; 17 școli de iarnă. În toată țara au funcționat în 1932, în total, 13777 școli primare. (După Calendarul Plugarilor 1935).

Adresele Ministerelor și autorităților din București.

Palatul Regal, Calea Victoriei; *Ministere: de interne*, Str. Academiei 34; *de externe*, Șos. Bonaparte 1 (Palatul Sturdza); *de finanțe*, Calea Victoriei 123; *de războiu*, Piața Valter Mărăcineanu; *de Icrări publice*, Bdul Elisabeta; *de comunicații*, Bdul Elisabeta; *de comerț și industrie*, Calea Victoriei 157; *de justiție*, Str. Bursei 2; *de domenii*, Bdul Carol; *al cultelor și artelor*, Str. Gen. Berthelot 26; *de înstrucțione publică*, Str. Spiru Haret 8; *al muncii și ocrotirilor sociale*, Stradela Alex. Lahovari; *al domeniilor și agriculturii*, Bdul Carol 2. — Direcțunea Generală C. F. R., Calea Victoriei (Biserica Albă). Direcțunea Generală P. T. T., Calea Victoriei (Palatul Poștelor). Direcțunea Generală a Serviciului Sanitar, Bdul Carol 68. Direcțunea Generală a închisorilor, Str. Bursei 2. Direcția Generală a S. M. R. la Minist. Comun., Bdul Elisabeta. Înalta Curte de cassație, Calea Rahovei 4. Direcțunea Serv. Com. C. F. R., Str. Gen. Berthelot. Primăria Capitalei, Str. Sf. Vineri. Prefectura Poliției, Calea Victoriei. Casa de Depunerî, Calea Victoriei 13. Camera Deputaților, Dealul Mitropoliei. Senatul, Piața Universității. Siguranța Gen. a Statului, Bulevardul Pake 94. Casa pensiilor, Minist. de Finanțe Casa școalelor, Str. General Berthelot 26. Casa Bisericilor, Str. General Berthelot 26. Direcțunea gen. a teatrelor, Teatrul Național. Regia Monop. Statului, Șoseaua Giulești colț Bulev. Regelui. Monitorul Oficial, Bulevardul Elisabeta. Biroul Controlul Străinilor, Str. Matei Basarab 3.

Zilele	Calendarul Iulian
1 Vineri	(†) T. impr. și Sf. Vasile
2 Sâmbătă	P. Silvestru
3 Dum.	Pr. Malachia
Dum. înainte de Bot. Domnului	
Ev. Mat. III. 13—17. Gl. 6. Sf. 9.	
4 Luni	Sin. ss. 70 Ap.
5 Marți	M. Tesp. și Teona
6 Miercuri	(†) Botezul D-lui
7 Joi	† Ioan Botezătorul
8 Vineri	C. George
9 Sâmbătă	M. Polieuct
10 Dum.	P. Grigorie
Dum. după Botez. Ev. Mat. IV.	
12—17. Gl. 7. Sf. 10	
11 Luni	† C. Teodosie
12 Marți	M. Tațiana
13 Miercuri	M. Ermil
14 Joi	Păr. uc. Sinai
15 Vineri	C. Pav. Tebanul
16 Sâmbătă	Lanțul A. Petru
17 Dum.	† C. Antoniu
Dum. Leproșilor. Ev. Luca XVII.	
12—19. Gl. 8. Sf. 11.	
18 Luni	† Păr. At. și Chir.
19 Marți	C. Macarie
20 Miercuri	† C. Eftimie
21 Joi	C. Maxim
22 Vineri	Ap. Timoteiu
23 Sâmbătă	M. Clement
24 Dum.	Unirea Princip.
Dum. Orbului. Ev. Luca XVIII.	
35—43. Gl. 1. Sf. 1.	
25 Luni	† P. Grig. Teol.
26 Marți	C. Xenofon
27 Miercuri	† Ioan Gură de aur
28 Joi	C. Efr. Sirul
29 Vineri	M. Ignatie
30 Sâmbătă	(†) Vasile, Grigorie și Ioan
31 Dum.	Chir și Ioan
Dum. Zaheiș, Ev. Luca XIX,	
1—10. Gl. 2. Sf. 2.	

Soarele.

1. Ian. răsare 8 ore 8 m.
Ap. 4 ore 45 m. 11 Ian.
răsare 8 ore 6 m. Ap. 4
ore 56 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1 cald, 2—4 ceată, 5—16
ger, 17—18 ninge, 19—27
ger, 28—31 cald.

Prognosticuri.

In ziua Praznicului Dumnezezești arătări (Boboteaza) de va străluci soarele, an bun vom avea, iar de va fi negură, mulți oameni vor muri. In 7 Ian. (ziua Sfântului Ioan Botezătorul) de va ninge sau va ploua, nerodire sau scumpe de pâine însemnează. De va bate vântul, vor fi răsboaiе; în zilele acestea soarele intră în semnul Vârsătorului de apă, carele este călduros și umed; tăranii vor avea pagube în semănături.

Insemnări.

Sfaturi.

Dacă este zăpadă pe câmp, oilor se va da nutreț. Dacă nu este zăpadă și oile merg pe câmp, li se va da totuși pușin nutreț sau grăunțe. Dacă e iarnă grea și oile sunt ținute în grajd se va observa, ca temperalura grajdului să nu fie mai mare de 10° C și ca el să fie bine aerisit. Se continuă fătatul de iarnă, de aceea ciobanii vor fi tot cu mare grije. Mieii cu diaree trebuesc neapărat imediat izolați.

Zilele	Calendarul Iulian
1 Luni 2 Marți 3 Miercuri 4 Joi 5 Vineri 6 Sâmbătă 7 Dum.	M. Trifon (†) Intâmp. D.-lui Drept. Simion C. Isidor M. Agata P. Vucol P. Partenie
Dum. Talanților. Ev. Luca XIX. 12—26. Gl. 3. Sf. 3.	
8 Luai 9 Marți 10 Miercuri 11 Joi 12 Vineri 13 Sâmbătă 14 Dum.	M. Teodor Strat. M. Nichifor † M. Haralamp. M. Vlasie C. Meletie P. Martinian P. Axentie
Dum. Hananencei. Ev. Mat. XD. 21—28. Gl. 4. Sf. 4	
15 Luni 16 Marți 17 Miercuri 18 Joi 19 Vineri 20 Sâmbătă 21 Dum.	Ap. Onisim M. Pamfile M. Teodor Tir. P. Leon Papa Ap. Arhip P. Leon ep. P. Timoteiu
Dum. Vam. și Faris. Ev. Luca XVIII. 10—14. Gl. 5. Sf. 5.	
22 Luni 23 Marți 24 Miercuri 25 Joi 26 Vineri 27 Sâmbătă 28 Dum.	Al. m. Ev. M. Policarp † Afl. cap. Sf. I. B. P. Tarasie P. Porfirie C. Procopie C. Vasile
Dum. Fiului rătăcit. Ev. Luca XD. 11—32. Gl. 6. Sf. 6.	

Soarele.

1 Febr. răsare 7 ore 49 m. Ap. 5 ore 26 m. 11 Febr. răsare 7 ore 36 m. Ap. 5 ore 41 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe 140 ani).

1—4 vânt, 5—6 frig, 7—13 bine, 14 cald, 15—17 vânt, 18 ninge, 19—20 vânt, 21 ninge, 22—24 frig, 25—28 ninge cu furtună.

Prognosticuri.

In ziua Intâmpinării Domnului de va fi luna luminioasă, an bun și roditor vom avea, dar și zăpadă multă vom avea. In ziua Preacuviosului Martinian de va fi frig și ger, 40 zile vom avea tot frig și ger, iar în noaptea aceea de cù seară de va bate vântul, asemenea 40 zile va bate tot vânt; in ziua lăsatului de sec de carne, dacă soarele va răsări în senin, inseamnă că sămânăturile de vreme vor fi bune.

Insemnări.

Sfaturi.

Nu lăsa oile să bea apă de pe zăpadă, fiindcă pierd mielul cele ce vor să ţări mai târziu, iar celor cu lapte, li se strică laptele. Dacă oile sunt în grăjd se va îngrijii de o bună aerisire; temperatura să nu fie mai mare de 10° C. Acum este frigul cel mare de aceea oile se vor hrăni bine. Pe lângă fân și paie vor primi și grăunțe. Introducerea unui nou nutreț se va face pe nesimțite, dându-li-se oilor din noul nutreț câte puțin la început. Oile, ce își mănâncă lâna, înseamnă, că au nevoie de săruri de calciu, de aceea li se va da fân și sare amestecată cu calciu.

Zilele	Calendarul Iulian
1 Luni	M. Eudochia
2 Marți	M. Teodot
3 Miercuri	M. Eutrop
4 Joi	C. Gerasim
5 Vineri	M. Conon
6 Sâmbătă	SS. 42 Martiri
7 Dum.	M. Efrem
Dum. lăs. de carne. Ev. Mat. XXV. 31—46. Gl. 7. Sf. 7.	
8 Luni	P. Teofilact
9 Marți	† SS. 40 M.
10 Miercuri	M. Codrat
11 Joi	P. Sofronie
12 Vineri	C. Teofan
13 Sâmbătă	P. Nichifor
14 Dum.	C. Benedict
Dum. lăs. de brânză. Ev. Mat. VI. 14—21. Gl. 8. Sf. 8.	
15 Luni	M. Agapie
16 Marți	M. Sabin
17 Miercuri	C. Alexie
18 Joi	P. Chiril
19 Vineri	M. Ch. și Daria
20 Sâmbătă	P. uciși Sf. Sava
21 Dum.	C. Iacob
Dum. I. din Post. Ev. Ioan I. 43—51. Gl. 1. Sf. 9.	
22 Luni	M. Vasile
23 Marți	C. Nicon
24 Miercuri	P. Zaharie
25 Joi	(†) Bunavestire
26 Vineri	Sob. arh. Gavr.
27 Sâmbătă	C. Matroana
28 Dum.	Cuv. Ștefan
Dum. II. din Post. Ev. Marcu II. 1—12. Gl. 2. Sf. 10.	
29 Luni	Pár. Marcu
30 Marți	Cuv. Ioan Scărar
31 Miercuri	C. Ipatie

Soarele.

1 Martie răs. 7 ore 4 m.
Ap. 6 ore 9 m. 11 Martie
răsare 6 ore 45 m. Ap. 6
ore 23 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1—2 frig, 3 vânt cu fur-
tună, 4 puțin mai cald, 5
moale, vânt și frig, 7—8
mestecat, 9—10 vânt mare,
11 vânt și ninsoare, 12 bine,
13 noaptea ger, 14 ninge,
15—16 bine, 17—18 nor și
mestecat, 19 ceată și frig,
20—27 bine, 28 ninge, 29—
31 ninsoare și vânt.

Prognosticuri.

In luna aceasta în câte
zile va fi negură aşa peste
tot anul vor fi ploi, iar câte
zile va fi rouă, tot în atâtea
zile va fi brumă după Paști;
asemenea în luna lui August
vor fi neguri stricăcioase.

De va fi tunet când soa-
rele intră în semnul Berbe-
cului, însemnează frică și
spaimă între oameni și după
aceea pace și bună chiver-
niseală.

Insemnări.

Sfaturi.

Se începe prezentind fătul oilor. Stăpânii și ciobanii să fie cu ochii în patru, să nu rămână vre'un miel „neaplecăt”. Oilor este bine să le dea nutreț, fiind separate de miei. Pe cât posibil nutrețul să nu își se schimbe. La oile din grăjd se va observa ca temperatura să nu se urce peste 10° C.

Aprilie

are 30 zile

Prier

Zilele	Calendarul Iulian
1 Joi	C. Maria Eg.
2 Vineri	C. Tit
3 Sâmbătă	P. Nichita
4 Dum.	P. Iosif
Dum. III. din Post. Ev. Marcu VIII. 34—38. Gl. 3. Sf. 11.	
5 Luni	M. Teodul
6 Marti	P. Eutichie
7 Miercuri	P. George ep.
8 Joi	Ap. Irodion
9 Vineri	M. Eupsichie
10 Sâmbătă	M. Terente
11 Dum.	M. Antipa
Dum. IV. din Post. Ev. Marcu IX. 17—32. Gl. 4. Sf. 1	
12 Luni	P. Vasile ep.
13 Marti	M. Artimon
14 Miercuri	P. Martin
15 Joi	Ap. Aristarh
16 Vineri	M. Agapia
17 Sâmbătă	C. Simeon Pers.
18 Dum.	P. Ioan
Dum. V. din Post. Ev. Marcu X. 33—45. Gl. 5. Sf. 2.	
19 Luni	C. Ioan d. Peșteră
20 Marti	P. Teodor Tr.
21 Miercuri	M. Ianuarie
22 Joi	P. Teodor Sich.
23 Vineri	(†) S. Gheorghe
24 Sâmbătă	M. Sava Strat.
25 Dum.	(†) Floriile
Duminica Floriilor. Toate ale Sărbătoarei.	
26 Luni	M. Vasile
27 Marti	M. Simeon
28 Miercuri	Ap. Iason
29 Joi	SS. 9 M. Cizic
30 Vineri	(†) Vinerea Palimilor

Soarele.

1 Aprilie răs. 6 ore 4 m.
Ap. 6 ore 51 m. 11 Aprilie
răs. 5 ore 45 m. Ap. 7 ore
5 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1 noaptea senin și ger,
2—5 bine, 6 nor și frig,
7—8 bine, 9—11 ploaie 12—
15 bine, 16 ploaie și frig,
16—26 bine, 27—29 ploaie
și vânt friguros, 30 furtună
și ninsoare.

Prognosticuri.

Luna aceasta mai de multe
ori se întâmplă să fie vân-
turoasă căci în această
vreme 7 stele care se nu-
mesc Pleiade, iar românește
Moaște, seara și dimineața
împreună cu soarele și cu
stelele se află lângă capul
semnului ceresc, care se
chiamă Vițel. Dacă se a-
propie de dâNSELE, adeca
de stele, sau după oare care
întâmplare, cu dânsa merge
planeta Saturnus de se îm-
preună și se face primăvara
ger, zăpadă și frig, cu cea
mai mare socotință s'a so-
cotit. Dreptaceea oamenii
socotesc bine cum să facă
grădinile.

Insemnări.

Sfaturi.

Fătătul se termină în această lună. Dacă este timp frumos și pășune, oile se pot lăsa la păsunat. Li se va mai da totuși săn bun sau grăunțe. Mieii din Martie se pot lăsa cu mamele lor la pășune. Mieii se vor feri de umezeală.

Zilele	Calendarul Iulian
1 Sâmbătă	Ziua Muncii (†) Sf. Paști
2 Dum.	Duminica Sfintelor Paști. Toate ale sărbătoarei.
3 Luni	(†) Sf. Paști
4 Marți	(†) Sf. Paști
5 Miercuri	M. Irina
6 Joi	Dreptul Iov
7 Vineri	M. Acachie
8 Sâmbătă	† Ap. Ev. Ioan
9 Dum.	Pc. Isaia
Duminica Tomii. Ev. Ioan XX. 19. Gl. 1. Sf. 1.	
10 Luni	Aniv. Independ.
11 Marți	M. Mochie
12 Miercuri	Epifan
13 Joi	Muc. Glich..
14 Vineri	M. Izidor
15 Sâmbătă	C. Pah.
16 Dum.	P. Teodor
Dum. Mironosițelor. Ev. Marcu XV. 43. Gl. 2. Sf. 4.	
17 Luni	Ap. Andronic
18 Marți	M. Petru
19 Miercuri	M. Patrichie
20 Joi	M. Talaleu
21 Vineri	(†) Const. și Elena
22 Sâmbătă	M. Vasilisc
23 Dum.	P. Mihail
Dum. Slăbănozugului. Ev. Ioan V. 1. Gl. 3. Sf. 5.	
24 Luni	P. Simeon
25 Marți	† Afl. cap. s. Ioan Bot
26 Miercuri	Ap. Carp
27 Joi	M. Terapant
28 Vineri	P. Nichita
29 Sâmbătă	M. Teodosia
30 Dum.	P. Isacie
Dum. Samarinencei. Ev. Ioan IV. 5. Gl. 4. Sf. 7.	
31 Luni	Ap. Ermie

Soarele.

1 Maiu răs. 5 ore 10 m.
Ap. 7 ore 32 m. 11 Maiu
răsare 4 ore 55 m. Ap. 7
ore 44 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1—4 bine, 5 nor, 6—7
noaptea frig, 8—11 bine,
12 ploaie, 13—19 mestecat,
20 bine și cald, 21—24
ploaie, frig și vânt, 25 bine,
26 ploaie mare cu grindină,
27 nor, 28—30 senin, 31
ploaie.

Prognosticuri.

In luna aceasta de vor fi
tunete dese, an bun și vară
bună însemnează; iar de va
fi ploae în ziua de Pogorârea
Duhului Sfânt (Rusaliile) tot rele vom avea.

La 10 Maiu intră soarele
în semnul cerului Gemenii,
carele este călduros și este
bine atuncea a negustorii,
a umbra la vânăt și pe copii
a-i ținea la invățatură.

Insemnări.

Sfaturi.

La mijlocul lunii mieii se vând sau cei lăsați pentru prăsilă se înțarcă. Turma se împarte în 3 ciopoare: mânzări, mioare și sterpe și miei. Mânzărilor să li se dea pășunea cea mai apropiată, sterpelor pășunea mai îndepărtată, iar mieilor pășunea bună mai ridicată. Dacă vremea este bună, la sfârșitul lunii, la țară mai ales, se va face tunsul.

Oile es la munte. Copilul dela școală nu se va lua, pentru a se trimite cu oile sau cu vitele la pășunat, căci folosul este mai mic decât pierderea copilului.

Zilele	Calendarul Iulian
1 Marți	M. Iustin
2 Miercuri	Păr. Nichifor
3 Joi	M. Lucian
4 Vineri	P. Mitrofan
5 Sâmbătă	M. Doroteiu
6 Dum.	C. Visarion
Duminica Orbului. Ev. Ioan IX. 1. Gl. 5. Sf. 8.	
7 Luni	M. Teodor
8 Marți	Restaurarea
9 Miercuri	P. Ciril
10 Joi	(†) Mărt. D-lui. Zina Eroilor
11 Vineri	Ap. Vart. și Varn.
12 Sâmbătă	C. Onofrie
13 Dum.	M. Achilina
Duminica S. S. Părinte. Ev. Ioan XVII. 1. Gl. 6. Sf. 10.	
14 Luni	Pr. Eliseiu
15 Marți	Pr. Amos
16 Miercuri	C. Tihon
17 Joi	M. Manuil
18 Vineri	M. Leonte
19 Sâmbătă	Ap. Iuda
20 Dum.	(†) Pogorârea Duh. Sfânt
Duminica Rusalelor. Toate ale sărbătoarei.	
21 Luni	(†) Lunia Rusal.
22 Marți	M. Eusevie
23 Miercuri	M. Agripina
24 Joi	(†) Naș. Sf. Ioan Bot.
25 Vineri	M. Fevronia
26 Sâmbătă	C. David
27 Dum.	C. Samson
Dum. Tuturor Sfinților. Ev. Mat. X. 32. Gl. 8. Sf. 1.	
28 Luni	Chir și Ioan
29 Marți	(†) Sf. Ap. Petru și Pavel
30 Miercuri	Sob. SS. 12 Ap.

Soarele.

1 lunie răs. 4 ore 34 m.
Ap. 8 ore 8 m. 11 lunie
rasare 4 ore 29 m. Ap. 8
ore 17 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
(140 ani).

1 ploaie, 2 senin, 3 ploaie,
4—10 mestecat, 11 nor, 12
vânt rece și ploaie, 13—17
bine, 18—19 ploaie, 20—24
bine, 24 vânt, 26—30 tot
bine cu căldură.

Prognosticuri.

În ziua Nașterii lui Ioan
Botezătorul dacă va răsări
soarele de vreme și frumos
și peste zi tot într'un chip
va străluci până va apune,
însemnează a fi vreme bună
la secerat și la cosit. Însă
la Sf Ioan de va ploua sau
va fi negură, aşa va fi și
în vremea secerei. În luna
aceasta de va tuna, rod la
pâne vom avea, iar vacile
vor rămânea sterpe.

Insemnări.

Sfaturi

Se vor tunde toate oile (afară de miei). Incep căldurile; se va îngriji de umbră pentru oi. Se vor căuta rănilor și se vor trata cu formol, pentru a nu face viermi.

Zilele	Calendarul Iulian
1 Joi 2 Vineri 3 Sâmbătă 4 Dum.	Cosma și Dam. Vestmânt. M. Dlui M. Iacint P. Andreiu
Dum. II. d. Rus. Ev. Mat. IV. 18—23. Gl. 1. Sf. 2.	
5 Luni 6 Marți 7 Miercuri 8 Joi 9 Vineri 10 Sâmbătă 11 Dum.	C. Atanasie C. Sisoe C. Toma M. Procopie M. Pancratie S. 45 Muc. din N. M. Eutemiu
Dum. III. d. Rus. Ev. Mat. VI. 22—33. Gl. 2. Sf. 3.	
12 Luni 13 Marți 14 Miercuri 15 Joi 16 Vineri 17 Sâmbătă 18 Dum.	M. Proclu Sob. Arh. Gav. Ap. Achila M. Chir. și Iul. M. Atinogen M. Marina M. Emilian
Dum. IV. d. Rus. a Sf. Părinți. Ev. Mat. V. 14—20. Gl. 3. Sf. 4.	
19 Luni 20 Marți 21 Miercuri 22 Joi 23 Vineri 24 Sâmbătă 25 Dum.	C. Macrina (†) Pr. Ilie C. Sim. și Ioan † Maria Magd. M. Trofin M. Cristina † Ad. S. Ana
Dum. V. d. Rus. Ev. Mat. VIII. 5—13. Gl. 4. Sf. 5.	
26 Luni 27 Marți 28 Miercuri 29 Joi 30 Vineri 31 Sâmbătă	M. Ermolae † M. Pantel. Ap. Prohor M. Calinic Ap. Sila și Silv. P. Eudochiu

Soarele.

1 Iulie răs. 4 ore 31 m.
Ap. 8 ore 21 m. 11 Iulie
răsare 4 ore 39 m. Ap. 8
ore 17 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
(140 ani.

1 ploaie mare, 2—7 ploaie
cu tunet, 8—9 bine, 10—16
ploaie 17—19 bine, 20 ploaie
mare, 21—22 ploaie 23 bine,
24—26 ploaie, 27—28 bine,
29—30 ploaie, 31 bine.

Prognosticuri.

2 săptămâni înainte de
15 zile ale lunei Iulie dacă
va fi senin, în zilele acestea
cânești, căci aşa se numesc,
pânea va rodi bine
pe locurile mai joase, iar
de va fi și ploaie bucatele
asemenea vor rodi bine și
pe locurile mai înalte. În
15 Iulie de va tuna mai
înainte cu un cias de miazași
însemnează iarnă târzie,
iar dacă soarele va
străluci, iarnă de mijloc însă
cu mari răceli, iar dacă va
ploua, va fi și iarna cu
ploaie amestecată.

Insemnări.

Sfaturi.

Se termină cositul fânului. Pentru oi să se păstreze fânul cel mai bun. La sfârșitul lunii se începe tunsul mieilor. Pentru fătările de iarnă se dău berbecii în oi. Sunt călduri mari; ușile stânilor se vor ține inchise ziua, pentru ca căldurile să nu influențeze calitatea brânzeturilor. Porcii îi închide, acum vin boalele pentru ei.

August

are 31 zile

Măsălar

Zilele	Calendarul Iulian
1 Dum.	Inch. Sf. Crucii
Dum. VI. d. Rus. Ev. Mat. VIII. 28—33. Gl. 5 Sf. 6	
2 Luni	M. Ștefan
3 Mărți	C. Isachie
4 Miercuri	SS. 7 coconii Efes.
5 Joi	M. Eusignie
6 Vineri	(†) Schimbarea la față
7 Sâmbătă	C. Domeție
8 Dum.	P. Emilian
Dum. VII. d. Rus. Ev. Mat. IX. 1—8 Gl. 6. Sf. 7	
9 Luni	† Ap. Matia
10 Mărți	M. Laurentiu
11 Miercuri	M. Euplu Diaç.
12 Joi	M. Foție și An.
13 Vineri	C. Maxim
14 Sâmbătă	Pr. Michea
15 Dum.	(†) Ad. Născ. de D-zeu
Dum. VIII. d. Rus. Ev. Mat. IX. 27—35. Gl. 7. Sf. 8.	
16 Luni	M. Diomid
17 Mărți	M. Miron
18 Miercuri	M. Flor și Laur
19 Joi	M. Andr. Strat
20 Vineri	Pr. Samuil
21 Sâmbătă	Ap. Tadeu
22 Dum.	M. Agatonic
Dum. IX. d. Rus. Ev. Mat. XIV. 14—21. Gl. 8. Sf. 9.	
23 Luni	M. Lup
24 Mărți	M. Eutichie
25 Miercuri	Ap. Vartolom.
26 Joi	M. Adrian și Nat.
27 Vineri	C. Pimen
28 Sâmbătă	C. Moise Arapul
29 Dum.	(†) Tăierea cap. S. Ioan
Dum. X. d. Rus. Ev. Mat. XVII. 14—23. Gl. 1. Sf. 10.	
30 Luni	P. Al. Ioan și P.
31 Mărți	Br. Născ. D-zeu

Soarele.

1 August răs. 5 ore 2 m.
Ap. 7 ore 55 m. 11 Au-
gust răs. 5 ore 14 m. Ap.
7 ore 42. m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1—2 ploaie, 3 bine, 4 vânt
dela apus, 5—7 bine. 8—9
ploaie, 10—12 bine, 13—14
ploaie, 15—17 bine și vânt,
18—22 bine și cald, 23
ploaie, 24—27 bine și cald,
28—31 mestecat.

Prognosticuri.

In ziua praznicului Ador-
mirii Maicii Domnului de
va fi senin, poamele se vor
coace bine, măcar de se
vor fi și stricat înainte de
aceasta. In ziua aceasta de
vei afla struguri copți, să
trași nădejde și de vin. In
25 August, (ziua Sf. Barto-
lomeu) de va fi senină și
frumoasă, însemnează că în-
treagă toamnă va fi mai
mult frumoasă și senină,
decât ploioasă și rea.

Insemnări.

Sfaturi

Contină mărlitul oilor, pentru sătările de iarnă. Oierii dela munte, ca și cei dela țară, se vor îngriji de procurarea de pășuni pentru toamnă. Se pregătesc vasele pentru lapte gros.

Zilele	Calendarul Iulian
1 Miercuri	C. Simeon St.
2 Joi	M. Mamant
3 Vineri	M. Antim
4 Sâmbătă	M. Vavila
5 Dum.	Pr. Zaharia
Dum. XI. d. Rus. Ev. Mat. XVIII. 23—35. Gl. 2. Sf. 11.	
6 Luni	Min. Arh. Mih.
7 Marți	M. Sozont
8 Miercuri	(†) Nașterea N. de D-zeu
9 Joi	† Ioachim și Ana
10 Vineri	M. Minodora
11 Sâmbătă	C. Teodora
12 Dum.	M. Autonom
Dum. înainte de Înălț sf. Crucii Ev. Ioan III. 13—17. Gl. 3. Sf. 1.	
13 Luni	M. Corn. Sut.
14 Marți	(†) Înălțarea Sf. Crucii
15 Miercuri	M. Nichita
16 Joi	M. Eufemia
17 Vineri	M. Sofia
18 Sâmbătă	C. Eumenie
19 Dum.	M. Troilim
Dum. după Înălț. sf. Crucii. Ev. Marcu VIII. 34—38. Gl. 4. Sf. 2	
20 Luni	M. Eustatie
21 Marți	Ap. Codrat
22 Miercuri	M. Foca
23 Joi	† Zem. S. I. B.
24 Vineri	M. Tecla
25 Sâmbătă	C. Eufrosina
26 Dum.	† Ad. S. I. Ev.
Dum. XIV. d. Rus. Ev. Luca V. 1—11. Gl. 5. Sf. 3.	
27 Luni	M. Calistrat
28 Marți	C. Hariton
29 Miercuri	C. Chiriac
30 Joi	M. Gregoriu

Soarele.

1 Sept. răs. 5 ore 42 m.
Ap. 6 ore 4 m. 11 Sept.
răs. 6 ore 54 m. Ap. 5 ore
44 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1—12 senin și cald, 13—
14 ploaie, 15 frig, 16 vânt
rece, 17—19 brumă, 20—24
bine, 25 ploaie, 26—28 bine
și cald, 29 vânt rece, 30
ploaie.

Prognosticuri.

In 10 sau 11 a lunei
acesteia dacă va fi senin,
poame multe vom avea, vin
însă va fi puşin dar bun.
De voeşti să ştii anul viitor
cum va fi, atunci să iei mere
de stejar și să le crepi și
dacă vei găsi întrânsele pa-
iangen, anul va fi rău, iar
de vei găsi muscă, anul va
fi de mijloc, iar de vei găsi
vierme, an bun va fi, iar
de nu vei găsi nimică să te
temi de ciuimă. De vor fi
gogaşe multe, iarna se in-
cepe de vreme.

In luna aceasta intră
Soarele în semnul cerului
Cumpăna și se face ziua cu
noaptea egală.

Insemnări.

Sfaturi.

La mijlocul sau către sfârșitul lunii înțarcă oile. Cam la 20 Septembrie oile cobor dela munte. Se va îngriji de pășune bună. Oile bătrâne sau „botoașele” se aleg pentru vânzare. Mîtele se vând. Ciobanul se tocmește pe încă un an.

Zilele	Calendarul Iulian
1 Vineri	Ap. Anania
2 Sâmbătă	M. Ciprian
3 Dum.	M. Dion. Ar.
Dum. XV. d. Rus. Ev. Luca VI. 31—36. Gl. 6. Sf. 4.	
4 Luni	M. Ieroteiu
5 Marți	M. Haretina
6 Miercuri	Ap. Toma
7 Joi	M. Sergie
8 Vineri	C. Pelagia
9 Sâmbătă	Ap. Iacob
10 Dum.	M. Eulampie
Dum XVI. d. Rus. Ev. Luca VII. 11—16. Gl. 7. Sf. 5.	
11 Luni	Ap. Filip
12 Marți	M. Prov. Tar.
13 Miercuri	M. Carp
14 Joi	(†) Cuv. Paraschiva
15 Vineri	M. Lucian
16 Sâmbătă	M. Longin
17 Dum.	Pr. Osie
Dum. XVII. d. Rus. (SS. Păr.) Ev. Luca VIII. 5—15. Gl. 8. Sf. 6.	
18 Luni	Ap. Ev. Luca
19 Marți	Pr. Ioil
20 Miercuri	M. Artemie
21 Joi	C. Iharion
22 Vineri	A. Averchie
23 Sâmbătă	Ap. Iac. fr. Dlui
24 Dum.	M. Areata
Dum. VIII. d. Rus. Ev. Luca VIII. 26—39. Gl. 1 Sf. 7.	
25 Luni	M. Marcian
26 Marți	(†) M. Dimitrie
27 Miercuri	M. Nestor
28 Joi	M. Terentie
29 Vineri	M. Anastasia
30 Sâmbătă	M. Zenovie
31 Dum.	Ap. Eustachie
Dum. XIX. d. Rus. Ev. Luca XVI. 19—31. Gl. 2. Sf. 8.	

Soarele.

1 Oct. răs. 6 ore 20 m.
Ap. 6 ore 5 m. 11 Oct.
răsare 6 ore 34 m. Ap. 5
ore 45 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1 ploaie, 2 vânt rece, 3
brumă, 4—5 bine, 6—9
ninge, 10 soare, 11 nor și
frig, 12—13 ninge, 14 soare,
15 nor, 16—18 ploaie, 19—
24 moale, 25—26 bine, 27—
31 ninge.

Prognosticuri.

Dacă în luna aceasta nu
va pica frunza de pe pomi
înseamnă că va fi iarnă as-
pră și iute, iar de vor fi o-
mide și alți mulți viermi
vor fi. Dacă va ploua la
sfârșitul lunei acesteia vara
va fi de vreme și roditoare,
iar de va fi ploaie cu pia-
tră la apusul soarelui, va fi
roada de mijloc. Bine să
iei seama, în ce zi din luna
aceasta va cădea zăpadă și
din ziua aceea vei număra
zilele până la nașterea lunii
viitoare, fiindcă atâtă va
ploua și va ninge la iarnă.
Unii numără zile din na-
șterea lunii acesteia de acum
până la ziua intru carea va fi
cea dintâi naștere a luminei.

Insemnări.

Sfaturi.

Oile vor pășuna porumbiștile culese, de asemenea frunzele de sfecă. La început li se vor da puține frunze de sfecă, pentru a nu căpăta diaree. Oile nu se vor lăsa în porneală decât după ce bruma s'a dus. La mijlocul lunii se începe de obiceiu mărlitul, oilor, ce vor fi săptămână în primăvară. Se va îngriji ca oile să aibă pășune bună, căci numai astfel se vor mărliti bine. Se va îngriji de fânul, paiele și grăunțele necesare peste iarnă.

Zilele	Calendarul Iulian
1 Lună	Cosma și Dam.
2 Marti	M. Achindin
3 Miercuri	M. Achepsima
4 Joi	C. Ioanichie
5 Vineri	M. Galacteon
6 Sâmbătă	P. Pavel
7 Dum.	SS. 33. M. d. M.
Dum. XX. d. Rus. Ev. Luca VIII. 41—56. Gl. 3. Sf. 9.	
8 Lună	(†) Arh. Mihail și Gavril
9 Marti	M. Onisifor
10 Miercuri	Ap. Erast
11 Joi	M. Vict. și Mina
12 Vineri	P. Ioan Milost.
13 Sâmbătă	† Ioan G. d. aur
14 Dum.	† Ap. Filip
Dum. XXI. d. Rus. Ev. Luca X. 25—37. Gl. 4. Sf. 10.	
15 Lună	M. Gurie
16 Marti	† Ap. Ev. Matei
17 Miercuri	P. Grigorie
18 Joi	M. Platon
19 Vineri	Pr. Avdie
20 Sâmbătă	C. Grig. Decap.
21 Dum.	(†) Intrarea în biserică
Dum. XXII. d. Rus. Ev. Luca XII. 16—21. Gl. 5. Sf. 11.	
22 Lună	Ap. Filimon
23 Marti	P. Amfilohie
24 Miercuri	P. Clement
25 Joi	† M. Ecaterina
26 Vineri	C. Alipie
27 Sâmbătă	M. Iac. Persul
28 Dum.	M. Ștef. cel nou
Dum. XXIII. d. Rus. Ev. Luca XIII. 10—27. Gl. 6. Sf. 1.	
29 Lună	M. Paramon
30 Marti	† Ap. Andreiu

Soarele.

1 Nov. răs. 7 ore 4 m.
Ap. 5 ore 8 m. 11 Nov.
răsare 7 ore 18 m. Ap. 4
ore 55 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1 puțină ploaie, 2 bine,
3 ploaie, 4—8 bine, 9—24
nor și ceată, 25 ploaie, 26—
27 frig, 28—30 ninje.

Prognosticuri.

Ia ce chip va fi timpul la
26 ale lunei lui Noemvrie
asemenea va fi și în luna
lui Februarie și celelalte
zile până la sfârșitul lunei.
Să iei seama cum se va
preface vremea intru aceea
zi, aşa într'un chip va fi
timpul și în lunile viitoare,
adecă în Martie, Aprilie și
altele până la împlinirea
anului. Dacă va tuna când
soarele se va afla în semnul
Săgetătorului însemnează
că săcara sămânătă la loc
înalt va fi bună, iar cealaltă
slabă.

Insemnări.

Sfaturi.

Pășunea în porumbiște este terminată, frunzele de sfecă
deasemenea. Oile se vor duce pe fânețe sau în vărzării. Mârlitul
continuă. Se va îngrijii de un adăpost, pentru iarnă și se va cum-
păra nutrețul, ce mai lipsește.

Zilele	Calendarul Iulian
1 Miercuri	Pr. Naum
2 Joi	Pr. Avacum
3 Vineri	Pr. Sofronie
4 Sâmbătă	† M. Varvara
5 Dum.	C. Sava cel sf.
Dum. XXIV. d Rus. Ev. Luca XVIII. 18—27. Gl. 7. Sf. 2.	
6 Luni	(†) P. Nicolae
7 Marti	P. Ambrozie
8 Miercuri	C. Patapie
9 Joi	† Zem. Sf. Ane
10 Vineri	M. Mina
11 Sâmbătă	C. Daniil st.
12 Dum.	† P. Spiridon
Dum. Strămoșilor. Ev. Luca XIV. 16—24. Gl. 8. Sf. 3.	
13 Luni	M. Eustratie
14 Marti	M. Tirs și soții
15 Miercuri	† M. Elefterie
16 Joi	Pr. Ageu
17 Vineri	Pr. Daniil
18 Sâmbătă	M. Sebastian
19 Dum.	M. Bonifaciu
Dum. înainte de Nașt. D-lui Ev. Mat I. 1—25. Gl. 1. Sf. 4.	
20 Luni	M. Ignatie
21 Marti	M. Iuliana
22 Miercuri	M. Anastasia
23 Joi	SS. 40 M. Cris.
24 Vineri	M. Eugenia
25 Sâmbătă	(†) Nașterea D-lui
26 Dum.	(†) S. Nasc. de D-zeu
Toate ale sărbătoarei.	
27 Luni	(†) M. Stefan
28 Marti	SS. 20 mii M.
29 Miercuri	Pruncii uc. de l.
30 Joi	M. Anisia
31 Vineri	C. Melania

Soarele.

1 Dec. răs. 7 ore 45 m.
Ap. 4 ore 37 m. 11 Dec.
răs. 7 ore 57 m. Ap. 4 ore
35 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1—4 ninje, 5—16 cald,
senin și frig, 17 cu soare,
18 senin și vânt, 19—21
bine, 22—26 nor și cald,
27—28 bine, 29—30 ninje,
31 nor.

Prognosticuri.

De se va întâmpla Nașterea lui Christos Dumineca iarna va fi caldă, îndoită, rea și ploioasă. Primăvara ploioasă și călduroasă. Vara veselă și secetoasă și cu bună vreme. Toamna ploioasă și vânturoasă. Viile și secara vor fi foarte bune. Prin grădini legumi de-ajuns. Pe vremea secerii va fi și vremea bună. Poame multe, impletitură puțină. Dobitoacele și fiarele se vor înmulții. Oamenii bătrâni și femei îngreunate vor muri, iar cei căsătoriți viață pașnică vor trăi.

Insemnări.

Sfaturi.

Frigul crește, de aceea se va îngriji ca oile să fie bine hrănite, să nu slăbească. Dacă slăbesc nu vor face nici miel bun și nici lână multă nu vor da.

Toste drepturile rezervate.

Târgurile anuale din Transilvania*)

Intocmite după datele adunate dela comunele respective.

Rugăm onor. primării comunale să binevoiască a ne comunica orice schimbări s-ar face în privința târgurilor.

Târgurile aranjate în ordine alfabetică.

	= Târg de marfă.		= Târg de vite cornute
	= " vite.		= " oi.
	= " cai.		= " porci.

Abrud și 1 Martie, 26 Iulie, 27 Sept., 20 Dec.

Agârbiciu (lângă Copșa-mică). 20 Martie și 29 Oct. — 21 Martie și 30 Octombrie.

Agârbiciu (jud. Turda) 16—18 Martie, 12—14 Noemv. — 19 Martie, 15 Noemvrie.

Aghiriș (jud. Cluj) 1 Februarie, 3 Mai, 1 August, 3 Noemvrie.

Agnita 12—13 Martie, 11—12 Iunie, 12—13 Octombv., 19—20 Decemv.

— 15 Martie, 14 Iunie, 14 Oct., 21 Decemvrie.

Agoștin (jud. Târn. Mare) 29 Martie, 2 Iulie, 12 Sept., 15 Dec. — 30 Martie, 3 Iulie, 13 Septembv., 16 Decemvrie.

Aita-Mare 15 Febr., 6 Mai, 28 Dec. — 16 Febr., 7 Mai, 29 Dec.

Aiud 22—23 Ian., 1 Martie, 5—6 Mai, 10 Iunie, 16—17 August, 13—14 Oct. 1—4 Mai. — 25 Ianuarie, 8 Mai, 19 Aug., 16 Oct.

Alămor și 4 Martie, 3 Septembrie.

Alba-Iulia 20—22 Martie, 23—25 Iulie, 27—29 Sept., 14—16 Dec. — 23 Martie, 26 Iulie, 30 Septembv., 17 Decemvrie.

Aleșd 3—4 Martie, 17—18 Iunie, 23—24 Septembrie. 16—17 Decemvrie.

Alma (jud. Târnava mică) 20 Ianuarie, 18 Aprilie, 21 Iunie, 22 Nov. — 23 Ian., 21 Apr., 25 Iunie, 25 Noemvrie.

Almașul mare (jud. Cluj) 6 Febr., 2 Iulie, 25 Oct.

Altina 18—19 Febr., 29—30 August. — 20 Febr., 31 August.

Amnaș 10 Febr., 5 Iulie. — 11 Febr., 6 Iulie.

Apahida (jud. Cluj) 11—12 Febr., 10—11 Iulie, 25—26 Sept.. 17—18 Nov.

Apold (jud. Târnava mare) 20 Martie, 4 Dec. — 22 Martie, 6 Dec.

Apoldul-de-jos 2 Ian., 16 Apr., 10 Aug., 20 Oct. — 3 Ian., 17 Apr., 11 Aug., 21 Oct.

Apoldul-de-sus 11 Apr., 5 Dec. — 13 Apr., 7 Dec.

Arad 12—13 Martie, 2—4 Iulie, 29—30 Oct. — 12—16 Martie, 2—6 Iulie, 29 Oct.—2 Nov.

Archita (jud. Târn. mare) 21 Aprilie, 13 Octombv. 19 Aprilie. — 24 Apr., 16 Octombrie.

Archind 24 Aprilie, 16 Octombrie.

Ardihat 1 Ian., 28 Aprilie, 31 Iulie, 19 Sept. — 2 Ian., 29 Apr., 1 Aug., 20 Sept.

*) Acest material a fost pus la dispoziția Calendarului nostru de Tipografia „Dacia Traiană“, căreia îi exprimăm și pe această cale sincerele noastre mulțumiri.

- Armeni (jud. Sibiu) și 5 Februarie, 19 Iulie.
Arpașul-de-jos 21 Martie, 4–5 Iulie, 20 Septembrie, 9–10 Octombrie.
— 22 Martie, 6 Iulie, 21 Sept., 11 Octombrie.
Asnajul de sus (Sălaj) 20 Ian., 20 Martie, 4 Iulie, 24 Septembrie.
— 21–22 Ianuarie, 21–22 Martie, 5–6 Iulie, 25–26 Septembrie.
Atel 11 Febr., 20 Aprilie, 8 August, 3 Decembrie. — 14 Febr.,
23 Aprilie, 11 Aug., 6 Decembrie.
Atid (jud Mureș) 31 Ian., 1 Aprilie, 21 Mai, 26 Sept.
Avrig 19 Martie, 1 Iunie, 12 August, 1 Oct. — 20 Martie,
2 Iunie, 13 August, 2 Octombrie.
Axente Sever (Frâua, județul Târn.-mare) 12 Apr., 1 Oct. — 14 Apr., 2 Oct
Bacău 29 Iunie, 29 August, durează 15 zile.
Bahnea 7–9 Februarie, 16–18 Mai, 28–30 Iulie, 27–29 Sept.,
12–14 Dec. — 10 Febr., 19 Mai, 31 Iulie, 30 Sept., 15 Decembrie.
Băgaciu 7 Martie, 24 Octombrie.
Băgin 17 Ianie, 11 Nov.
Bala-de-Criș și 17 Martie, 16 Iunie, 15 Sept., 15 Decembrie.
Bala-mare 18 Ianuarie, 1 Martie, 31 Mai, 23 Aug., 15 Noemvrie.
— 2 Martie, 1 lunie, 24 Aug., 16 Noemvrie.
Bălăușeri (Târn.-mică) 2 Martie, 7 Mai, 16 Iulie, 12 Sept., 12 Oct.,
19 Dec. — 3 Martie, 8 Mai, 17 Iulie, 13 Sept., 13 Oct., 20 Dec.
Bălcaciu 15–17 Martie, 6–8 Noemvrie. — 18 Martie, 9 Noemvrie.
Balint și 1 Aprilie, 3 Iunie, 2 Septembrie, 2 Dec.
Balșa (j. Hunedoara) și 25 Martie, 24 Iunie, 26 Oct.
Band 28–30 Apr., 28–31 Oct. — 1 Mai, 1 Nov.
Baraolt 31 Ianuarie–2 Febr., 18–20 Mai, 18–20 Aug., 9–11 Nov.
— 3 Februarie, 21 Mai, 21 Aug., 12 Noemvrie.
Bărcent 26 Febr. — 1 Martie.
Bârlad și 15–29 August.
Bârghiș 9 Mai, 10 Oct. — 10 Mai, 11 Oct.
Bârzava (jud. Arad) 7 Martie, 16 Mai, 20 Ianie, 1 Aug., 10 Oct., 19 Dec.
Bâtania (jud. Arad) 6 Martie, 3 Iulie, 30 Oct. — 7 Mart., 4 Iulie, 31 Oct.
Bâtaului mari 21 Ian., 13 Apr., 31 Iulie, 7 Oct.
Batoș 25–26 Ian., 19–20 Mai, 12–13 Noemvrie. — 27 Ian., 21 Mai, 14 Nov.
Bazna 29 Martie, 29 Iulie. — 1 Aprilie, 1 August.
Beclean 5 Aprilie, 23 Mai, 5 Sept., 28 Nov. — 6 Aprilie, 24 Mai,
6 Septembrie, 29 Noemvrie.
Beia 20 Febr., 20 Aug., 20 Nov. — 23 Febr., 23 Aug., 23 Nov.
Beluș și 11 Febr., 6 Mai, 29 Iulie, 4 Nov.
Belting (j. Satu-mare) 21 Febr., 17 Martie, 5 Iunie, 17 Iulie, 18 Oct.
Bellu (jud. Bihor) 30 Martie, 1 lunie, 31 August, 12 Octombrie. —
1 Aprilie, 3 Iunie, 2 Septembrie, 14 Octombrie.
Berchez (jud. Satu-mare) 8 Ianuarie, 30 Aprilie, 18 Iunie, 15 Oct.
Berchieș 29 Iunie.
Berzasca 23 Aprilie, 13 Iulie, 26 Oct.
Bezid (jud. Odorheiu) 31 Mai și 1 Iunie, 1–2 Oct., 11–12 Dec. —
2 Iunie, 3 Oct., 13 Dec.
Bicazul ardelean (jud. Neamțu, fost Ciuc) 21–23 Aprilie, 28–30 Sept. —
24 Aprilie, 1 Oct
Blertan 14–15 Apr., 2–3 Sept., 20 Dec. — 17 Apr., 5 Sept., 23 Dec.
Bileag (j. Nasăud) 22 Martie.
Birchiș și 16 Ian., 25 Martie, 10 Iunie.
Bistrita 14–16 Februarie, 14–16 Mai, 19–24 Aug., 21–23 Noemvrie. —
17 Mai, 25 Aug., 24 Nov.

- Blaj** 17—19 Martie, 29 Iunie—1 Iulie, 25—27 Sept., 3—5 Decembrie. —
⊗ 20 Martie, 2 Iulie, 28 Sept., 6 Decembrie.
- Bogoz** 8—10 Martie. — ⊗ 11 Martie
- Bogșa-Montană** ⊗ 11—14 Martie, 20—23 Mai, 1—4 Iulie 23—26 Sept.
- Boian** 10—12 Martie, 11—13 Iunie, 10—12 Sept., 11—13 Dec. —
⊗ 13 Martie, 14 Iunie, 13 Septembrie, 14 Decembrie.
- Bonțida** 13 Ianuarie, 7 Martie, 29 Iunie, 21 Aug., 20 Oct. — ⊗ 14 Ian.,
8 Martie, 30 Iunie, 22 August, 21 Octombrie.
- Boroșineu** (jud. Arad) 6 Ian., 17 Iulie, 9 Oct. — ⊗ 7 Ian., 18 Iulie, 10 Oct.
- Boroșneul-mare** 17 Februarie, 19 Mai, 25 August, 10 Nov. —
⊗ 18 F.-br., 20 Mai, 26 August, 11 Nov.
- Borossebes** ⊗ 21 Apr., 9 Sept., 8 Dec.
- Borșa** și ⊗ 13 Mai, 26 August, 23 Septembrie, 14 Oct., 7 Nov.
- Bozoviciu** 5 Apr., 3 Mai, 4 Oct., 20 Dec. — ⊗ 6 Apr., 4 Mai, 5 Oct.,
21 Dec.
- Brad** (județul Hunedoara) și ⊗ 4 Martie, 3 Iunie, 2 Sept., 2 Decembrie.
- Bran** 7 Aug., 5 Oct. — ⊗ 8 Aug., 6 Oct.
- Brașov** 6 Apr., 31 Mai, 26 Octombrie. — ⊗ 28 Oct.
- Brateiu** și ⊗ 10 Martie, 31 Aug., 28 Oct., 28 Dec.
- Brestovați** și ⊗ 2 Aprilie, 8 Octombrie.
- Brețeu** 24 Ian., 6 Aug., 25 Sept. — ⊗ 25 Ianuarie, 7 Aug., 26 Sept.
- Bruiu** și ⊗ 1 Martie, 24 Octombrie.
- Bucium** (jud. Făgăraș) și ⊗ 18 Martie, 2 Sept., 15 Decembrie.
- Budiul-de-Câmpie** (j. T.-A-iș) 20—22 Iunie — ⊗ 23 Iunie, 1 Nov.
- Buia** 25 Martie, 25 Oct. — ⊗ 27 Martie, 27 Oct.
- Bunești** 10—11 Februarie, 15—16 August. — ⊗ 12 Febr., 17 August.
- Buteni** (jud. Arad) și ⊗ 1 Febr., 24 Mai, 6 Sept., 20 Decembrie.
- Buza** 19 Ianuarie, 19 Apr., 27 Iulie, 25 Oct. — ⊗ 20 Ian., 20 Apr.,
28 Iunie, 26 Octombrie.
- Buziaș** (j. Timiș) 22 Ian., 22 Apr., 22 Iulie, 7 Oct.
- Cacova** (jud. C.-Severin) 21 Aprilie, 3 Nov. — ⊗ 22 Apr., 4 Nov.
- Cal** 19—21 Ian., 22—4 Mai, 1—3 Oct. — ⊗ 22 Ian., 25 Mai, 4 Oct.
- Calnic** (j. Alba), 3 Iulie, 2 Dec. — ⊗ 4 Iulie, 3 Dec.
- Câmpeni** ⊗ 2 Apr., 17 Iunie, 9 Iulie, 28 Aug., 5 Nov.
- Câmpia-Turzii** (jud. Turda) 31 Ian. — 2 Februarie, 5—7 Iulie, 18—20 Oct.
— ⊗ 3 Febr., 8 Iulie, 21 Oct.
- Căpâlnaș** (jud. C.-Severin) ⊗ 13 Ian., 21 Martie, 5 Mai, 21 Iunie, 6 Iulie,
20 Sept., 20 Nov.
- Caransebeș**, 28 Ian., 29 Aprilie, 5 August, 7 Oct. — ⊗ 28—30 Ian.,
29—30 Apr. — 1 Mai, 5—7 August, 7—9 Octombrie.
- Cata** 6 Ian. 15 Sept. — ⊗ Mai 16 Sept.
- Cărța** (jud. Făgăraș) 20 Martie 20 Iulie, — ⊗ 21 Martie, 21 Iulie.
- Cartfalău** (județul Ciuc) 14 Martie, 23 Ian., 15 Oct. — ⊗ 15 Martie,
24 Iunie, 16 Oct.
- Cată** (jud. T.-mare) 17 Febr., 6 Mai, 15 Septembrie, 16 Dec. — ⊗ 18 Febr.,
7 Mai 16 Sept., 17 Dec.
- Cătina** (jud. Cuj) 1—2 Febr., 5—26 Apr., 25—26 Iulie, 25—26 Oct.
— ⊗ 3 Febr., 21 Apr., 27 Iulie, 27 Octombrie.
- Cazon** (jud. Ciuc) ⊗ 1 Mai, 2 Iulie, 27 Nov.
- Cehul-Silvaniei** 10 Febr., 17 Martie, 2 Iunie, 21 Iulie, 8 Sept., 20 Oct.,
22 Dec. — ⊗ 11 Febr., 18 Martie, 3 Iunie, 21 Iulie, 9 Sept., 21 Oct.,
23 Dec.
- Celca** (j. Bihor) și ⊗ 13—14 Ianuarie, 28—29 Apr., 30 Iunie — 1 Iulie,
20—21 Oct.
- Cermeiu** (jud. Arad) ⊗ 21 Martie, 4 Iulie, 31 Oct.

- Cernatu (jud. Brașov) și 3 Mai, 20 Sept.
Cernatul-de-jos și 2 Aprilie, 5 Iulie, 20 Dec.
Cetatea-de-baltă (jud T-mică) 5 Febr., 19 Martie, și 21 Mai,
18–19 Aug, 5–6 Oct, 17 Dec. — 8 Februarie.
Chendal-mic (jud. Târnava-mică) 16–18 Februarie, 4–6 Noemvrie.
— 19 Februarie, 7 Noemvrie.
Chezdi-Oșorhei 2–3 Ian, 1–2 Mai, 26–27 Oct. — 4 Ian., 3 Mai,
28 Octomvrie.
Chibed (jud. Odorheiu) 16–17 Febr., 16–17 Mai, 29–30 Nov. —
19 Febr., 19 Mai, 2 dec.
Chindul-mic 19–21 Febr., 4–6 Nov. — 22 Febr., 7 Noemvrie.
Chiochiș 6 Apr., 30 Oct.
Chirpăr 26 Ian., 20 Martie, 10 Iulie. — 28 Ian., 22 Martie, 12 Iulie.
Chișineu-Criș 17 Apr., 25 Sept., 4 Dec. — 18 Apr., 26 Sept., 5 Dec.
Clachi-Gâr-bău 8 Mart., 21 Iun.. 28 Sept. — 9 Mart., 22 Iunie, 29 Sept.
Ciacova 8–11 Apr., 3–6 Iun., 26–29 August, 14–17 Oct., 11–14 Nov.
Cili (j Arad) și 21 Mart., 5 Iul., 25 Oct., 13 Dec.
Cincșor (jud. Făgăraș) 5 Martie, 15 Iul., 20 Oct. — 8 Martie,
16 Iulie, 21 Oct.
Cine (jud Făgăraș) 19 Febr., 7 Mai, 1 Oct., 10 Dec. — 22 Febr.,
10 Mai, 4 Oct., 13 Dec.
Cincul-mare 19 Febr., 21 Mai, 1 Oct., 8 Dec. — 22 Febr., 24 Mai,
4 Oct., 11 Dec.
Clocman 8 Ianuarie, 27 Octomvrie.
Cisnădie 29 Iunie.
Cinc-Sândominic 17–18 Martie, 8–9 Oct. — 19 Martie, 10 Octomv.
Cinc-Sângorghiș (jud. Ciuc) 21 Martie, 19 Dec. — 22 Martie, 20 Dec.
Cinc-Sân-mărtin 1–2 Mai, 7–8 Nov. — 3 Mai, 9 Noemvrie.
Ciuchiței (jud Caras) și 2 Febr., 21 Mai 15 Aug., 26 Octomvrie.
Cluj și 8–9 Ian., 10–11 Martie, 12–13 Iunie, 29–30 Iunie,
30 Oct. — 1 Nov. 24–25 Apr. — 10 Ian., 12 Martie, 13 Iunie,
1 Sept., 2 Nov.
Codlea 24 Apr., 29 Septemb. — 25 Apr., 30 Sept.
Cojocna 29–30 Martie, 3–4 Nov. — 31 Martie, 5 Noemvrie.
Comâna de jos (jud. Făgăraș) 30 Ianuarie, 24 Mai, 14 Sept. —
31 Ian., 25 Mai, 15 Sept.
Comloșul mare (Timiș) 27 Febr., 12 Iunie, 28 Aug., — 28 Febr.,
13 Iunie, 29 August.
Copăcel (jud. Făgăraș) și 15 Febr., 25 Sept.
Copalnic-Mănăstur 23 Febr., 13 Aprilie, 25 Mai, 24 Aug., 12 Oct.,
7 Dec. — 24 Febr., 14 Aprilie, 26 Mai, 25 Aug., 13 Oct., 8 Decemvrie.
Copșa-mare 21 Aug. — 24 August.
Copșa-mică și 25 Aprilie, 29 Iunie, 20 August, 13 Oct. 21 Apr.
— 28 Aprilie, 23 August
Cornățel 31 Martie, 1 Aug. — 1 Aprilie, 2 Aug.
Corand (județul Odorheiu) 15 Ianuarie, 10 Mai, 1 Iulie, 22 August.
— 18 Ianuarie, 13 Mai, 4 Iulie, 25 Aug.
Covasna 10 Febr., 1 Mai, 21 Iulie, 10 Noemvrie. — 11 Februarie,
2 Mai, 22 Iulie, 11 Noemvrie.
Cozmeni (jud Ciuc) 22–23 Ian., 19–20 Aug. — 25 Ian., 21 Aug.
Crasna 18 Ianuarie, 12 Aprilie, 12 Iulie, 11 Oct. — 19 Ianuarie.
13 Aprilie, 13 Iulie, 12 Oct.
Crihalma 25 Martie, 1 Iulie, 1 Dec. — 26 Mart., 2 Iulie, 2 Dec.
Criș 5 Ianuarie, 10 Iunie, 10 Oct. — 7 Ianuarie, 12 Iunie, 12 Oct
Crișpatac 24 Febr., 16 Iunie, 4 Octomvrie.

- Cristur **21–22 Februarie, 1–2 Mai, 4–5 Iulie, 8–9 Septembrie.** — **28–29 April — 24 Februarie, 4 Mai, 7 Iulie, 11 Septembrie. Expoziție și targ de reproducători masculi 28 Februarie, 1 Martie, targ de tauri.**
- Criș **22 Ian., 29 Aug. — 25 Ian., 1 Sept.**
- Cuciul **10 Aprilie, 25 Noemvrie.**
- Cugir (jud Hunedoara) **2 Apr., 20 Iulie, 14 Sept., 17 Dec. — 3 Apr., 21 Iulie, 15 Sept., 18 Dec.**
- Dala săsească **4–5 Aprilie, 10–11 Oct — 6–7 Apr., 12–13 Oct.**
- Dalboșet (jud. C. Sărvări) **10 Martie, 23 Octombrie.**
- Daneș **2–4 Martie, 17–19 Iunie 2–4 Oct. — 5 Martie, 20 Iunie, 5 Oct.**
- Dărlos **18 Martie, 19 Iunie, 8 Oct. — 20 Martie, 21 Iunie, 10 Oct.**
- Dealul-frumos (jud. Târnava-mare) **și 12 Sept.**
- Deda (jud Mureș) **16–18 Ian., 4–6 Apr., 18–20 Sept. — 19 Ian., 7 Apr., 21 Ian., 21 Sept.**
- Dej **și 2–3 Mart., 13 Apr., 1–2 Iunie, 17–18 Aug., 12 Oct., 14–15 Dec.**
- Detta (Târnăv.) **20–21 Mart., 12–13 Iunie, 4–5 Sept., 27–28 Nov.**
- Deva **10–11 Ianuarie, 10–11 Mai, 31 Iulie–1 Aug 27–28 Oct. — 14 Ian., 13 Mai, 3 Aug., 30 Oct.**
- Dezna (j. Arad) **și 13 Martie, 8 Mai, 11 Sept., 20 Noemvrie.**
- Dicio-Sânmarți **26–28 Februarie, 28–30 Aprilie, 21–23 Iulie, 12–14 Octombrie. — 1 Martie, 1 Mai, 24 Iulie, 15 Octombrie.**
- Ditrău **31 Ian. — 2 Februarie, 28–30 Apr., 14–16 Iulie, 22–24 Nov. — 3 Februarie, 1 Mai, 17 Iulie, 25 Nov.**
- Dobra (jud. Hunedoara) **21 Aprilie, 29 Iunie, 6 Sept., 24 Oct. — 23 Apr., 1 Iulie, 8 Sept., 26 Oct.**
- Drag (Județul Cluj) **28 Aprilie, 6 Iulie, 18 August, 7 Noemv. — 5 Iulie, 17 August. — 29 Aprilie, 7 Iulie, 19 Aug., 8 Noemvrie.**
- Drăgașanu (Vâlcea), **24 Marie, 29 Iunie, 15 August și 26 Octombrie.**
- Draguș **și 27 Februarie, 21 Iulie.**
- Drăsov **10 Aprilie, 28 Aug. — 11 Aprilie, 29 Aug.**
- Drăușeni (Draos, jud. T.-mare) **26–23 Febr., 29–31 Octombrie. — 1 Martie, 1 Noemvrie**
- Dridif (Făgăraș) **27 Martie, 25 Sept. — 29 Mart., 27 Septembrie.**
- Duca I. G. (fost Cristur, jud. Odorheiu) **21–22 Febr., 1–2 Mai, 4–5 Iulie, 8–9 Sept., 14 Nov. Vite de păsărilă: 2–3 Februarie — 1 Martie. — 28 Apr., 5 Sept. — și 24 Februarie, 4 Mai, 7 Iulie, 11 Sept., 17 Noemv. — 27 Ian., 26 Martie, 7 Mai, 5 Iulie, 21 Sept., 20 Nov.**
- Eted **1–2 Februarie, 2–3 Aprilie, 22–23 Mai, 27–28 Sept. — 3 Februarie, 4 Aprilie, 24 Mai, 29 Sept.**
- Făgăraș **15 Martie, 2 Iunie, 7 Sept., 4 Dec. — 17 Martie, 4 Iunie, 9 Sept., 7 Dec.**
- Făget **și 2 Ianuarie, 17 Martie, 21 Apr., 6 Iunie, 25 Iunie, 11 Aug., 22 Oct., 2 Decembrie.**
- Fântânele (jud. Odorheiu) **22–24 Ian., 9–11 Iunie, 22–24 Nov. — 5 Ian., 12 Iunie, 25 Nov.**
- Farcașlaca (jud. Odorheiu) **5–7 Mai, 16–18 Aug., 9–11 Nov. — 8 Mai, 19 Aug., 12 Nov.**
- Feldioara (jud Brașov) **24 Martie, 13 Dec. — 25 Martie, 14 Dec.**
- Felmer (j. Făgăraș) **1 Aprilie, 1 Sept. — 2 Apr., 2 Septembrie.**
- Focșani **24 Iunie.**
- Ferîhaz (jud. Târn.-mare) **21 Martie, 20 Oct. — 22 Martie, 21 Oct.**
- Frata (jud. Cluj) **5–7 Mai, 1–3 Aug., 7–9 Nov.**
- Frumoasa **4–6 Ian., 11–13 Apr., 27–29 Iunie, 6–8 Septembrie. — 7 Ianuarie 14 Aprilie, 30 Iunie, 9 Septembrie.**

- Galați 2 Februarie, 21 Mai, 6 August, 14 Octombrie.
Gălgău (jud. Soln.-Dob.) 22 Aprilie, 9 Septembrie — ☈ 23 Apr., 10 Sept.
Gârbova 15 Mai, 29 Oct. — ☈ 17 Mai, 31 Oct.
Gârcel (Satu Mare) ☈ 19 Mart., 24 Iunie, 21 Sept., 25 Nov.
Geaca (jud. Cluj) ☈ 6 Iulie.
Geoagiu de Jos (jud. Hunedoara) 6—7 Aprilie, 1—2 Iulie, 3—4 Septembrie, 18—19 Decembrie. — ☈ 8 Aprilie, 3 Iulie, 5 Sept., 20 Dec.
Gheorgheni (jud. Ciuc) 17—19 Martie 1—14 Iunie, 4—6 Sept., 10—12 Decembrie. — ☈ 20 Martie, 15 Iunie, 7 Septembrie, 13 Decembrie
Gherla 4 Februarie, 29 Aprilie, 3 Iunie, 29 Iulie, 28 Oct., 23 Dec. — ☈ 5 Febr., 30 Apr., 4 Iunie, 30 Iulie, 29 Oct., 24 Dec.
Ghiertenis (jud. Timiș) ☈ 4 Apr., 13 Iunie, 12 Septembrie
Ghimes-Făget (Ciuc) 20—21 Ian., 22—23 Aug. — ☈ 22 Ian., 24 Aug.
Ghindari (jud. Odorhei) 21—22 Apr., 21—22 Ianie, 6—7 Sept., 29—31 Dec. — ☈ 19—20 Aprilie. — ☈ 27—28 Dec. — ☈ 24 Apr., 24 Iunie, 9 Septembrie, 2 Ianuarie, 2 Ian. 1938.
Ghioroc ☈ 14 Martie, 28 Septembrie.
Ghîrile 31 Ian.—2 Februarie, 5—7 Iulie, 18—20 Oct. — ☈ 3 Februarie, 8 Iunie, 21 Oct.
Ghalacuta 23—24 Ian., 10—11 Iunie, 23—24 Nov. — ☈ 25 Ian., 12 Iunie 25 Noemvrie
Gilan (J. Cluj) 19 Apr., 23 Iulie, 10 Dec. — ☈ 20 Apr., 24 Iulie, 11 Dec.
Grădiște (Sarmisegetuza, jud. Hunedoara) ☈ 15 Mai 26 Octombrie.
Gurghiu 21—22 Apr., 8—9 Sept. — ☈ 23 Aprilie, 10 Sept.
Guruslău 28 Ianuarie, 13 Martie, 13 Mai, 18 Aug., 20 Noemvrie. — ☈ 29 Ianuarie, 14 Martie, 14 Mai, 19 Aug., 21 Noemvrie.
Hadad 9 Ianuarie, 12 Martie, 14 Mai, 25 Iunie, 23 Iulie, 28 Octombrie. — ☈ 10 Ian., 13 Martie, 15 Mai, 26 Iunie, 24 Iulie, 23 Octombrie.
Haidacut (Timiș) ☈ 16 Ian., 16 Mai, 14 Sept.
Halimoglu (jud. Arad) 20 Martie, 24 Aprilie, 3 Iulie, 11 Sept., 1 Dec.
Halmeag 11 Apr., 15 Oct. — ☈ 12 Aprilie, 16 Oct
Hărăscrac 9—11 Martie, 29 Iunie—1 Iulie, 13—15 Aug., 16—18 Nov. — ☈ 12 Mart., 2 Iulie, 16 Aug., 19 Noemvrie.
Hâșmașul-Lăpușului ☈ 25 Martie, 6 Dec.
Hațeg 30—31 Ianuarie, 17 Martie, 12—13 August, 4—5 Sept. — ☈ 2 Febr., 20 Martie, 15 Aug., 8 Sept.
Hendorf 14 Apr., 14 Iulie, 8 Nov. — ☈ 16 Aprilie, 16 Iulie, 10 Nov.
Hetur (jud. T.-mare) 30—31 Ianuarie, 25—26 Iunie, 10—11 Octombrie — ☈ 1 Februarie, 27 Ianie, 12 Oct
Hilda 6 Apr., 28 Sept. și 28 Iun., 20 Dec. — ☈ 7 Apr., 29 Sept.
Hodod (jud. Sălaj) 11 Ianuarie, 8 Martie, 3 Mai, 28 Iunie, 19 Iulie, 27 Sept., 25 Octombrie, 29 Nov. — ☈ 12 Ianuarie, 9 Martie, 4 Mai, 29 Iunie, 20 Iulie, 28 Sept., 26 Oct., 30 Nov.
Hodoș 25—27 Ianuarie, 14—16 Apr., 18—20 Septembrie. — ☈ 11—13 Aprilie. — ☈ 28 Ianuarie, 17 Aprilie, 21 Septembrie.
Hoghilag 1 si 1 Aprilie, 26 August.
Homorod 15 Mart., 29 Iunie, 15 Nov. — ☈ 17 Mart., 1 Iulie, 17 Nov.
Hosman (jud. Sibiu) 7 Apr., 22 Sept. — ☈ 9 Apr., 24 Septembrie.
Huedin 24 Ian., 8 Februarie, 22 Martie, 10 Mai, 25 Iulie, 20 Sept., 24 Nov., 20 Dec. — ☈ 25 Ian., 9 Februarie, 23 Martie, 11 Mai, 26 Iulie, 21 Sept., 25 Noemvrie, 21 Decembrie.
Hundrubechiu 5 Iulie, 13 Nov. — ☈ 7 Iulie, 15 Nov.
Hunedoara 10—12 Martie, 25—27 Mai, 26—28 Iunie, 26—28 August, 11—13 Noemvrie. — ☈ 24—25 Iunie. — ☈ 13 Martie, 28 Mai, 29 Iunie, 29 Aug., 14 Nov.

- Hususău (jud. Târn-mică) 23—25 Febr., 20—22 Iunie, 23—25 Oct. — ☀
28 Febr., 23 Iunie, 26 Oct.
- Iacobeni 27 Apr., 26 Octombrie. — ☀ 29 Aprilie, 28 Octombrie.
- Iara de jos (jud. Turda) 28—30 Apr., 30 Sept., — 2 Oct. — ☀ 1 Mai,
3 Octombrie.
- Ibișdorful-săesc 11—12 Martie, 26—27 Octombrie.
- Iclod (jud. Sălaj) și ☀ 12 Ian., 30 Martie, 10 August, 19 Octombrie.
- Ieciu (jud. M.-Turda) ☀ 2 Iulie.
- Iernut 7—9 Ian., 20—22 Martie, 29 Iunie—1 Iulie, 1—3 Nov. — ☀
10 Ian., 23 Martie, 2 Iulie, 4 Nov.
- Ighișul-nou 11—12 Martie, 26—27 Octombrie.
- Ighișu 8—13 Mai, 20—25 Octombrie. — ☀ 14 Mai, 26 Octombrie.
- Ileanda-mare 9 Febr., 1 Mai, 17 Aug., 15 Oct. — ☀ 10 Febr., 2
Mai, 18 Aug., 16 Oct.
- Ileni (jud. Treiscaune) și ☀ 10 Ianuarie, 1 Mai, 4 Septembrie.
- Ilia (jud Hunedoara) 23 Iunie, 14 August, 28 Sept. și ☀ 7 Ian.,
25 Martie, 24 Iunie, 15 Aug., 29 Sept.
- Intorsura Buzăului 2 Mai, 29 Septembrie. — ☀ 3 Mai, 30 Septembrie.
- Jibău (jud. Sălaj) 17 Februarie, 24 Martie, 3 Mai, 23 Iunie, 13 Iulie,
18 August, 12 Oct., 14 Dec. — ☀ 18 Februarie, 4 Mai, 14 Iulie, 13 Oct.,
15 Dec.
- Jibert (j. Târn.-mare) 1 Mai, 1 Aug., 20 Dec. — ☀ 2 Mai, 2 Aug.,
21 Dec.
- Jidveiu (jud. Târn.-mică) 15—17 Ian., 15—17 Mai, 4—6 Septembrie,
22—24 Nov. — ☀ 18 Ian., 18 Mai, 7 Sept., 25 Noemvrie.
- Jimborul-mare ☀ 20 Ian., 4 Mai, 22 Iunie, 27 Aug., 22 Nov.
- Jucul-de-jos 1—3 Mai.
- Lăpuș (jud. Sălaj) 17 Mart., 14 Iunie, 6 August, 6 Dec. — ☀ 18
Mart., 15 Iunie, 7 August, 7 Dec.
- Lăpusul unguresc 18 Ian., 13 Mai, 6 Iulie, 26 Sept. — ☀ 19 Ian., 14
Mai, 7 Iulie, 27 Sept.
- Laslea-mare 15 Febr., 15 Iulie, 15 Oct. — ☀ 18 Februarie, 18 Iulie, 18 Oct.
- Lechința (jud. Năsăud) 27—28 Febr., 23—24 Apr., 30—31 Mai, 19—20
Sept., 18—19 Dec. — ☀ 1 Mart., 25 Apr., 1 lun.. 21 Sept., 20 Dec.
- Lipova (jud. Timiș) ☀ 23 Apr., 20 Iulie, 8 Sept., 8 Nov.
- Lisa (jud. Făgăraș) 21 Sept., și ☀ 3 Iunie.
- Lona (j. Sălaj) și ☀ 23 Ian., 24 Mai, 16 August.
- Lovnic 5 Martie, 6 Iulie. — ☀ 7 Martie, 8 Iulie.
- Lădoș (jud. Sibiu) 15 Apr., 27 Sept. — ☀ 16 Apr., 28 Septembrie.
- Luduș (jud. Turda) 1—3 Mai, 1—3 Oct. — ☀ 4 Mai, 4 Octombrie.
- Lugoj 1—3 Mai, 1—3 Oct. — ☀ 4 Mai, 4 Octombrie.
- Luna-de-jos (jud. Sălaj) 1—3 Mai, 1—3 Oct. — ☀ 4 Mai, 4 Octombrie.
- Lunca ☀ 25 Aprilie, 21 Septembrie.
- Lupeni (jud. Odorheiu) 5 Mai, 16 August, 9 Nov.
- Lupșa (j. T.-Aries) 1—3 Mai, 1—3 Oct. — ☀ 4 Mai, 4 Octombrie.
- Macfalău 21—23 Apr. 21—23 Iunie, 6—8 Sept., 30 Dec. 1937—1 Ian.
1938. 19—20 Apr. 28—29 Dec. — ☀ 24 Apr., 24 Iun., 9 Sept.,
2 Ian. 1938.
- Măgherău 5 Febr., 9 Aprilie, 4 Aug., 14 Noemv. — ☀ 6 Febr.,
10 Aprilie, 5 August, 15 Noemv.
- Mălăncrav 11 Martie, 12 Iunie, 29 Septembrie. — ☀ 12 Martie,
13 Iunie 30 Septembrie.
- Mănărade (jud. Alba-inf.) ☀ 28 Octombrie.
- Mănăsturul-ung. 18 Martie, 28 Iunie, 19 Aug., 10 Nov. — ☀ 19 Martie,
29 Iunie, 20 August, 11 Noemvrie.

- Marcod (jud. Murăs) 29—31 Martie, 14—16 Sept. — 26—28 Martie.
— 1 Apr., 17 Sept.
- Mărgineni 6 August
- Marpod 1 Martie, 15 Mai, 10 Aug., 30 Oct. — 3 Martie, 17 Mai,
12 Aug., 1 Nov.
- Mărtinuș 11—12 Febr., 13—14 Mai, 29—30 Aug. — 14 Febr.,
16 Mai, 1 Septembrie.
- Mediaș 15—17 Febr., 10—12 Aprilie, 28—30 Mai, 9—12 Iulie, 20—22
Septembrie, 27—29 Noemv. *de prasă* 20 Martie. — 18 Febr.,
13 Iulie, 23 Sept., 30 Noemvrie.
- Mehadia și 2 Ian., 24 Martie, 26 Iunie, 9 Oct.
- Mercurea (jud. Sibiu) 22—23 Febr., 25—26 Iunie, 17—18 August,
9—10 Nov. — 24 Febr., 27 Iunie, 19 August, 11 Noemvrie.
- Merghindeal 21 Aprilie, 23 August, 21 Octombrie. — 23 Aprilie,
25 August, 23 Oct.
- Micăsasa 25 Ianuarie, 17 Mai, 10 Octombrie. — 28 Ianuarie,
20 Mai, 15 Octombrie.
- Miercurea-Ciucului 26—28 Ian., 4—6 Mai, 10—12 Iulie, 26—28 Sept.
— 29 Ian., 7 Mai, 13 Iul., 29 Sept.
- Miercurea-Nirajului și 21—23 Febr., 3—4 Mai, 29—30 Iulie, 7—8
Decembrie 1—2 Mai. — 24 Febr., 5 Mai, 1 August, 10 Dec.
- Miercurea-Murășului 21—23 Febr., 29—31 Iulie, 7—9 Decembrie. —
24 Febr., 1 August, 10 Decembrie.
- Milești (jud. Cluj) și 21—23 Ianuarie.
- Mociu (jud. Cluj) 15—16 Febr., 20 Martie, 7—8 Iunie, 16—17 August,
18—19 Oct., 18—19 Dec. — 16—17 Febr., 20—21 Mart., 8—9 Iunie,
19—20 Oct., 19—20 Dec.
- Moldova nouă 5 Mai, 24 Iunie.
- Moldova veche și 21 Apr., 27 August.
- Monor 11—12 Martie, 21—22 Mai, 25—26 Septembrie. — 13 Martie,
23 Septembrie.
- Mosna 2 Febr., 21 Aprilie, 26 August. — 17 Apr. — 4 Febr., 24
Apr., 28 August.
- Motiș 16 Martie, 18 Mai, 2 Nov. — 19 Martie, 20 Mai, 5 Nov.
- Movila (J. Tr.-mare) 8 Mai, 13 Nov. — 9 Mai, 15 Noemvrie.
- Murăș-Ludos 1—3 Mai, 1—3 Oct. — 28 Apr.—1 Mai. — 4 Mai, 4 Oct.
- Nadeș 2 Februarie, 25 Apr., 28 Oct. — 5 Febr., 28 Apr., 31 Oct.
- Năsaud 25—26 Mai, 23—24 Aug., 6—7 Noemvrie. — 27 Mai, 25
Aug., 8 Noemvrie.
- Nocriș 1—2 Februarie, 5—6 Mai, 16—17 Oct. — 3 Febr., 7 Mai,
18 Oct.
- Ocelandul-Homorodului 25—27 Apr., 24—26 Oct. — 28 Apr., 27 Oct.
- Ocna-Sibiului 29—31 Martie, 3—5 Aug., 17—19 Dec. — 1 Apr.,
6 August, 20 Dec.
- Ocna-Murășului 9 Apr., 6 Aug. — 12 Apr., 9 Aug.
- Odorheiu 1—3 Martie, 28—30 Mai, 1—3 Octombrie, 18—20 Dec. —
10—12 Apr., 28—30 Septembrie. — 4 Martie, 31 Mai, 4 Oct., 21 Dec.
- Ogra (jud. Tr.-mică) 5 Apr., 15 Iunie, 13 Sept., 15 Dec. — 8 Apr.,
18 Iunie, 16 Septembrie, 18 Dec.
- Olașlău-mare 9—11 Martie, 26—28 Nov. — 12 Martie, 29 Nov.
- Olpreț (jud. Someș) și 26 Apr., 9 Iunie, 1 Aug., 10 Oct., 15 Dec.
- Orăștie 11 Martie, 1 Iunie, 1 Oct., 1 Decembrie. — 14 Martie,
4 Iunie, 4 Oct., 4 Dec.
- Oravita 25 Martie, 25 Iulie
- Orlat și 26 Martie, 15 August.

- Ormenișul-de-Câmpie** 16—17 Ianuarie, 3—4 Mai, 4—5 Iulie, 16—17 Dec. 10—12 Decembrie. 15—17 Aprilie. — 18 Ian., 5 Mai, 6 Iulie 18 Dec.
- Orșova** 1—3 Mai, 17—19 Septembrie.
- Orțișdorf** (jud. Timiș) 24 Apr., 8 Sept.
- Ozun** (j. Treiscaune) 17 Martie, 24 Martie, 26 Mai, 14 Iulie, 8 Sept., 17 Oct., 8 Dec. — 19 Martie, 26 Martie, 28 Mai, 16 Iulie, 10 Sept., 19 Oct., 6 Dec.
- Paloș** 10 Martie, 31 Iulie, 5 Dec. — 11 Martie, 1 Aug., 6 Dec.
- Pâncota** (jud. Arad) 27 Martie, 1 Mai, 31 Iulie, 2 Oct. — 28 Martie 2 Mai, 1 Aug., 3 Oct.
- Panticeu** 23 Iunie, 9 Sept. — 24 Iunie, 10 Sept.
- Păpăuți** și 15 Febr., 10 Mai, 12 Aug., 29 Oct.
- Papiu-Ilarian** (jud. Turda) 20 Iunie, 15 Sept. — 21 Iun., 16 Sept.
- Pecica** (j. Arad) 20 Martie, 21 Aug. — 21 Mart., 22 August.
- Pecica-ungureasca** 9 Mai, 14 Septembrie.
- Pelisor** jud. Târnava-mare) 2 Aprilie, 26 Oct. — 3 Apr., 27 Oct.
- Periamoș** (jud. Timiș) 24 Apr., 15 Iunie, 24 Sept.
- Perșani** (jud. Făgăraș) 22 Martie, 14 Sept.
- Petelea** 23—25 Iun. 3—5 Dec. — 26 Iunie, 6 Dec.
- Petriș** (jud. Arad) 24 Febr., 14 Martie, 10—11 Iunie, 19—20 Iulie, 14 Oct., 20 Decembrie.
- Petriș** (jud. Bistrița-Năsăud) 30—31 Martie, 26—27 Oct. — 1 Apr., 28 Octombrie
- Petroșani** (j. Huned) și 13—15 Mai, 13—15 Oct.
- Pișcolt** (jud. Bihor) 3 Martie, 1 Sept.
- Pitești** 23 Aprilie, 9 Mai, 21 Mai, 24 Iunie.
- Plăeșii-de-jos** 1 Mai, 2 Iulie, 27 Noemv.
- Poiana-Sibiului** 5 Mai, 11—12 Iulie, 19—20 Sept. — 6 Mai, 13 Iulie, 21 Sept.
- Polana-Sărata** 30 Martie, 19 Mai, 14 Iulie, 25 Oct. — 31 Martie—1 Aprilie. 20 Mai, 15 Iulie, 26 Oct.
- Poplaca** și 10—11 Martie, 27—28 Sept.
- Porumbacu-de-jos** 14 Apr., 1 Sept. — 16 Apr., 3 Septembrie.
- Praid** 16—17 Martie, 23—24 Iulie, 12—13 Octombrie, 14—15 Dec. — 19 Martie, 28 Iulie, 16 Octombrie, 17 Decembrie.
- Prejmer** (j. Brașov) 2 Febr., 5 Aug. — 3 Febr., 6 August.
- Proștea-mare** 20 Ian., 6 Apr., 10 Iunie, 26 Oct. — 1 Febr., 13 Iunie.
- Prundul-îsârgăului** 7—8 Ianuarie, 12—13 Aprilie, 30 Iunie—1 Iulie, 27—29 Oct. — 9 Ian., 14 Apr., 2 Iulie, 30 Oct.
- Pul** (jud Hunedoara) și 1 Mai, 14 Oct.
- Racoșnău-de-jos** 23 Apr., 23 Iunie, 21 Sept., 7 Dec. — 24 Aprilie, 24 Iunie, 22 Septembrie, 8 Decembrie.
- Racovița-Olt** și 9 Martie, 20 August.
- Radna** (jud Arad) 4 Iunie 1 Oct.
- Rășnov** 24 Ianuarie, 11 Iulie. — 25 Ian., 12 Iulie.
- Râmnicu-Valea** 14 Octombrie.
- Recaș** (Timiș) și 20 Febr., 19 Ian., 28 Aug., 30 Oct.
- Reghin** 14—18 Februarie, 7—11 Mai, 5—9 Aug. 18—22 Oct., 11—12 Dec. 11—13 Febr., 4—6 Mai, 2—4 August, 15—17 Octombrie, 10 Dec. 1—3 Mai, 30 Iulie—1 August. — 19 Februarie, 12 Mai, 10 August, 23 Octombrie.
- Resita** și 23 Aprilie, 20 Iulie, 14 Sept., 29 Oct.
- Reteag** 4—6 Mai, 9—11 Iul., 25—27 Sept. — 7 Mai, 12 Iul., 28 Sept.
- Retiș** (jud. Târnăveni) 7—8 Mai, 13 Sept. — 10 Mai.

- Richiș** (jud. Târn. mică) 25 Martie, 13 Noemv. — 27 Martie, 15 Nov.
Rimetea (jud. Turda) 13—15 Mai, 7—9 Octombrie. — 16 Mai, 10 Oct.
Rodna 17—18 Febr., 1—3 Mai, 22—23 Iun., 7—9 Aug., 26—27 Oct., 13—14 Dec. — 19—20 Febr., 4 Mai, 24—25 Iunie, 10 Aug., 28—29 Oct., 15 Dec.
Rosia-montană 15 Martie, 15 Oct.
Rovine (jud. Arad) 1 Mai, 11 Sept. — 2—3 Mai, 12—13 Sept.
Rupea 10—11 Ian., 3—4 Apr., 22—23 Iul., 7—8 Oct. — 13 Ian., 6 Apr., 26 Iulie, 10 Oct.
Rusii-Munti 30 Martie, 30 Septembrie.
Săbad 14—16 Aprilie, 4—6 Octombrie. — 17 Aprilie, 7 Octombrie.
Săcel (jud. Sibiu) și 20 Mai, 25 Oct.
Sacul 24 Mai, 8 Nov.
Salasul-de-sus 4—5 Mai, 10—11 Oct. — 6 Mai, 12 Octombrie.
Salciua-de-jos (Turda) și 4 Apr., 8 Mai, 30 Iunie, 10 Aug., 20 Octombrie, 10 Dec.
Săliște (jud. Sibiu) 5 Aprilie, 12 Iunie, 5 Oct. și 4 Apr., 11 Iunie, 4 Oct. — 6 Aprilie, 14 Iunie, 7 Octombrie.
Sâmbăta-de-jos 22 Apr., 8—9 Iunie, 14 Sept. — 23 Apr., 10 Iunie, 15 Septembrie.
Sâmbăta de sus (județul Făgăraș) 12 Apr., 9 Aug. — 14 Apr., 11 Aug.
Săcraini-Almașului și 2 Februarie, 22 Aprilie, 6 August, 26 Octombrie.
Sândominic (jud. Ciuc) 16—18 Martie, 7—9 Oct. — 19 Martie, 10 Oct.
Sângеорgiul-de-pădure 19 Martie, 2 Iulie, 26 Oct., 11 Dec. — 21 Martie, 4 Iul., 28 Oct., 13 Dec.
Sângеорgiul-săsesc 29—31 Ian., 5—7 Mai, 29—31 Iulie, 29—31 Oct. — 1 Februarie, 8 Mai, 1 Aug., 1 Nov.
Sânmarți 1—2 Mai, 7—8 Nov. — 3 Mai, 9 Nov.
Sânmărtinul Homorodului 12—13 Februarie, 14—15 Mai, 30—31 Aug. — 14 Februarie, 16 Mai, 1 Sept.
Sânmiclăuș (jud. T.-mică) 22 Apr., 18 Sept., 10 Dec. și 7—8 Apr., 11 Sept. — 25 Apr., 21 Sept., 13 Dec.
Sân-Nicolauș-Mare (j. Torontal) și 3 Apr., 3 Iulie, 23 Octombrie, 18 Decembrie
Sân-Paul (jud. T.-mică) 21 Martie, 1 Iunie, 25 Aug., 27 Dec. — 24 Martie, 4 Iunie, 28 August, 30 Dec.
Sântămărie-Orlea 22—23 Apr., 6—7 Sept. și 20—21 Apr., 4—5 Sept. — 24 Apr., 8 Sept.
Sântămăria-de-piatră (jud. Hunedoara) și 13 Ian., 6 Mai, 14 Octombrie.
Sercala 8—9 Mai, 21—22 Aug., 9—10 Nov. — 10 Mai, 23 Aug., 11 Noemvrie.
Sarmaș 18—19 Ianuarie, 18—19 Aprilie, 8—9 Iunie, 27—28 Aug., 8—9 Oct., 4—5 Dec. — 20 Ian., 20 Aprilie, 10 Iunie, 29 August, 10 Oct., 6 Dec.
Sărăsul-săsesc (Târnava-mică) 7—8 Apr., 22—23 Oct. — 10 Aprilie, 25 Octombrie.
Săsăuș (jud. Sibiu) 20 Aprilie, 27 Iulie, 7 Oct. — 21 Apr., 28 Iulie, 8 Octombrie.
Saschiz 10 Ianuarie, 20 Mai, 1 Aug., 22 Nov. și 20 Nov. — 12 Ian., 22 Mai, 3 Aug., 25 Nov.
Săsciori (jud. Sibiu) 28 Martie, 24 Oct., 18 Dec. — 30 Martie, 26 Oct., 20 Dec.
Săvăghisla (jud. Cluj) 24—26 Apr., 25—27 Oct. — 27 Apr., 28 Oct.

- Săvârșin (jud. Arad) și 14 Febr., 1 Apr., 13 Mai, 15 Iunie, 18 Aug., 1 Oct., 3 Dec.
- Sebeș (jud. Alba) 26—27 Ianuarie, 4 Martie, 21—22 Aprilie, 30—31 Mai, 21—22 August, 4 Nov., 6 Aprilie, 1 Oct. — 29 Ian., 5 Martie, 24 Apr., 1 Iunie, 24 Aug., 5 Nov.
- Șelca-mare 1 Martie, 6 Mai, 28 Aug., 10 Decembrie, 2 Mai. Mieș: 9 Mai. — 3 Martie, 10 Mai, 30 Aug., 13 Dec.
- Șeica-mică 6 Martie, 21 Iunie, 8 Nov. — 9 Martie, 24 Iunie, 11 Nov.
- Seleniș 8 Apr., 13 Aug., 8 Dec. — 11 Apr., 16 Aug., 11 Dec.
- Seliștat 19 Mai, 22 Sept. — 20 Mai, 23 Sept.
- Senereuș (jud. T.-mică) 10 Aprilie, 28—29 Iunie, 26—27 Octombrie. — 11 Aprilie, 30 Iunie, 28 Oct.
- Sercala (jud. Făgăraș) 8 Mai, 21 Aug., 9 Nov. — 11 Mai, 23 Aug., 11 Noemvrie
- Sf. Gheorghe 29 Iunie. — 24—25 Febr., 28—29 Apr., 30 Iunie—1 Iulie, 13—14 Octombrie.
- Sibiu 9—10 Ian., 24—25 Apr., 28—29 Iunie, 10—11 Sept., 30—31 Oct. Vite de prăsilă: 23 Apr. 11—12 Ian., 26—27 Aprilie, 30 Ian., 12—13 Sept., 1—2 Nov. 21—22 Apr., 7—9 Sept. — 12 Ianuarie, 28 Aprilie, 15 Septembrie.
- Sibot (jud. Hunedoara) și 1 Mai, 8 Nov.
- Sic (jud. Sămăd) și 24 Febr., 8 Iulie, 27 Sept., 18 Oct., 30 Nov.
- Sieu (jud. Năsăud) 14 Ian., 14 Apr., 14 Iulie, 9 Oct. — 15 Ianuarie, 15 Aprilie, 15 Iulie. 10 Octombrie.
- Sleul-mare 30 Septembrie. — 1 Octombrie.
- Sighetul Marmăiei 15—16 Martie, 21—22 Iunie, 19—20 Iulie, 4—5 Sept., 16—17 Oct., 18—19 Dec.
- Sighișoara 15—16 Ian., 13—14 Martie, 30 Apr., 21—22 Iunie, 15—16 Sept., 1—2 Nov. — 18 Ian., 16 Mart., 3 Mai, 24 Iunie, 18 Sept., 4 Nov.
- Siliște 1 Ian., 20 Iunie, 15 Aug.
- Siliște 30 Mai, 10 Oct., 19 Decembrie.
- Simandul de sus 6 Februarie, 8 Mai, 11 Sept. — 7 Februarie, 9 Mai, 12 Septembrie.
- Simeria (jud. Hunedoara) 26—27 Febr., 15—16 Iulie, 11—12 Sept., 23—24 Oct. — 1 Martie, 18 Iulie, 14 Sept., 26 Oct.
- Simișna (jud. Sămăd) și 22 Ian., 29 Apr., 29 Aug., 30 Nov.
- Simileul-Silvaniei 20 Mai, 28 Oct. și 19 Martie, 25 Ian., 3 Sept., 21 Dec.
- Simon (j. Brașov) 8 Aug., 20 Nov. — 9 Aug., 21 Nov.
- Sinca-veche 9 Martie, 29 Aprilie, 20 Iulie, 25 Octombrie. și 10 Martie, 30 Aprilie, 21 Iulie, 28 Oct.
- Sintereag (jud. Sămăd) 2 Feb., 23 Iunie. — 3 Febr., 24 Iunie.
- Siria 10 Ian., 13 Martie, 5 Iunie, 14 August, 25 Sept., 27 Nov. — 11 Ian., 14 Martie, 6 Iunie, 15 August, 26 Sept., 28 Nov.
- Slimnic 1 Ianie, 14 Oct. — 2 Iunie, 15 Oct.
- Soars (jud. Târnava-m.) 7—8 Apr., 17—18 Sept. — 9 Apr., 19 Sept.
- Soborșin 14 Febr., 13 Mai, 18 August, 3 Decembrie.
- Somartin 2 Aprilie, 28 Iulie, 4 Nov. — 5 Apr., 31 Iulie, 7 Nov.
- Somcuta-mare 28 Febr., 25 Martie, 23 Apr., 20 Aug., 11 Nov., 25 Dec.
- Somes-Guruslău (jud. Sălaj) 1 Mai, 7 August, 8 Nov. — 2 Mai, 8 August, 9 Noemvrie.
- Sovata 10—11 Ian., 12—13 Apr., 12—13 Iulie, 30 Sept.—1 Oct. 10—11 Apr. — 12 Ian., 14 Apr., 14 Iulie, 2 Oct.

- Spermezeu 19 Mai, 9 Sept. — 20 Mai, 10 Sept.
Streiu-Sângeorgiu (jud Huned.) și 6 Mai, 14 Sept., 18 Dec
Supurul-de-jos ș și 21 Febr., 28 Martie, 25 Apr., 11 Iulie, 29 Aug.,
10 Oct., 14 Nov., 12 Dec.
Taga 16 Martie, 18 Mai.
Tălmaciu 27 Febr., 23 Iunie, 3 Nov. — 28 Febr., 24 Iunie, 4 Nov.
Târgu-Mureș 13–14 Ian., 25–26 Martie, 9–10 Mai, 31 August—1
Sept. 7–8 Noemvrie. 15–16 Ian., 27–28 Martie, 11–12 Mai,
2–3 Sept., 9–10 Nov. — 17 Ian., 29 Martie, 13 Mai, 4 Sept., 11 Nov.
Târgu-Săcuesc 2–3 Ianuarie, 15–16 Mai, 28–27 Oct. — 4 Ian.,
17 Mai, 28 Octombrie.
Tășnad ș și 19 Febr., 25 Martie, 7 Mai, 2 Iulie, 10 Sept., 15 Oct.,
12 Nov.
Teaca 30–31 Ianuarie, 29–30 Aprilie, 25–26 Iunie, 3–4 Noemv.
10–12 Apr. — 1 Febr., 1 Mai, 27 Iunie, 5 Noemvrie.
Telciu 17–18 Februarie, 26–27 Aprilie, 24–25 Iunie, 25–26 Aug.,
5–6 Noemvrie — 20 Febr., 28 Aprilie, 29 Iunie, 28 Aug., 8 Nov.
Ticmandru 31 Martie, 14 Septembrie, 28 Dec. — 1 Apr., 15 Sept.,
29 Decembrie — 2 Aprilie, 16 Septembrie, 30 Decembrie.
Ticușul-vechiu 11 Febr., 24 Iunie, 1 Nov. — 13 Febr., 26 Iunie,
3 Noemvrie.
Timișoara ș și 18–19 Martie, 27–28 Mai, 12–13 Aug., 23–24 Sept.,
16–17 Decembrie.
Topa mare (desărtă) 2 Febr., 22 Aprilie, 6 August, 22 Octombrie.
Toplița-Română 27–29 Ian., 22–24 Aprilie, 7–9 Iulie, 2–4 Oct. —
30 Ian., 25 Apr., 10 Iulie, 5 Oct.
Trapold (jud. Târnava-m.) 24–25 Martie, 8–9 Dec. — 26 Martie,
10 Dec.
Trăscău 13–15 Mai, 7–9 Octombrie. — 16 Mai, 10 Octombrie.
Tulghes 20–22 Apr., 23–25 Oct. — 23 Apr., 26 Octombrie.
Turda 6–8 Martie, 18–19 Apr., 21–22 Iunie, 5–6 Sept., 28–30 Oct.,
3–5 Dec. — 9 Martie, 20 Aprilie, 24 Iunie, 7 Septembrie, 31 Oct.,
6 Dec.
Ucea-de-Jos 17 Apr., 29 Aug., — 18 Apr., 30 Aug.
Ulmeni ș și 12–13 Ian., 6–7 Aprilie, 22–23 Iunie, 14–15 Aug.,
26–27 Octombrie.
Ungra 1 Ianie, 10 Aug., 2 Nov. — 2 lunie, 11 August, 3 Nov.
Urmeniș (jud. Cluj) 16–17 Ian., 3–4 Mai, 4–5 Iulie, 16–17 Dec.
15–16 Apr. — 10 Dec. — 18 Ian., 5 Mai, 6 Iulie, 18 Dec.
Vad (jud. Făgăraș) 4 Apr., 20 Iunie, 4 Oct., 20 Nov. ș și 5 Apr.,
21 Iunie, 5 Oct., 21 Nov.
Valdahaza (jud. Cluj) 21 Martie, 20 Septembrie. — 22 Martie,
21 Sept.
Valda-Recea 21 Martie, ș și 18–19 Ian., 1–2 August.
Valea-Lungă 23 Febr., 20 Iunie, 23 Oct. — 26 Februarie, 23 Iunie,
26 Octombrie.
Vașcău (j. Bihor) ș și 2 Ian., 5 Martie, 7 Mai, 2 Iulie, 3 Sept., 5 Nov.
Vânători (jud. Târn.-mare) 20 Iulie, 27 Sept. — 21 Iulie, 28 Sept.
Vața de Jos (jud Hunedoara) ș și 23 Apr., 25 Iun., 10 Sept., 24 Dec.
Veneția-de-jos 1–2 Mart., 6–7 Iulie, 23–24 Sept. — 3 Martie,
8 Iulie, 25 Septembrie.
Vinerea 4–5 Mai, 28–29 Decembrie. — 7 Mai, 31 Decembrie.
Vinga (jud. Timiș) 6 Iunie, 22 August, 3 Oct.
Vingard (Județul Alba) 10–11 Februarie, 11 Mai, 10–11 Sept. —
12 Febr., 12 Mai, 12 Sept.

- Vînțul-de-jos ♂ 13—14 Martie, 23—24 Iunie, 13—14 Sept., 23—24 Nov.
— ♀ 15 Martie, 24 Iunie, 15 Sept., 25 Noemvrie.
- Vînțul-de-sus (Unirea) ♂ 8 Ian., 26 Febr., 5 Iunie, 20 Aug., 3 Oct.,
16 Nov. — ♀ 11 Ian., 1 Martie, 8 Iunie, 23 Aug., 4 Oct., 19 Nov.
- Vîștea-de-jos ♂ 4—5 Apr., 11 Iulie, 25—26 Aug. — ♀ 6 Apr., 12 Iulie,
27 August.
- Vîșaul-de-sus (j. Maramurăs) ♂ și ♀ 13—14 August, 3—4 Septemvrie,
15—16 Oct., 19—20 Decemvrie.
- Vlad ♂ 26 Febr., 20 Iunie, 20 Nov. — ♀ 27 Febr., 21 Iunie, 21 Nov.
- Vlăhița (jud. Odorheiu) ♂ 9 Martie, 26 Nov. — ♀ 12 Martie, 29 Nov.
- Volla ♂ 3 Mai, 16 Aug., 24 Oct. — ♀ 4 Mai, 18 Aug., 25 Oct.
- Voiteg (jud. Timișoara) ♀ 1 Mai, 1 Sept.
- Vorumloc ♂ și ♀ 2 Aprilie, 7 Sept. — ♀ 5 Apr., 10 Septemvrie
- Vulcan (j. Brașov) ♂ 9 Martie 29 Aug. — ♀ 10 Martie, 30 Aug.
- Vurpăr ♂ 15 Mart., 1 Iulie. — ♀ 16 Martie, 2 Iulie.
- Zâbala ♀ 5 Febr., 25 Iunie., 8 Oct., 26 Nov.
- Zagăr ♂ 18—19 Ian., 17—18 Martie, 25—26 Iunie, 5—6 Sept. 12—13 Nov.
— ♀ 20 Ian., 19 Martie, 27 Iunie, 7 Sept., 14 Nov.
- Zălau ♂ și ♀ 3—4 Martie, 2—3 Iunie, 7—8 Iulie, 1—2 Septemvrie,
6—7 Octomvrie, 1—2 Decemvrie.
- Zam (jud. Hunedoara) ♂ și capre: 20 Mai, 7 Iulie, 28 August. ♂ și
♀ 16 Ian., 7 Apr., 21 Mai, 8 Iulie, 29 Aug., 14 Sept., 30 Nov.
- Zărând (jud. Arad) ♂ 20 Martie, 19 Iunie, 7 August, 11 Decemvrie. —
♀ 21 Martie, 20 Iunie, 8 August, 12 Decemvrie.
- Zărnești ♂ 5 Mai, 20 Septemvrie. — ♀ 6 Mai, 21 Sept.
- Zerindal mare ♀ 14 Ian., 25 August.
- Zeteleaca (jud. Odorheiu) ♂ 11—12 Febr., 1—2 Nov. — ♀ 13 Febr.,
3 Nov.
- Zimboru (jud. Cluj) ♂ și ♀ 30 Martie, 18 Mai, 28 Aug., 21 Noemvrie.
- Zlatna ♂ 17—18 Martie, 16—17 Iunie, 30—31 Aug. — ♀ 19 Martie,
18 Iunie, 1 Sept.
- Zorlențul mare (jud. C.-Severin) ♀ 11 Iulie, 24 Oct.
-
-

Târgurile din Vechiul Regat al României după datele publicate până acum.

Alexandria (Teleorman), D. Rus.
Argintoia (Mehedinți), 27 Iulie
(la Sf. Pantelimon).
Bacău, 29 Iunie (Sf. Petru), 29 Aug. (Tâierea cap Sf. Ioan.
Bălănești (Gorj), 25 Martie.
Bărgăoani (Neamț), 23 Aprilie (Sf. Gheorghe).
Bârlad, 23 Aprilie, 20 Iulie,
30 Aug., 14 Sept., 8 Nov.
Bogdana (Bacău), 8 Sept.
Bogdana (Tutova), 6 August.
Bogdănești (Bacău), 13 Martie.
Boghocea (Roman), 29 Iunie.
Boroșești (Vaslui), 7 Decembrie.
Botești (Roman), 23 Aprilie.
Brăila, la Inălt. Domnului
Brâncoveni (Romania), 9 Mart.
Broșteni (Ialomița), 29 Iunie.
Broșteni (Mehedinți), 24 Iunie
(la Drăgaica).
București, la Moși, (Mai)
Buda (R.-Sărăt), la Drăgaica, 24 Iun., Sf. Măria mică (8 Sept.).
Budeștii-Ghicăi (Neamț), 20 Iulie.
Buruenești (Roman), 29 Iunie.
Bușteni, 8 Septembrie.
Buzău, 24 Iunie (la Drăgaica).
Călărași (Ialomița), 29 Aug.
Câmpu-mare (Argeș), 9 Martie,
Inălt. Domnului.
Câmpulung, 24 Iun. (Drăg.) 20 Iul.
Caracal, 23 Aprilie.
Cărbunești (Gorj), 2 Februarie
8 Sept. (Sf. Măria mică).
Cărbunești (Mehedinți), 24 Iunie
(la Drăgaica).
Cașin (Bacău), 15 Aug.
Ceacăr (Brăila), Inălt. Dlui.
Chiojdeni (R.-S.), 25 Mrt.(B.-vest.)
Chiojdeni (Ialomița), Dum. tut. Sf.
Ciochina (Ialom.), la Florii, 8 Sept.
Ciupagea (Vlașca), 9 Martie.

Coletina-Teiu (Ilfov), 24 Iunie
(la Drăgaica).
Comănești (Bacău), 9 Martie,
29 August, 2 Decembrie.
Constanța, 15 August.
Cornățel (Meh.), 24 Iun. (Drăgaica).
Cornățel (Dâmbovita), 30 Aug.
Curtea de Arges, 27 Iulie (Sf. Pantelimon), Sf. Măria mare.
Dămienești (Roman), 6 August.
Dărmănești (Bacău), 21 Mai,
20 Iulie, 8 Noembrie.
Davideni (Neamț), 27 Iul., 29 Aug.
Deleni (Vaslui), 15 August.
Dimitrești (Râmnic. Sărăt), 20 Iulie,
15 Aug. (Sf. Măria mare).
Dobroteni (Olt), 21 Mai.
Doljești (Roman), 14 Sept.
Drăgășani (Olt) 14 Sept. (Z. Crucii).
Drăghiceni (Olt), 27 Iul. (Sf. Pant.).
Dumitrești (R.-S.), Sf. Măria mare.
Fălticeni, 20 Iulie.
Florești (Vaslui), 20 Iulie.
Focșani, 24 Iunie (Drăgaica).
Frătești (Vlașca), 23 Aprilie.
Galați, 2 Febr., 21 Mai, 6 Aug.,
14 Oct. (Vinerea mare).
Giurgeni (Ial.), 9 Mart., la Florii,
24 Iun. (Drăg.), 20 Iul., Sf. Măria mare, Sf. Măria mică.
Giurgiu, 29 Iunie, Sf. Măria mare.
Godeni (Muscel), 14 Oct. (Vinerea mare).
Greci (Olt), 25 Martie.
Grind (Ialomița), 9 Martie.
Iași, Sf. Teodor, Dum. Floriilor,
23 Apr., Inălt. Dlui, Sf. Măria mare.
Ipătești (Olt), 24 Iunie (Drăgaica).
Iugani (Roman), 29 August.
Jilava (Ilfov), Dum. tut. Sf., 24 Iulie.

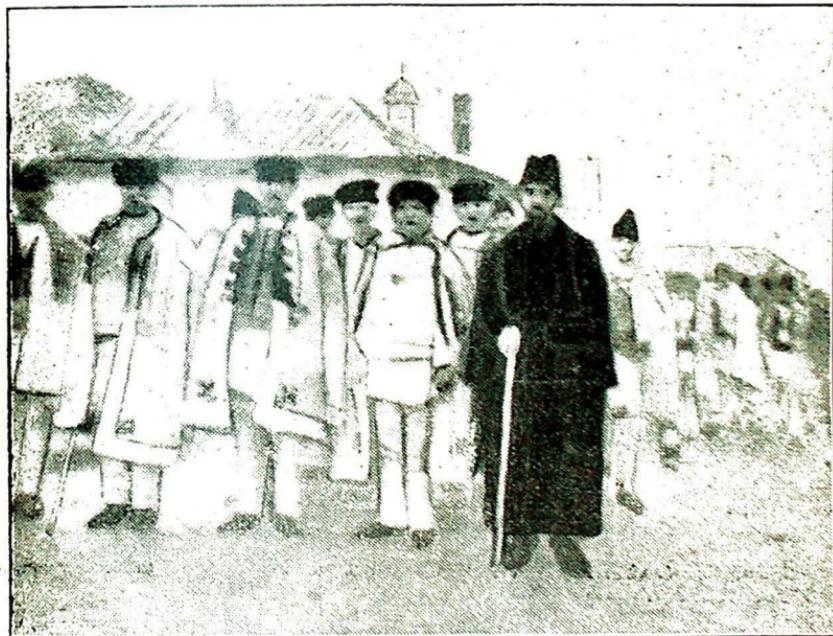
- Jupa (Vlașca), 9 Martie.
Luciu (Ialomița), Dum. t. Sfintilor.
Luciu (Mehedinți), Sch. la față.
Lupoia (Mehedinți), 23 Apr.
Lupoica (Romanăti), 26 Oct.
Mărculești (Mușcel), Inălt. Dlui.
Mavrodin (Tel.), la Moși (Mai).
Mircești (Roman), 29 August.
Mogoșești (Rom.), 6 Aug., 20 Aug.
Moinești (Bacău), 23 Aprilie,
29 Mai, 26 Oct., 7 Dec.
Neamț (Muscel), Inălt. Domnului
6 August, 7 Dec.
Negoiești (Dolj), Dum. tut. Sf.
Negrești (Vaslui), 25 Mart., Dum.
Nesposești (Roman), 23 Aprilie.
tut. S., Z Cruci 26 Oct.. 7 Dec.
Ocna (Bacău), 21 Mai, 27 Iulie,
8 Noembrie.
Oltenița (Ilfov), la Moși (Mai).
Oncești (Bacău), 9 Martie.
Onești (Bacău), 13 Mrt., 29 Iun.,
29 August.
Pantelimon (Ilfov), 27 Iulie.
Piatra-Neamțu, 8 Febr., Dumîn.
tut. Sf., 8 Nov., 5 Dec.
Pitești, 23 Apr., Inălt. Domnului,
Dum. tut. Sf., 9 Mai, 21 Mai,
24 Iunie.
Poenari (Argeș), Schimb. la față.
Polovraci (Schitul), 23 Apr.
Preajba (Gorj), 23 Apr.
Radiana (Bacău), 20 Iulie.
Râmnic-Vâlcea, 14 Oct. (V.mare).
- Râmnicul-Sărat, 23 Apr., In Dlu.
Răureni (Vâlcea), 8 Sept. (25 zile).
Roznov (Neamț), 2 Febr., 9 Mart.
(40 Muc.), 21 Mai.
Sagna (Roman), 29 Iunie.
Sălcii (Ialomița), Dum. tut. Sf.
Scheia (Roman), 14 Sept.
Sinișa, 15 August
Slănic-băi (Bacău), 20 Iulie.
Slatina, 23 Aprilie.
Slobozia (Ialomița), 23 Apr., Inălt.
Dlui, 14 Oct. (Vinerea mare).
Stănești (R.-Sărat), 25 Martie.
Sutești (Brăila), Dum. Floriilor,
20 Iulie, 7 Decembrie.
Talpa (Neamț), 29 Iunie.
Târgu-Jiu, Inălt. Dlui, Sf. Măria
mare, 14 Oct. (Vin. mare).
Tecuci (Teleorman), 9 Martie.
Telega (Prahova), 14 Spt., 8 Nov.
Tigveni (Argeș), 25 Martie.
Trifești (Roman), Inălt. Dlui
Tupilați (Roman), 24 Iulie.
Uda (peste Olt), Inălt. Dlui.
Ulmeni (Argeș), Dum. tut. Sf.
Ulmeni (Ilfov), Sf. Măria mare.
Vaideeni (Vâlcea), Marți și Merc.
în s. brânzii, Dum. Rus., 27 Iul.
Valea Halăucești (Roman), 8 Spt.
(Sf. Măria mică).
Vârtești (R.-Săr.), Sf. Măria mare.
Viziru-de-sus (Brăila), Sf. Petru.
Voinești (Vaslui), Sf. Măria mare.
- ### Târgurile din Bucovina.
- Boian, 12 Mai, 27 Iunie, 7 Aug.,
27 Sept., 3 Nov., 6 Dec.
Câmpulung, 2 Fbr., 2 Iun., 20 Nov.
Cernăuți, 29 Iunie până 12 Iulie,
12—19 Noemvrie.
Ciudin, 27—28 Mai, 8 Nov.
Rădăuți, 6 Mai, 20 Nov.
Sadagura, 7 Februarie, 2 Aug.,
7 Sept., 4 Oct., 8 Nov., 29
Nov., 5 Dec. Târgurile de
țară se țin câteva zile.
Siret, 2—4 Febr., 10—12 Mai,
15—17 Aug., 6—8 Dec.
- Storojinet, 1—3 Mai, 20—23 Sep-
temvrie.
Suceava, 2 Ian., 29 Mai, 8 Iulie,
20 Aug., 14 Sept., 26 Oct.
Văscăuți, 7 Aprilie, 6 Mai, 16
August, 28 Noemvrie.
Vîjnița, 28—30 Ian., 6 Febr., 29
Mart., 12—13 Apr., 26 Apr., 6
până 7 Iulie, 11—13 August,
24—26 Septembrie, 11—13
Noemvrie, 30—31 Dec.
Zastavna, 29 Martie, 24 Iunie,
13 Noemvrie.

PARTEA LITERARĂ - PROFESIONALĂ - ECONOMICĂ

Al 2-lea Congres al oierilor,

din toată țara s'a ținut în Tg.-Jiu, în sala teatrului comunal,
în ziua de 21 Noembrie 1936.

Rar îi este dat unui oraș să trăiască clipele, pe care le-a
trăit Tg.Jiu! În dimineața zilei de 21 Noembrie, delegații oierilor
din toate părțile țării, s-au încolonat pe strada Tudor Vladimires-

Răsinăreni în frunte cu Părintele Brote la Congres.

rescu, pentru ca în corpură să meargă să depună o cunună de flori la monumentul Ecaterinei Teodoroiu și Tudor Vladimirescu.

Patru ciobănițe, în sunetul muzicei care intona o rugăciune, au depus o cunună la mormântul acelei eroine, care prin sângele ei a contribuit la îndeplinirea visului secular al românilor.

Patru oieri invalizi depun o coroană la monumentul lui Tudor Vladimirescu, eroul, care și-a jertfit viața pentru căștigarea independenții Țărilor Române.

Costumele frumoase, figurile inteligente și fețele sănătoase de Daci a celor peste 2000 de congresiști, a umplut înima de bucurie și mândrie românească, tuturor participanților și orășenilor.

Delegații în frunte cu preoți și învățători, păsiau hotărâți și solidari, pentru căștigarea luptei profesionale incepută.

A fost reprezentat județul Sibiu prin delegați din comunele: Jina, Tălmăcel, Râu-Sadului, Sadu, Tilișca, Poiana-Sibiului și Rășinari. Nu pot trece să nu amintesc impresia foarte bună, ce a făcut-o delegația din Rășinari, în fruntea căreia era Părintele Brote. Merita toată admirația și este un exemplu demn de urmat.

A fost reprezentat județul Alba, Hunedoara, Arad, Trei-Scaune (Covasna, prin o delegație numeroasă).

Comunele Vaideeni-Vâlcea, Novaci-Gorj și Titerlești-Mehedinți, au fost reprezentate prin delegații de peste 100 persoane. N'au lipsit nici reprezentanții din Muntenia, Moldova, Bucovina, Basarabia și Dobrogea.

S'au întâlnit deci la Tg.-Jiu, s'au cunoscut și au schimbat idei crescători de oi din toate părțile țării.

In prezența Dului Ministrului *Mihail Negură*, și a celor peste 2000 congresiști, se deschide într'o atmosferă înălțătoare al 2-lea congres al oierilor din toată țara.

Dl Giugulan, Vice-Presedintele Uniunii Oierilor și Președintele Reuniunii Oierilor din Novaci, salută pe congresiști în numele reuniunii din Novaci, ca gazdă de casă.

Dl Președinte, *Nic. Muntean*, arată rostul acestui congres, precum și rezultatele luptei duse până acum.

Citește deasemenea telegramele adresate *M. S. Regelui* și Primului Ministrului, *Dl Gh. Tătărăscu*.

Ia cuvântul apoi, *Dl Dr. N. Hasnaș*, deputat de Gorj, vorbind în numele prefectului și parlamentarilor gorjeni.

Mai vorbesc Dni: *Popeangă*, președintele federalei băncilor populare din Gorj; *Sadoveanu*, președintele Camerii de agricultură; *Adam Ionascu*, deputat de Vâlcea și *Lascu*, Inspector dela Institutul Național Zootehnic.

Dl Ministrul *Mihail Negură*, într'o frumoasă cuvântare, cere oierilor să se organizeze, pentrucă nimic nu-i mai principal

într-o acțiune decât puterea unirii. Arată, că guvernul este călăuzit de cele mai curate gânduri în ce privește cauza oierească.

Indeamnă pe oieri să-și strângă mai mult rândurile și să pună bazele unei mari cooperative oierești, cu ramificații în toată țara, pentru valorificarea produselor oierești, promițând tot sprijinul moral și material al statului.

Aduce deasemenea la cunoștință gândul primului ministrului Dr. Gh. Tătărăscu de a înființa la Obârșia Lotrului o „Stână-Școală”

Cu acestea își ia rămas bun dela oieri și în cântecul duios de fluere și uralele nesfârșite ale oierilor, părăsește sala.

După aceasta congresul intră în ordinea de zi, desbătând problema producției, industrializării și valorificării produselor, precum și legiferarea problemelor oierești.

Problemele discutate au fost:

1. Creșterea oilor la noi, raportor: Prof. I. Oțoiu.
2. Problema laptelui de oaie în țara noastră, raportor: Dr. Ioan Dăncilă.
3. Fondul de valorificarea produselor oierești, raportor: Drd. Ioan Apostoloiu.
4. Valorificarea lânii, raportor: Nic. Muntean.
5. Legea oieritului, raportor: Nic. Muntean.
6. Revista Stâna, raportor: Victor Cosma.
7. Boalele la oi, raportor: Dr. Ioan Oțel.

La discuția rapoartelor iau parte: Părintele Brote, Dr Ciangă, Dr Bistriceanu, Președintele Reuniunii din Titerlești și Ioan Gh. Papuc, președintele Reuniunii din Covasna.

După terminarea discuțiilor se redactează și se hotărăște trimiterea forurilor competente, pentru rezolvare, a următoarea moțiune:

„Oierii țării, întruniți în al 2-lea congres la Tg.-Jiu, în ziua de 21 Noembrie 1936, în vederea raționalizării producției, industrializării și valorificării, hotăresc înființarea unei cooperative centrale a oierilor, în cadrul Uniunii, precum și înființarea de unități cooperative în fiecare sat oieresc, în cadrul reuniunilor de oieri existente.

Pentru propășirea oieritului cer:

1. Promovarea creșterii oilor, prin:

a) Punerea la dispoziție de fonduri pentru înființarea de „turme model” prin care să se amelioreze rasele de oi pe baze științifice;

- b) Ridicarea opreliștii de a împușca ursul;
- c) Ameliorarea păsunilor la munte și baltă;
- d) Libera păsunare a șanțurilor la ducerea la țară și întoarcerea la munte;

e) Înființarea unei direcțiuni a oieritului în Ministerul Agriculturii și votarea unei legi a oieritului;

2. Înființarea a două stâni-școli, pentru formarea de baci și băcițe, cari să prelucreze laptele de oaie, conform cerințelor pieții de azi și progreselor tehnice;

3. Înființarea a 3 stâni-cooperative, pentru prelucrarea și valorificarea laptelui;

4. Punerea la dispoziție, de către stat, a creditelor necesare, pentru industrializarea și valorificarea produselor oierești: lână, lapte, carne;

5. Valorificarea lânii în viitor să se dea numai Uniunii oierilor și cooperativelor ei, în nici un caz altor instituții;

6. Fixarea anuală de Ministerul Cooperației și delegații Uniunii oierilor a unui preț minimal tuturor produselor oierești;

7. Uniunea oierilor să fie consultată în toate chestiunile oierești.

Cu preoții 'n frunte și cu credința în Dumnezeu, părăsesc oierii Tg.-Jiu, entuziazați, cu plan de luptă și cu noi forțe, pentru câștigarea luptei de ridicarea oierilor și profesioniștii lor la rangul, ce i-se cuvine și-l merită în această țară.

Lacrimi...

*Iarna și cerne fulgii moi
Peste deal, peste zăvoi,
Peste codrul supărat,
Peste casele din sat.*

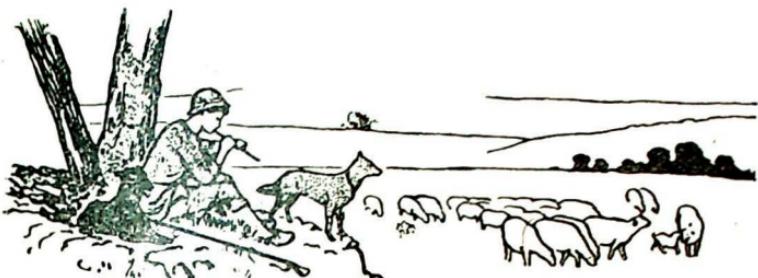
*Cine vine depe drum?
Este crivățul nebun,
Alergând și greu gemând
Desnădejde răspândind.*

*...Iar în casa din delcean
Cu mușcate roși'n geam,
Plângere-un suflet trist, duios,
Așteptând pe „Făt-Frumos“.*

Maria Muntean.

---

*Nu împodobi trupul cu podoabe deșerte și costisoitoare, ci
împodobește sufletul cu cunoștințe folositoare și înțelepte.*

Păstor...

*Îți duci oile
In fiecare an la munte...
Căci cine ca tine știe să 'nfrunte
Și calea și ploile?*

*La drumul legat,
La zările lucii, senine...
Căci cine mai este, cine ca tine
Să nu-și uite de unde-a plecat...?*

*Fluer și cânt,
Mereu îți țin de urât...
In doină nimeni nu poate atât,
Ca tine... să-și spună elanul de sfânt!*

*Te cunosc ponoarele,
Și îți recheamă cântecul tău...
Plâng munții cu tine, în ceasul cel rău,
De se tulbură toate izvoarele!*

*Basme bătrâne...
De tine vorbesc, de tine păstor;
Îți cântă durere, îți cântă și dor
Și-și pun doar în tine... nădejdea de mâne!*

Gheorghe Banu.

---

*Nu schimba portul strămoșesc că ușor îți schimbi și legea.
Stăpânul să fie cel dintâi la sculat și cel de pe urmă la culcat.*

La școală, până la examen!

Cu toată truda pe care și-o dă ocârmuirea să împriete-nească pe români cu școala, să-i cunoască foloasele, s'o îndrăgească, suntem încă departe de a avea școala ce ne trebuie. Pie-decile cele mai mari le pun chiar părinții copiilor. Nici peste an nu-i lasă să umble la școală regulat. Iar când se desprină vărează și un adevărat chin pe bieții învățători: zi de zi scade numărul elevilor, cari vin la lecții.

Cunoaștem, căci doar români suntem și noi, pricinile pe care le aduc părinții pentru a se desvinovați că nu-și mai pot da copiii la școală. Ei trebuie să meargă cu vitele, cu porcii, cu gâștele, apoi cu oile sau pe lângă plug.

Suntem un popor de plugari și păstori, e adevărat, și o mână de ajutor nu ne strică, după ce vine sfânta primăvară.

Dar mai suntem și un popor neștiut și egoist: voim să-i luăm folosul copilului, pentru noi, de când începe a umbla. Nu ne gândim la folosul lui, ci la al nostru. Dar lucru știut este, că părintele tot ce face trebuie să facă pentru copil, nu pentru el.

E adevărat, că după legea de acum, examenele la școlile primare sătești sunt prea târziu. În Iunie! Ar trebui să fie puse, cel mai târziu, la mijlocul lui Mai.

Dar cei mai mulți părinți cred, că dacă copiii lor au umblat la școală până la mijlocul lui April, au umblat de ajuns.

E însă cea mai mare greșală, din mai multe pricini.

Mai întâi copilul luat dela școală înaintea examenului, nu ajunge să învețe materia toată din clasa în care a fost. Rămâne cu cunoștințe mai puține decât cei ce umblă până la sfârșit. Apoi, nu are prilejul să facă repetirea materialului. Aceasta se face, de obicei, către sfârșitul anului, înaintea examenelor.

Neputând repeta materialul, uită mult din ce a învățat peste an. În anul următor, copilul luat dela școală înaintea examenului, intră slab pregătit, și în clasa ce urmează nu mai poate ținea pas cu cei ce au cercetat regulat școala.

De aici urmează un rău mare, de care părinții nu-și dau seama: copilul rămâne cu un simțământ de umiliință, de inferioitate. I-se pare lui însuși un neisprăvit. Și acest simțământ îi taie increderea în el, îi surpă curajul, nu mai are voință. Din această stare sufletească se poate alege cu o mare lipsă în viață: nu va mai avea incredere în sine, nu se va mai ști prețui.

A lăsa copilul fără examen, însemnează a-l lăsa neîncununat. Copilul râvnește să arate înaintea satului întreg ce știe. Serbătoarea ce se face la examen ii rămâne în suflet toată viața. Examenul e răsplata lui după munca și silința unui an. Copilul se simte orfan, neîndreptățit, și i se adună amărăciune în suflet, de mic. Crede — și chiar este — neîndreptățit.

Totuși, părinții nu se gândesc la aceste neajunsuri mari, ci vor să le ia folosul. Așa am ajuns, că în multe sate nu se infățișează la examen nici o patră parte a elevilor.

Vedere dela al 2-lea congres ținut la Târgu-Jiu în 21 Noembrie 1936.
Dl Ministrul M. Negură, președintele Uniunii, parlamentarii jud. Gorj, autoritățile județene, comunale și delegații diferitelor instituții primind defilarea oierilor.

Și e mare greșală, ba chiar păcat, care totdeauna se răzbună mai târziu.

(Din Cal. pt. popor al Asoc. 1935).

Ioan Agârbiceanu.

Omul cel mai milos este omul cel mai bun. (Lessing).

Mai bine caractere fără cultură, decât cultură fără caracter.
(Rembrandt).

Unde-s „ciocoii“....?

(„Tărța-pârța și nimica“...)

de Horia Petra-Petrescu.

*Steteau țărani cu pălăria'n mâna,
Intrebători, la nemăș, în pridvor
Și nemeșul, semeț: „Ei, ce mai vor?
Să plece-odată; să mulgă oi la stână!“*

*El, ce-i mulgea, le-a spus pe latinie,
Că „tertia pars domeni“*) — este a lor.
Scălda și vorba cum scălda'n covor
De Smirna gheata. Smirna, ei: „Să fie?“*

*Și azi și mâni, de zeci de ori aşa —
Tărani-iobagi, sfidați și jefuiți,
In ce-au mai scump a lor batjocoriți.*

*La nemeș „Tărța-pârța“-i aștepta!...
Au mormăit atunci țărani... și-au plecat —
Răspunsu'a fost... cu vârf și îndesat...*

IZVOR...

*Mi-ai prins povestea 'ntr'un susur vioi
Și-ai depănat-o 'n lung și lat de vale;
Ai îndrăgit și doina din cavale
Și-ai plâns, în seri, plecarea turmelor de oi!*

*In vâjăit de brazi, iți spun povești haiducii,
Din basmele ce'ncep cu „A fost odată“,
Intinerești în ani, vătafii de-altădată
Și jurămîntele legate'n „Ziua Crucii“.*

*Rămâi în ierni, uitat, printre troiene...
Dar nu spui nimănuï chinul și povara;
Ciobanii te găsesc tot vesel primăvara,
Când ii primești cu joc de cosinzene!*

Gh. D. Banu.

---

*) A treia parte a domeniului — formulă judecătorească.

Bradul

După Svetozar Hurkan-Vajasnky (Cel mai mare poet slovac.)

*Salut, tu bradu-mi miresmat !
Frumos mai ești, frumos, fără-de prihană !
Balzam e sufletul tău la piept bolnav,
O, bradule, tu, frate-al meu !
Te-am îndrăgit, întocmai ca pe-un frate.
Văzut-am des mândri palmieri ;
Cânta, la poala lor, o mare-psalmii
Și lebedele-aici spre zări cătau.
O, bradule, tu, frate-al meu !
In inim-am păstrezi icoana-ți vecinic.
Cum înserează-capu'-mi e tehiu.
Nădejdea mea plătește,-i înșelată.
E goală inima, surâsu-i mort.
O, bradule, tu, frate-al meu !
Intinde-ți dese crengi de-asupra-mi roată.....*

Talmăcire liberă de
Horia Petra-Petrescu.

Cântă-mi...

*Cântă-mi vătafe, cântă-mi o doină ;
Mi-e sufletul toamnă și ziua mi-e moină...
Ingroapă-mi durerea în vaer de strune,
Ca jertfa în codrii, ecou să răsune !....
Cântă-mi din fluer, cântă-mi ciobane,
Ne pleacă cioporul, că-i frig în „Sălăne“...
Iar stâna rămâne pustie sub crâng...
— Ne pleacă cioporul și brazi ne plâng !
O doină să stea norii'n loc
Tu cântă-mi,... jeratic sub foc
Mi-e inima... cântă-mi ciobane.
Ne pleacă cioporul și plouă'n „Sălăne“ !*

Gheorghe Banu.

Amintirile lui Moș Ion Târlașul.

Cum se împletește firul vieții...

Zilele trecute m'am dus până la Moș Ion Târlașul, să-l rog să-mi spună ceva pentru revista „Stâna.” Știam, că Moș Ion în viața lui de cioban, vătaf și stăpân-târlaș, a pățit multe, a văzut și știe multe din alte vremuri! Și m-am gândit că e păcat să se piardă comoara lui de amintiri. Viața oierilor se schimbă mereu. Se schimbă și lumea. Oamenii nu se schimbă, decât în cele reale. Dar viața și obiceiurile lor se schimbă.

Ciobanii de azi nu mai știu de stăpânirea turcească. Azi nu se mai aude de ciobani împușcați de turci în Dobrogea. Și nici socotelile nu se mai țin pe răboaje. De aceea cred, că va fi interesant să se știe cum era viața de cioban acum 40—50 de ani. Moș Ion Târlașul ne va povesti, prin condeiul meu, întâmplări din viața sa și a altora. Și poate vom râde, poate ne vom întrista.

— Iți place, Moș Ioane, „Stâna” asta nouă, foaia, care a ieșit acum pentru oieri? — îl întreb eu cu gând ascuns pe Moș Ion Târlașul.

— Imi place. Vezi că o mai ieșit acum, să-și aibă și oierii foaia lor... Să scrie domnii și despre năcazurile noastre... Numai de-a ține-o aşa înainte.

— O țin, Moș Ioane, numai s-o țină și oierii, căci e foaia lor, glasul necazurilor lor. Dacă sprijinesc toți oierii ea se ține. Ba va și crește. Se va întări. Se va largi.

Apoi din una în alta, Moș Ion să apornă pe amintiri. Că mai de mult era aşa și aşa, că odată a pățit-o rău, că altă dată a dres-o ca din condei.

— Moș Ioane, d-ți știi multe, ai pățit și ai auzit multe, de când te ții d-ți de necazul oilor. Eu te rog să-mi spui câte ceva, cum ai povesti la stână, lângă foc, seara, după cină. Eu le voi culege pe hârtie și le voi duce la cealaltă „Stâna”.

— Bine, să-ți spun, dar nu știu ce-ți place. Poate vrei de cele cu haz.

— Mie îmi plac toate, și cele de râs, și cele de plâns. Că viața e și cu râs și cu plâns.

— Ba chiar că-i mai mult cu plâns decât cu râs, — adaogă Moș Ion. Apoi rămase pe gânduri, căutând în amintire ceva pentru mine.

— Dară să-ți spun una și tristă și veselă, — continuă el bucuros, că a găsit ce căuta. Că vezi dumneata, aşa se împletește firul vieții omenești: un fir alb cu unul negru, un zâmbet cu un suspin...

— Adevărat, Moș Ioane. Că despre un împărat povestea ne spune, că cu un ochiu plânghea iar cu unul râdea.

— Că chiar aşa e și viața noastră blestemată...

De când a căzut Moș Gavrilă în puț...

Odată eram cu oile în Baltă, începe Moș Ion Târlașul să-mi povestească. Și numai într'o noapte vine o furtună mare, cu ful-

Vedere dela al 2-lea congres ținut la Târgu-Jiu în 21 Noemvrie 1936.
La mormântul Eroinei Ecaterina Teodoroiu.

gere și vânt. Era vara, și aşa vine pe acolo vara câte-o furtună. Oile s'o spăriat și-o început să fugă behăind. Și fulgera de-ți lăua vederile, și ploua o ploaie vrăjmașe. S'o sculat ciobanii, m'am sculat și eu și ne țineam la oi, că s'au fost rupt în clățauă și fugeau behăind, ca de mare primejdie. Noi dăm încolo, dăm încoace, da nu vedeam nimic de beznă. Doar când fulgera vedeam oile imprăștiate. Și fulgerul ca fulgerul, odată trecea. Și după fulger își era frică să mai faci un pas că nu știai unde calci. Măi, și ploua o ploaie rece și aspră.

Aproape de bătătură aveam un puț cu apă. Și puțul n'avea gard apărător din fața pământului. Însă în pământ avea un gard de nuiele. Așa, că ușor puteai cădea noaptea în el. Deaceea eu mai întâi am pornit către puț, ca să mă țin să nu cadă oile în el. Și cum lumina mereu, numai văd pe unul, Moș Gavrilă, că vine întins către puț. — Măi Moș Gavrilă, vezi, că dai în puț, — i-am strigat eu. Da el se vede, că nu m'o auzit, că numai odată s'aude un văiet și o căzătură surdă. Să știi că o căzut bătrânuț în puț, mi-o fulgerat mie în cap. Aș fi alergat mai iute la puț, dar cum nu vedeam unde calc, mi-era frică. Când am ajuns lângă puț, m'am oprit și-am auzit bolborosind ceva.

— Măi, Moș Gavrilă, ai căzut în puț? strig eu de-asupra puțului.

— Am căzut măi... am căzut. Scoateți-mă că mă'nec.

Ei, dar cum să-l scoatem, — m'am gândit eu. Dau chiot la ciobani și le spun să aducă funii că a căzut Moș Gavrilă în puț. Eu căutam să găsesc un lemn să i-l întind nenorocitului.

— Dar Moș Gavrilă cum stătea în puț? — întreb eu nedumirit.

Păi cum să stea, numai ca el. După ce a dat de fund apăl-a scos afară. Atunci el s'a prins cu o mână de gardul fântâniței. Cu spatele se rezema de un perete, iar cu picioarele se proptea în alt perete al fântâniței. Eu am găsit un par și i-l-am întins să se prindă de el până vîn ciobanii cu funiile. Cu o mână se ținea de parul meu, iar cu alta se ținea strâns de chiar vesta lui. Eu mă întinsesem în noroi ca să nu mă tragă în puț. Și ploua și fulgera ca în ciasul de pe urmă.

Ciobanii căutau după funii, dar ca noaptea, nu găseau nimic. De abia au găsit hamurile de le-au luat hățurile. În sfârșit au venit cu hățurile. Le-am dat drumul în puț și-am strigat lui Moș Gavrilă să-și bage picioarele în ele și să-se țină bine. El și-o băgat numai un picior în hățuri și se ținea numai cu o mână, că cu cealaltă se ținea de vestă. Ciobanii și baciu, erau vre-o 4—5 își, s'au opîntit să-l tragă afară. Dar hățurile au scăpat pe după piciorul lui Moș Gavrilă și și care trăgeau de hățuri au căzut pe spate în băltoci și în ploaie. Iar Moș Gavrilă a căzut în apă bombardind. S'o sculat ciobanii înjurând la Moș Gavrilă, că nu s'o ținut bine de hățuri.

— Ce-ai făcut Moș Gavrilă? Dacă nu-te ții bine să știi că aci te lăsăm — strigau ei deasupra puțului. Moș Gavrilă mor-

măia deasupra apei proptindu-se iar cu spatele într'un părete, cu picioarele în altul. Apoi a prins hăturiile și și-le-a petrecut pe după amândouă picioarele.

— Noa, acum gata, trageți — se auzi Moș Gavrilă gâfăind. Ciobanii s'au opintit din nou și-l scoreau încet. Dar când a fost mai să-l scoată afară Moș Gavrilă s'o acătat cu vesta de un lemn

Vedere dela al 2-lea congres ținut la Târgu-Jiu în 21 Noemvrie 1936.
La Mormântul lui Tudor Vladimirescu.

din gardul fântânii. Si cum se opintea cei ce-l trăgeau afară, numai s'o rupt o curea dela hături. Ciobanii au căzut iar pe spate în băltoace, Moș Gavrilă a căzut iar în puț. Măi, mare comedie! Iți venea și să râzi. Si ploua ca cu găleata. Ciobanii râdeau și înjurau. Moș Gavrilă s'a mai dus odată până la fund.

Imi era, că se îneacă. Dar acum cu ce să-l mai scoatem, că hățurile erau rupte. Le-am înodat noi cum am putut și le-am slobozit iar la Moș Gavrilă în puț.

— A treia oară l-ați scos? întreb eu nedumerit.

— A treia oară l-am scos cu chiu, cu vai. Dar și când ne incălzeam la foc, că furtuna trecuse până l-am scos, Moș Gavrilă tot se mai ținea cu mâna de vestă și tremura de frig și de spaimă mare.

— Lasă vesta Moș Gavrilă.

— Păi o s'o las eu, — zicea el și încerca să-și desfacă mâna de pânza vestei, dar parcă nu putea. I-se încleștase.

Miere cu albine.

— Și zici, aşa a pățit-o bietul Moș Gavrilă când a căzut în puț.

— Așa zău. Măi, și nu-și mai putea desface mâna de vestă. Pe semne el când o căzut în fântână, s'o prinse cu mâna de ceva, fără să știe, că s'o prinse chiar de vesta lui. Și ăștia cari cad în apă, ce apucă în mâni nu mai lasă, Doamne ferește!

Apoi Moș Ion Târlașul tăcu gânditor. Mai caută ceva în amintire, — mi-am zis eu!

— Așa... aşa cu Moș Gavrilă, aşa... — începu Moș Ion, par că nemulțumit, că nu găsește ce să-mi mai povestească. Deodată însă il pușni râsul sub mustăți.

— De ce râzi Moș Ioane?

— Păi să vezi ce-mi veni acum în minte. Doară auzi, am văzut multe de când is pe lume. Într'o iarnă eram în Dobrogea pe o moșie boerească. Lângă hotarul nost era o câșlă bulgărească.

— Ce-i aia câșlă, Moș Ioane?

— Câșla e un conac mai mic pe o moșie. Un bordeiu, adăposturi, hambare, pătule și clăi de pae și fân. Așa e o câșlă. Și cum zic, lângă noi era o câșlă bulgărească. Câșla avea și stupi de albine. Ciobanii noști să vede c'o pus ochiul pe ei. Li s'o făcut a miere de albine, și gata. Că să mai duceau pela bulgari ba după una, ba după alta. Și numai s'o făcut ei planu ca într'o noapte să fure stupii.

Și aşa o făcut. Într'o noapte s'o dus. Pela o vreme din noapte ei s'o apropiat de câșla bulgărească și o aşteptat până

s'o culcat bulgarii. După aceea s'o dus încet s'o pus răteaza la ușa bordeiului, ca să nu poată ieși bulgarii, dacă i-or simți cumva.

— Cum le-o pus răteaza? — întreb eu.

— Păi bine! Ușa bordeiului de afară să închidea cu rătează, înlăuntru să închidea cu altceva. Și ciobanii o pus răteaza ca să nu poată ieși bulgarii. Apoi s'o dus la stupină s'o luat câte un stup, că erau doi. După ce i-o luat s'o dus undeva cu ei să mânce miere. Ei, lacomi, o vrut întâi să se sature și apoi cu ce le va rămânea să vină la noi la cotroană. Or fi gândit, că de-abia să satură unu dintr'un stup.

Destul, că ei pe noapte o scos faguri din stupi și i-o mâncat cu albine cu tot. Și odată s'o săturat. Apoi o venit la cotroană cu stupii abia începuți. Noi ne-am sculat, am pus pe foc și-am scos faguri din coșnișă să stoarcem miere. Nu mai știu cum am stors-o, da știu că noi n'am mâncat-o cu albine. Am mâncat și ne-am culcat. După o vreme, numai unu din cei cu stupii să scoală și să scăchină, să scăchină pe tot dearându, să-și rupă chelea, nu alta. După el să scoală și ălălalt, tot scăchinându-să ca de râie.

— Măi, io nu știu ce mă mâncă așa de... de... groaznic prin toată carne, — zâce unu.

— Măi, și pe mine mă mâncă și mă doare tot trupu de pare că is tot o rană.

— Ce să fie asta, Doamne? Și uită, mă mâncă și pe față și pe frunte, și mă mâncă și prin gură și mă ustură.

— Și pe mine tot așa. Și mă ustură pe unde mă scăchin, că pare, că să iau foc. Tii, da ce poate fi?

— Măi, să știi, că noi am dat int'un loc rău.

— Io n'am durmit deloc. M'am tot scăchinat și m'am gândit ce să fie, că io păduchi n'am că văst-ai m'am uns astă toamnă cu argint viu. Da io mi-am zâs, că va fi din mierea de albine. Om fi mâncat prea multă și noi neinvătați cu mierea.

— M'am gândit și eu să fie din miere, dapăi miere o mâncat și ăștialalți și ei nu se vaită.

— Stăi, că ei o mâncat în urma noastă.

Io ascultam la ei, că nu adormisem. Dela un loc am văzut că nu-i glumă cu ei. Că o început a să văita, a să tăvăli pe jos și a să scăchina ca nebuni, de mâncărime. M'am sculat și am sculat și pe ăilalți cari dormeau.

— Măi, ce-i cu voi? Ce-ați făcut? Ce-ați mâncat? Ei zâceau că n'au făcut nimic, că n'au mâncat decât miere.

— Măi, să știți, că din miere vi să trage asta, — zâce unu, Moș Dan, că voi ați mâncat mierea cu albine cu tot și albinele îs veninoasă.

— Să poate, că noi am mâncat pe noapte și n'am mai putut alege ce mâncăm.

— Și ați mâncat multă miere? — întreabă tot Moș Dan.

— Păi n'am mâncat multă, că odată ne-am săturat.

— Io să fi mâncat ca un fagure, n'am mâncat mai mult. Da io sămătam ceva pînă miere, da gâneam că aşa-s fagurii.

— Da ce să facem acum, Moș Dane, că io până mâne tot moriu, dacă mă mai ţâne aşa.

— Io nu știu ce să zâc. Da să vă frecaț cu rachiu or cu oțăt tot trupu. Or chiar cu apă rece.

— Până dimineață nu muriți și mâne vă duceți la sat, — zâc io. Că trăbuie să stați la căldură să vă tragă cîneva.

Și până dimineața o stat la cotroană. Da s'o perpelit amândoi, alături cu moartea. Iși împlântau bătele în pământ, să răzâmau cu spatele de ele și să scăchinău cât puteau. Noi zâceam să nu să mai scarchină că li să face mai rău. Da de geaba. Ei să scăchinău ca ieșîți din minți.

Și li s'o înegrit chelea de venineală mare. Li s'o umflat toată carnea și fața și ochii și gura și limba și gingiile, că v'o câteva zâle numai lapte o mai putut mâncă. Noi ne uitam la ei și n'aveam ce le face. Dimineața s'o dus în sat la o muiere meșteră. Muierea i-o întrebă că ce o mâncat, că o văzut ea că-s înveni nați. Ei n'aveau cum spune că o mâncat miere cu albine cu tot, că le era să n'auză bulgarii.

Noapăi nu știu cum i-o lecuit muierea, că ii duceam în toată zâua la ea. Că ei nu mai puteau merge pe picioare. Li duceam noi cu măgarii pe-o cotigă ca pe niște bușteni. Și mâncau numai lapte și zamă de prune. Lapte le aduceam din sat dela o turcoaică. Știu că io mă duceam după lapte, da nu intram în curte. Băteam în poartă și venea un copil de-mîi lăua oala și mi-o aducea cu lapte. Turcoaică nu să arăta s'o vază parte bărbătească străină. Că, era primejdie mare.

— Și apoi le-o trecut?

— Le-o trecut, da știu, că o pomînit ei toată viața mierea aceia furată. Că, vezi, peste ciobani vin multe năpăști, și mal soade, și mai triste, — încheie Moș Ion Tărlașu.

CHIUITURI.

Dragostile nevestești,
Te bagă și pe ferești
Și te scot pe unde pot,
Pe sub streșina din pod

Numai din umere fac
Toate fetele mă plac,

Tu te duci bade sărace
Eu cu dorul tău ce-oi face?
Tu ti-i face mândro bine,
Că mai sunt voinici ca mine,
Dar eu m'oiu face mai rău
Că nu sunt în felul tău!

Vine badea dela miei
Și apoi dacă vine ce-i?

Mă învălește cu sarica
Așta nu'mi face nimica.
Vine badea dela miele
Și-apoi dacă vine cere:
Gură dulce și inele.

Bate vântul platiniș,
Tu te duci cu noatinii;
Tu te duci cu cărlanii
Eu rămân cu dușmanii!

Tu te duci cu oile
Eu rămân cu vorbele!

Tu te duci bade te duci
Și pe mine nu mă duci!
Ia-mă bade și pe mine
Iarna în baltă cu tine!

Traian Vonica.

Mândro de dor dela tine.

Mă voiu duce 'ntr'o grădină,
Și-oi tot plânge-o săptămână,
La o tușă de ghiorghină;
Până s'o face fântână.
Și-oi striga seara pe lună:
„Hai mândro, la apă bună.
Tu, mândro, apoi vei bea,

Și-i uită dragostea mea.
Mândro, de te-i mărîta,
Trimite-mi pe cineva,
Pe trei fire de alun,
Ca să viu să te cunun.
Să-mi fi, mândro și finușă,
Pe cât mi-ai fost de drăguță.”

GHICITORI.

Pe cea vale nouată
Vine-o feară 'ncoronată
De meșteri străini lucrată,
Suflet n'are, suflet duce,
De pământ nu se atinge.

Corbăia.

Moară ferecată,
Cioară spârcăitoare
Doi luceferi
Două broaște trase pe-o poenită,
Și-o claiie dărâmată.

Capul.

Cucuiată vai de ea Stă într'un vârf de nuia.	Pe cea casă sindrilată Joacă-o măță potcovită.
	Luna.
Am o găinușă Gălbinușă Cu minciuniță 'n gușă, Cu dreptate pe spinare.	Ștergărel învărgat, Pe culme aruncat.
	Curcubel.
Pana cocostârcului Bate 'n poarta târgului.	Gânganie fără suflare, Umblă fără astâmpărare, N'are duh, nici nu viază, Toată lumea îndreptează.
	Ceașornicul.
Roș e, măr nu e, Pături sunt, plăcintă nu-i.	Ce trece prin vamă Și nu se bagă 'n seamă ?
	Văntul.
Am un măr de aur, Joacă pe o piele de taur.	Am un bou roș, Când ajunge în drum stă.
	Focul.
Sorale.	Sorale.

Ajută-ți singur ca și Dumnezeu să-ți ajute.

Nu împodobi trupul cu peloabe deșerte și costisoare, ci împodobește sufletul cu cunoștințe folositoare și înțelepte.

*O femeie frumoasă
Și un vin dulce,
Două otrăvuri dulci.*

*Cei proști ca viață, te înțeleg,
Numai când spui cuvântu' întreg.
Și te înțelegi cu cel cuminte,
Numai din ochi, fără cuvinte !*

Organizarea oierilor.

Oierii ţării noastre — la îndemnul Dului Nic. Muntean — au simțit nevoea de a se organiza din punct de vedere profesional.

Forma organizațiilor, ce au luat naștere a fost aceea de „reuniune de oieri”.

Reuniunea urmărește un scop cultural și social și un scop economic de promovarea ocupațiunii membrilor ei. Reuniunea are o sală de lectură cu ziar, reviste și cărți de imprumut; ține întâlniri de consfătuire, aranjează expoziții de oi și de industria lânei și a laptelui și ține legături culturale cu alte societăți similare.

Pentru promovarea ocupațiunii membrilor urmărește: imbunătățirea păsunilor, ameliorarea raselor de oi, promovarea industriei casnice a lânei, a industriei laptelui, precum și o rentabilă valorificare a produselor îndeletnicirii membrilor.

Membru al reuniunii poate fi oricare oier, fost oier, descendent ai oierilor și oricare cetățean de origine român, care se interesează de această ramură a economiei naționale și dacă are viață nepătată din punct de vedere moral și național. Femeile încă pot fi membre ale reuniunii în aceleași condiții; corporațiunile, deasemenea.

Întâia reuniune, ce a luat naștere înainte cu 13 ani, a fost cea din Poiana-Sibiului.

După ea s-au înființat, pe aceleaș baze și cu acelaș scop, reuniuni în județul Sibiu în comunele: Jina, Tilișca, Rășinari, Răul-Sadului, Sadu, Tălmăcel și Boiu; în județul Alba în: Șugag și Loman; în județul Râmnicu-Vâlcea în: Vaideeni și Băbeni-Bistrița; în județul Gorj în: Novaci; în județul Treiscaune în: Covasna; în județul Arad în: Arad și în județul Mehedinți în Titerlești.

Mai sunt în curs de înființare în mai multe comune din județele: Argeș, Dâmbovița, Muscel, Teleorman, Bacău, Năsăud și a. Tinde, cum se observă, ca această mișcare să înglobeze pe toți oieri din țară.

Toate reuniunile și peste 2000 de delegați ai oierilor din toată țara, s-au întrunit la 21 Noembrie 1935, la Sibiu și-au hotărât gruparea oierilor într'o organizație pe țară, luând naștere astfel „Uniunea oierilor din întreaga țară”. Astfel organizații, prin o conducere supremă unitară să-și poată spune mai ușor și până

sus toate păsurile, pentru ca mai ușor profesiunea și drepturile membrilor să fie oriunde susținute.

Uniunea urmărește înaintarea culturală, socială și economică a oierilor, precum și promovarea oieritului, prin ameliorarea răselor de oi, asigurarea de pășuni și valorificarea produselor.

Pentru ajungerea acestui scop:

a) Va stăruia să ia ființă o bancă a oierilor din întreaga țară, care să asigure creditul necesar promovării oieritului;

b) va pune baze unei cooperative, care să valorifice toate produsele îndeletnicirii oierilor;

c) va înființa o fabrică, pentru prelucrarea și industrializarea lânei;

d) va organiza asigurarea vitelor;

e) va organiza cursuri de perfecționare și va înființa „Stâni-Școli” în cari actualii și viitorii oieri să-și câștige și completeze cunoștințele de creșterea oilor și industrializarea laptelui;

f) va organiza expoziții de oi și produsele lor;

g) va îngriji de formarea unui corp select de specialiști în ale oieritului, demonstrând și sfătuind practic cum se poate produce mai mult și mai bun;

h) va edita: cărți, ziară și reviste de interes profesional;

i) va organiza conferințe;

j) va colabora cu toate instituțiile și asociațiunile, care se interesează sub orice formă de progresul oieritului;

l) va da ajutoare celor ce fac oierit în vederile Uniunii și celor, cari din cauza pierderilor suferite în oi, au nevoie de ajutor, pentru a-și reface economia, precum și celor, cari au realizat îmbunătățiri pe acest teren;

m) va lupta pentru păstrarea credinței, portului, cântecelor, jocurilor și obiceiurilor strămoșești;

n) va înființa un muzeu, în care va aduna și păstra tot felul de obiecte oierești;

Membrii Uniunii Oierilor sunt toți membrii reuniunilor precum și aceia cari nefăcând parte din o reuniune se înscriu direct în Uniune. În general membru al Uniunii Oierilor poate fi oricare oier sau oieriță, descendent de oier sau oricare cetățean român, care se interesează de această ramură a economiei naționale și are viață nepătată din punct de vedere moral și național.

Numărul membrilor Uniunii se ridică la cca. 2100. Cel puțin mai mulți decât atâția sunt aderanți ai mișcării.

Conducerea Uniunii

o are un comitet compus din 31 persoane.

Președintele Uniunii Oierilor este: **Nicolae Muntean**.

Vice-Președinți: *Ioan Giugulan* și *Miron Ștefan*, iar Secretar general: *Ilie Muntean*.

Reuniunile din țară

cari fac totodată parte și din Uniune:

1. Reuniunea Oierilor din Arad, jud. Arad. Președinte: **Gheorghe Șulea**; Vice-Președinte: **Gheorghe Cioban**.

2. Reuniunea Oierilor din Băbeni-Bistrița, jud. Vâlcea. Președinte de onoare: *D. D. Nacea*, invățător; Președinte: *D. P. Iosif*; Vice-Președinte: *N. I. Modoi*.

3. Reuniunea Oierilor din Boiuța, jud. Sibiu. Președinte: **Nicolae Bobeșiu**, invățător; Vice-Președinte: **Nicolae Voicu**.

4. Reuniunea Oierilor din Covasna, jud. Treiscaune. Președinți de onoare: Preot *Eremia Ticusân* și *Nișă Buzea*; Președinte: *Ioan Gh. Papuc*; Vice-Președinte: *D. I. Furtună*.

5. Reuniunea Oierilor din Jina, jud. Sibiu. Președinte: *Ioan Sava*, invățător-director; Vice-Președinte: *Avram Tămpărianu*.

6. Reuniunea Oierilor din Loman, jud. Alba. Președinte: *Tiberiu Moga*, preot; Vice-Președinte: *Vlad Simion al Todorii*.

7. Reuniunea Oierilor din Novaci, jud. Gorj. Președinte: *I. Giugulan*; Vice-Președinte: *Gh. Șt. Deaconescu*.

8. Reuniunea Oierilor din Rășinari, jud. Sibiu. Președinte: *Preot Ioan Brote*; Vice-Președinte: *Bucur Podariu*.

9. Reuniunea Oierilor din Poiana-Sibiului, jud. Sibiu. Președinte: **Nicolae Muntean**; Vice-Președinte: *Ioan Ţerb*.

10. Reuniunea Oierilor din Râul-Sadului, jud. Sibiu. Președinte: **Nicolae Brâncovean**; Vice-Președinți: *Ioan Hurdubelea* și *N. Drăghiciu*.

11. Reuniunea Oierilor din Sadu, jud. Sibiu. Președinte: *Irimie Dăncăneț*; Vice-Președinte: *Ioan Barb*.

12. Reuniunea Oierilor din Șugag, jud. Alba. Președinți de onoare: *Gheorghe Perian*, preot și *Ioan Aleman*, notar; Președinte: *Miron Ștefan*, invățător; Vice-Președinte: *Gh. Bucurescu*.

13. Reuniunea Oierilor din Tălmăcel, jud. Sibiu. Președinte: *Ion Barbu*; Vice-Președinte: *Dumitru Rădoi*.

14. Reuniunea Oierilor din Tilișca, jud. Sibiu. Președinte: *Ioan C. Juga*; Vice-Președinte: *Ioan I. Bratu*,

15. Reuniunea Oierilor din Titerlești, jud. Mehedinți. Președinte de onoare: *Predescu Iulian*, Prefect; Președinte: *N. Bistrițeanu*; Vice-Președinte: *C. I. Jianu*.

16. Reuniunea Oierilor din Vaideeni, jud. Vâlcea. Președinte de onoare: *Adam Ionescu*, deputat; Președinte: *Adam P. Jinaru*; Vice-Președinte: *Lazăr L. Apostoloiu*.

Uniunea Oierilor dispune și de o publicație lunară, „*Stâna*”, revistă profesională și de cultură, care publică chestiuni și probleme, pentru educarea culturală, profesională, socială și susținerea intereselor membrilor ei. Revista este citită cu viu interes de toți oierii, din al căror abonament se și susține.

Statistica oilor.

a) Numărul oilor în România a fost în anul:

1927	12.941.000
1928	12.801.000
1929	12.406.000
1931	12.356.000
1932	12.294.000
1935	11.828.000

Se observă deci, că din an în an numărul oilor scade.

b) Pe provincii numărul oilor a fost în 1935:

Basarabia	2.290.041
Bucovina	224.663
Transilvania	2.780.146
Vechiul Regat	6.533.315

c) După numărul oilor, locul României, printre celealte țări ale Europei este al 3-lea.

Tara	Numărul oilor	La 100 Ha.	Câte oi vin locuitori.
Anglia	26.651.000	177	59
Spania	16.470.000	32	69
România	11.828.000	40	63
Franța	9.730.000	18	23
Olanda	485.000	15	6
Danemarca	175.000	4	5
Germania	3.387.000	7	5
Austria	272.000	3	4

In Banat se găsește o oaie, care are o lână asemănătoare turcanei, dar cu coarnele în formă de tîrbușon, numită rațcă sau sârbească.

Turcana neagră (culoare neagră cu reflex roșietic sau sein) este de mare însemnatate, pentru că corcita cu caracul, dă pielele foarte frumoase, ce se vând cu bun preț. Tot de mare însemnatate, pentru pielele frumoase și plătită cu bun preț este turcana brumărie.

A doua oaie băstinașe dela noi, care se găsește mai ales în regiunile de sus este oaia țigae. Aceasta nu suportă climatul dela

Turmă de oi turcane.

munte, iar dacă toluși ar fi crescută, ea pierde din insușiri. Se crește mai ales în Dobrogea, Baragan, Banat etc.

După coloare se distinge țigaija albă și țigaija neagră.

Țigaija are o înălțime de 60—65 cm. Are lână mai fină și mai bine plătită decât turcana. Greutatea corporală 35—40 kgr.

Țigaiile albe cu bot negru se numesc bucălai, cele cu cearcăne negre în jurul ochilor se numesc oacheșe, iar cele cu mici puncte negre sau roșii pe bot se numesc stropite.

Țigaea neagră (bulgărească sau carnabat) se spune că este mai rezistentă la cărceaag și este considerată cea mai bună producătoare de carne.

Din încrucișarea turcanei albe cu țigaia albă a rezultat oaia numită stogoșe. La unele din ele predomină însușirile turcanei, iar la altele ale țigăei. Este o oaie puțin valoroasă.

Pe lângă turcană și țigăe, considerate băstinașe și pe lângă rațcă și stogoșe, se găsesc la noi și oi importate. Unele sunt bune producătoare de lână, altele de pielele și altele de lapte.

Lâna cea mai fină din oile dela noi o dă *oaia merinos*. Sunt berbeci din această rasă, ce dau 12 Kgr. lână. Lapte dau puțin sau nu se mulg deloc.

La noi este cunoscută pentru producția și lâna fină — mai ales în Dobrogea — *Oaia spancă*, rezultată din împerecherea merinosului cu țigaia albă. Este oaie mai gingășe; greutatea corporală între 35—40 Kgr. Lâna ce o dau poate fi mai lungă și atunci oile se numesc mițoase sau mai scurtă și atunci oile se numesc târcave. Producția de lână este de cap în medie 3 Kgr.

Pentru producția de pielele avem în țară *oaia Caracul* — în Basarabia mai ales — ce dă pielele negre cu luciu. Sunt cunoscute și sub numele de Astrahan.

Pentru producția de lapte s'a adus *oaia friză*, care este considerată ca cea mai bună producătoare de lapte dintre toate rasele de oi. Necesită pășuni foarte bune și este foarte gingășe pentru regiunile noastre.

Se crește curată numai în câteva crescătorii, iar în altele este corcită cu oile dela noi. Rezultatele ce le dă și într'un caz și în altul nu par a fi cele mai bune. Așa că pentru mărirea producției de lapte la oi, trebuie să lucrăm tot cu oile noastre și din acestea prin o selecție riguroasă să se aleagă oile cele mai bune producătoare de lapte.

Creșterea oilor,

Necesită, fără îndoială, multe cunoștințe și este împreunată cu foarte mult risc.

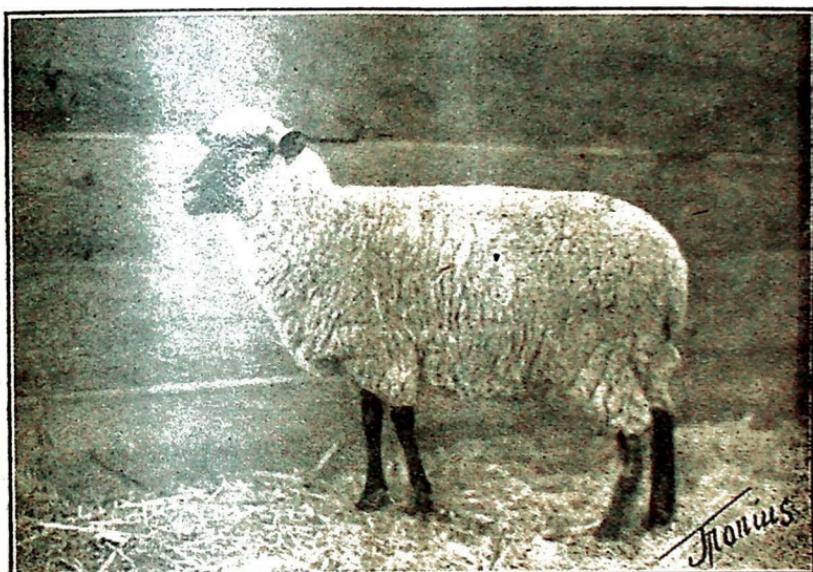
Una din condițiunile principale pentru a avea bune rezultate în creșterea oilor este *omul*, care să aibă aptitudini personale înăscute, o mare dragoste și aplicație pentru creșterea oilor.

Presupunem, că este omul cu toate aceste calități și vrea să înființeze o crescătorie de oi. Pentru a se desvolta și progresă o oierie, crescătorul trebuie să fie foarte atent la: *alegera locului* — pământ, climă, pășune și asupra întregii regiuni — unde și asează oieria.

Trebue să fie cu mare grije la alegerea personalului de serviciu, la alegerea *ciobanului* — *vătav* — mai ales. „Un cioban bun”, asigură pe jumătate, cel puțin, mersul bun al unei oierii.

Având locul ales și ciobanul priceput, crescătorul își va stabili *mărimea turmei*, după posibilitățile lui materiale și după întinderea pășunei, ce o are.

Inainte erau moșiiile de mii de hectare și pășuni cât vedeați cu ochii, erau turme de mii de oi! Azi însă, când pășunile s-au rărit și scumpit, turmele s-au redus la 500—600 oi, cel mult.

Oaie țigae.

Numărul mare al oilor din trecut, trebuie să-l înlocuiască azi oierul priceput, prin oi cu o producție mai mare.

Ce înseamnă aceasta?

Inseamnă oi, cari bine hrănite să dea, pentru regiunea respectivă, lapte mai mult, lână mai multă și să fie bine desvoltate.

Pentru a ajunge la acest lucru oierul trebuiește an de an să facă o alegere și să țină pentru prăsilă numai ce este bun și oila cari merg mai bine pentru regiunea respectivă.

Vrea cineva să aibă oi bune de lapte, atunci să opreasă pentru prăsilă mielele și berbecuții frumoși, proveniti dela oila cele mai bune de lapte. Urmând astfel mai mulți ani și având

grije să înlăturăm împerecherea între neamuri, se poate ajunge la o mărire a producției de lapte.

Asemănător se va proceda și în cazul când urmărим să avem oi bune de lână sau carne; se va ține mieii pentru prăsilă numai dela oile cu lână bună sau bune de carne.

Având turma de oi alese, cu producție mare de lapte, carne sau lână, dacă vrem ca într'adevăr să producă bine, trebuiește ca în tot timpul anului să li se dea creștere, îngrijire și hrana bună.

Oaia din punct de vedere al hranei și îngrijirii este foarte gingeșe și orice greșală făcută în această direcție are urmări asupra crescătoriei și se răsbună.

Ploii reci în primăvară sau lipsa de pășune suficientă, duce la o micșorare a producției de lapte, care nu se mai poate îndrepta tot anul.

Lipsa de pășune toamna, se va simți primăvara sub formă de oi multe sterpe, lână puțină și a.

Oaia, pentru a produce bine, trebuie foarte bine hrănita și îngrijită, atât până e Tânără, cât și ca oaie mamă și în tot timpul anului.

Deși se spune că oaia este un animal de stepă, totuși pentru o reușită creștere de oi de mare importanță este un grajd sau adăpost, iarna pentru frig și vânturi reci, iar vara pentru umbră. Aceasta ajută neînchipuit de mult la mărirea producției la oi, de aceea fiecare crescător ar trebui să tindă să aibă cel puțin un adăpost pentru vânturi și ploi, dacă nu poate avea un grajd.

O bună și rentabilă creștere de oi își are originea într'o ratională creștere a tineretului.

Mielul după fătare se alăptează imediat și se are grija să se usuce. Dacă e slăbuț și plăpând se ține o zi două într'un loc cald, sau chiar în cojoc.

Alesul fătatului oilor depinde de împrejurările economice, unde se află crescătoria. Dacă oile au un grajd bun, nutreț suficient și bun, și mieii se pot vinde din iarnă pe preț bun, e recomandabilă fătarea în iarnă, în alte condițuni, nu.

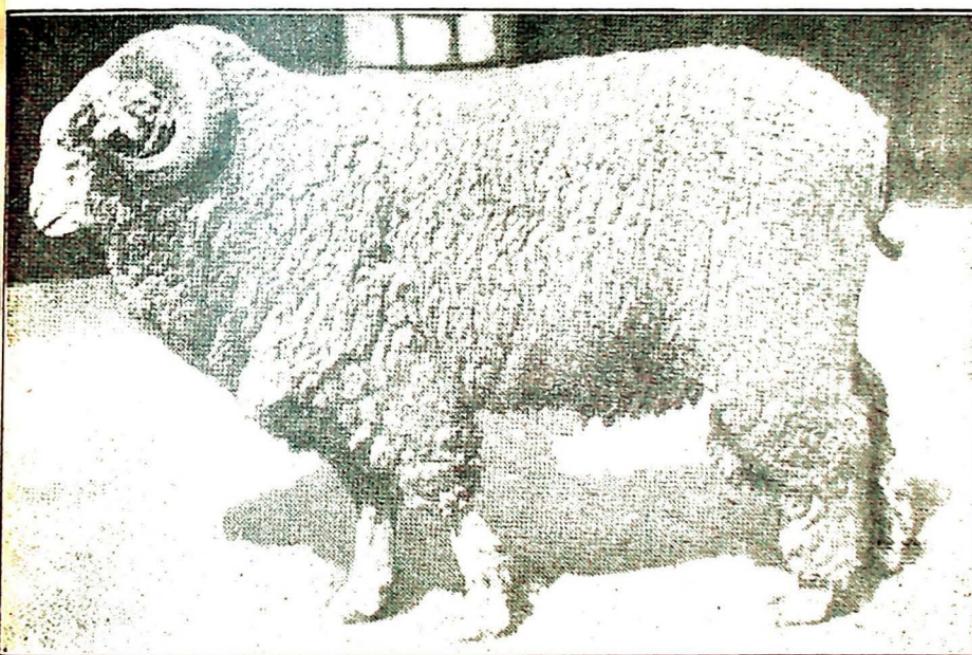
La creșterea mieilor se va griji să aibă un adăpost de vânturi și de ploi, și să aibă un loc cu cât mai mult soare unde să alerge sau să doarmă ziua.

După o săptămână, dacă timpul este frumos și este ceva pășune, mieii se pot lăsa cu mamele la pășune. În acest timp este bine ca mamele să primească zilnic și ceva grăunțe.

Mieii pentru prăsilă să nu se înțarce înainte de 3 luni. Nu se vor opri pentru prăsilă decât mieii frumoși, dela oi bine făcute și bune de lapte.

Mieilor după înțarcare li se dă pășunea cea mai crudă și bună. Păsunile cu mult trăsuț și păpădie le priește mult.

Cum tineretul va fi crescut oșa va fi și viitoarea turmă. Una adevărat crescător trebuie însuși să-și crească în fiecare an un număr de miele — după mărimea turmei — pentru Intinerirea sau refacerea turmei.

■ Berbec Merinos (Dr. Dr. N. I. Teodoreanu).

De regulă, scoaterea unei oi din turmă nu se face decât atunci când oaia șirbește sau atunci când oaia rămâne 2 ani consecutivi stearpă.

Scoaterea din turmă a bătrânelor sau botoașelor, — cum se mai numesc, — se face de obiceiu toamna, înainte de începarea mărlitului.

Mărlitul sau propriu zis procentul de oi, ce prind, este de mare importanță, pentru rentabilitatea unei turme.

Se face după împrejurări; după cum are gospodarul creșterea de oi organizată, adică pentru fătări de iarnă sau de primăvară.

Oierii, ce mai practică încă și azi economia de oi nomadă și cari în cele mai multe cazuri n'au grajduri și nici nutreț, fată oilă la cca 20 Martie. Prin urmare și berbecii ii dau în oi cam la „Vinerea-Mare” 14—15 Octombrie.

Pentru ca mărilitul să se facă în bune condiții, se cere:

1. Ca oilă înainte și în timpul mărilitului să aibă pășune bună și de ajuns;

2. Ca în timp de 2—3 săptămâni, cât durează mărilitul, oilă să nu schimbe nici pășunea, nici apa.

Cu cât oilă vor fi mai bine hrănite toamna, cu atât vor avea mai mulți gemeni primăvara.

Dacă se vrea grăbirea mărilitului, se dă oilor pășune bună și pe lângă aceasta ovăz, sare obișnuită și sare de calciu. Se va griji de asemenea să aibă la dispoziție apă suficientă și pușin sărată.

Oile pot rămânea sterpe:

1. Dacă sunt rău desvoltate, slabe sau rău hrănite;

2. Din cauza diferitelor boli;

3. Din cauza berbecilor, cari pot fi bolnavi sau slab alimentați.

■ Mărilitul se face la noi mai mult în liber. Unei turme de oi i se dă un număr oarecare de berbeci, de regulă se socotește 50—60 oi la un berbec. Berbecul, ce ajunge să mărlească oaia, este de regulă berbecul cel mai tare.

Acest mijloc de mărrire nu este prea bun. Berbecul slăbește mult în epoca mărilitului, iar la alegerea mieilor pentru prăsilă, crescătorul nu știe niciodată, care a fost tatăl mielului.

Un mijloc mai bun de mărrire este aşa zisul „în harem”. La un număr de 40—50 de oi se dă un berbec. Acest sistem este mai bun decât celalalt, căci crescătorul poate și astfel tatăl mielului și poate face mai ușor îmbunătățirea turmei. Are dezavantajul pentru turme mari, pentru că în timpul mărilitului cere mult personal.

Alt sistem de mărrire, ce se practică mai ales în străinătate, este „mărilitul individual”.

Berbecii nu se lasă între oi, ci se ţin separat. În fiecare dimineață și seara se lasă un berbec încercător (legat cu o pânză de sac peste pântece, sau „cusut”, cum se mai spune). Se observă

olle în călduri, se aleg și se dău la berbecul ce vrem și deci cel mai potrivit, pentru scopul ce se urmărește în creșterea oilor. Avantajul este mare, căci se știe precis tatăl mielului, iar berbecul nu se uzează aşa mult, ca la mărilitul în liber. Astfel un berbec bun poate mărli zilnic 5—7 oi.

Nutreful cel mai potrivit, pentru hrana oilor iarna, este, în ordinea calității lui, următorul:

1. Fân de lucernă; 2 Fân de trifoiu; 3. Fân bun de fâneată;
4. Fân de borceag sau măzăriche.

Oale Caracul. cu miel

Dintre paie: Paiele de ovăz, de orz și ultimele cele de grâu.

Părerea, că oaia se poate ține într'o gospodărie și cu nutreț de mâna a 2-a este complet greșită. Da, se poate, însă atunci nu se poate vorbi de venite pe urma creșterii oilor.

Oaia își dă, după cum o hrănești. Crescătorii exprimă foarte plastic acest adevăr prin cuvintele: „Păiu îi dai paiu se face”. De aceea un bun crescător de oi, chiar când are nutreț bun și de ajuns, dă oilor, la o iarnă sau vreme rea și grăunțe.

Hrana oilor.

In țara noastră se găsesc aproape 12 milioane de oi, ceea ce natural constituie o bogătie națională de mare valoare.

În Europa suntem a 4-a țară din punct de vedere al numărului oilor, având numai Rusia, Anglia și Spania mai multe oi decât noi. Deci ca număr am putea fi socotită între țările cele mai bogate în oi, totuși din cauza calității acestor animale, România a pierdut mult din faima pe care a avut-o oile ei în trecut.

Bine înțeles că una din cauzele, cari au provocat această stare este și felul puțin rațional după care se face nutrirea oilor noastre.

Este deci necesar a ne da puțin seamă și despre hrana oilor, ca un factor de cea mai mare importanță, pentru creșterea lor,

Oaia este un animal care dela natură, se pare a fi sortită de a trăi la păsune. Are un corp mic și ușor, copita și gura de-asemenea mici, lâna lungă și bogată, care pe deoarece o apără contra asprimei climatului, pe de altă parte îi dă puțință de a păsuna dealurile cele mai sărace.

La noi păsunile cele mai obișnuite sunt coastele și munții, unde de regulă celelalte soiuri de animale nu ajung să păsuneze.

Deci în atari cazuri ele valorizează niște terenuri sărace, de unde rezultă, că și foloasele ce le vom avea dela ele vor fi ceva mai mici.

Acolo însă unde li se dau păsuni bogate, în regiuni de șes sau în munți, natural și foloasele obținute de la ele vor fi mai mari.

Indeosebi oilo de carne și chiar cele de lapte au nevoie de păsună mai bogate.

La tot cazul să ferim oilo de păsunile băltoase sau mocirloase, întrucât pe acestea se îmbolnăvesc de gălbineză și alte boli.

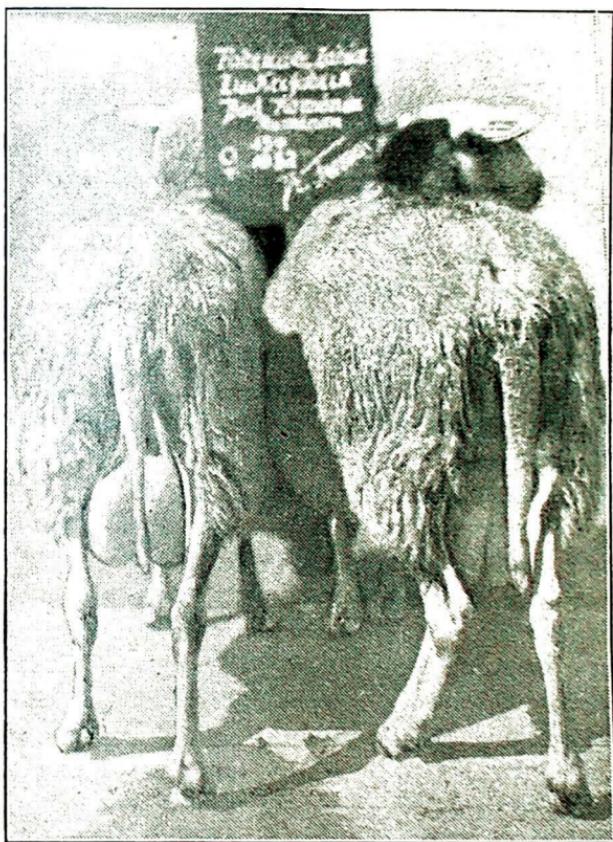
În afara de aceste terenuri oilo mai păsunează prin păduri, tufișuri, fânețe, porumbiști și miriștini, precum și pe holde, primăvara, când acestea sunt prea desvoltate și amenință să cadă.

Toate acestea pot fi socotite ca păsună de ocazie și dintre ele miriștinile pot fi considerate ca păsună mai bune, în deosebi dacă au încolțit semințele ierburilor și spicelor scuturate la seceris.

Acolo unde lipsesc păsunile naturale este necesar a se face păsună artificiale, îndeosebi dacă avem oi cu însușiri mai alese și soiuri mai bune. În ierburile din aceste păsună la nici un caz să nu lipsească trifoiul alb, glizdeiul, coada şorecelului și patlagina.

Natural unde dispunem de trifoiști și lucerniști, acolo încă se pot ținea în cele mai bune condițiuni. Trebuie să păzite să nu pășuneze când iarba e umedă sau pe ploaie, căci din cauza umezelii de pe aceste ierburi, animalele se umflă.

Primăvara când trecem dela hrana uscată la cea verde și pășunea este săracă vom căuta să întregim hrana cu nutrețuri uscate sau chiar cu grăunțe, indeosebi dacă oile fată în acest timp.

Oi frize, bune producătoare de lapte.

Mulțumită hranei sățioase, ce o primesc oile la pășune, aieiștului curat, luminei și mișcării ce o fac, ele devin animale sănătoase și foarte răbdurii față de vremuri și boale.

Deasemenea și lapte produc foarte mult, după pășuni și de o mai mare valoare nutritivă și mai sănătos, cu deosebire după pășunile dela munte.

Chiar și îngrășarea ne dă mai mare foloase, după pășune și este mult mai ieftină decât atunci când animalele sunt hrănite în grajd, carne este mai sățioasă și cu un gust mai placut.

Natural, că toate aceste rezultate se vor putea ajunge dacă pășunile oilor vor fi cât mai bogate în ierburi bune și creșterea lor va fi cât mai favorizată de bogăția pământului și de umezeala necesară creșterii acestora,

Din acest punct de vedere starea pășunilor noastre lasă foarte mult de dorit și este mult de îndreptat, îndeosebi dacă voim să introducem rase de oi cu însușiri mai alese, fie pentru producția de lapte, carne sau lână.

In ce privește hrana de iarnă a oilor, nutrețul cel mai de seamă îl dă fânul, de fânețe, otava, paiele și pleava dela cereale și păstăioase. De sine înțeles, că și aici calitatea depinde dela felul ierburilor, dela natura locului, dela umezeala de peste vară și dela modul cum s'au recoltat.

Un fân de deal sau chiar dela munte este cu mult mai gustos decât dela șes sau de pe terenuri joase, sau băltoase.

Păstăioasele, în special mazărea și măzerichea, fie că au fost cosite în floare pentru fân, fie că se dă boabe, sunt o hrana neintrecută pentru oi.

Chiar și păstăile lor sunt foarte apreciate.

Fânul de trifoiu și lucerna este deasemenea foarte bun, îndeosebi pentru oile fătătoare și tineret.

Dintre paie, cele de orz, de ovăz, de grâu de primăvară, sunt cele mai bune, fiind mărunte și având și frunze mai bogate, pe cari oaia cu gura ei mică le alege mai bine decât vita mare. Oilor li se mai dă și fruță compus din frunzele alunului, carpentului, stejarului și a altor arbori. Ramurile mai subțiri cu frunzele de pe ele se uscă în lunile din Iulie—August, se păstrează într'un loc mai svântat și iarna precum și primăvara se dau oilor cu deosebire în anii de lipsa nutrețului.

Grăunțele încă sunt o hrana foarte prețioasă pentru oi.

Mieilor tineri, fie că se cresc pentru înmulțire, fie pentru îngrășat li se dau grăunțe de ovăz, precum și făină de porumb. Deasemenea oilor a făta încă li se dau grăunțe ca (păpușoiu sdrobîti), iar oilor supuse îngrășării, îndeosebi bătalilor, li se dă mazăre uruită, ovăz, porumb, tărâțe de grâu, turtă de in, &c. a.

In ce privește plantele rădăcinoase, cum sunt sfecele și cartofii, încă pot fi socotite ca nutrețuri foarte bune, îndeosebi iarna,

când lipsesc nutrețurile apoase. Specialele și cartofii se dău tocate și amestecate cu paie sau pleavă și cu deosebire pentru oile sătate sunt recomandabile, sporind laptele.

Să nu se uite nici de sare, care ajută foarte mult la măsturie și face nutrețurile mai gustoase.

Sarea se dă în formă de bolovani, fie în iesle fie în staul, spre a putea linge oile după trebuință.

În ce privește apa de băut, ea trebuie să fie curată și proaspătă. Apa de izvor sau curgătoare este cea mai bună, fiind mereu premenită.

Apa stătătoare, din băltoci, nu-i recomandabilă, fiind molipsită de diserite miasme, cari provoacă fel de fel de boli la oi.

Am căutat să schițez în linii generale nutrețurile cele mai de seamă, pe cari trebuie să le avem în vedere la creșterea oilor și cu ajutorul căror putem să ridicăm rentabilitatea lor, obținând lapte, lână și carne mai multă.

De sine se înțelege că la ajungerea acestui scop va trebui neapărat să avem la dispoziție aceste nutrețuri, atât în cantitatea cât și în calitatea recerută.

Realizând acestea, am putea spune că am atins chestiunea cea mai însemnată, pentru creșterea oilor, influențând rentabilitatea lor în direcția dorită.

I. Oțoiu.

Hrana mieilor.

Mieii, după naștere, sugă la mamele lor un timp care variază după rasă și după obiceiul cresătorului.

Mieii destinați pentru prăsilă trebuie să sugă la mamele lor cel puțin 3 luni de zile. Numai în acest caz înțărcatul se va rezimti mai puțin asupra desvoltării corpului. Acest lucru se impune mai ales când nu există pășune bună.

În mod obișnuit mieii trăiesc numai cu lapte cam 2 săptămâni. Dacă mieii merg cu oile la pășune, dela 2—3 săptămâni încep să ciupească iarba și încetul cu încetul până la 3 luni se obișnuiesc complect cu ea.

Când se înțarcă mieii mai de vreme de 3 luni și sunt ținuți pentru prăsilă sau sunt îngrășați este nevoie ca dela vîrstă de 3 săptămâni să li se dea fân de livadă bun, lucernă sau trifoiu.

Se fac despărțituri cu grătare în care se pune fânul. Prin uși nu pot intra decât mieii.

Mieii se separă zilnic mai multe ore de mame. După 4 săptămâni este bine să li se dea și nutreț concentrat: ovăz 150 gr. (uruit). Când sunt de 8 săptămâni primesc 200 gr. ovăz.

Mieii se hrănesc diferit după cum sunt născuți primăvara sau iarna și după cum sunt destinați pentru măcelărie sau pentru prăsilă.

Cei pentru prăsilă, născuți primăvara, dacă au pășune bună se dezvoltă normal.

Toamna când pășunea se slăbește, trebuie să primească un adaos de grăunțe (după 4—5 luni) de 250 gr. ovăz.

Mieii născuți iarna și hrăniți după *metoda grăbită de îngrășare*, la 2 săptămâni se separă și primesc fân foarte bun și ovăz. Ovăzul se ridică până la 200 gr. la zi de animal. Fânul continuă a se da 200—300 gr. Din cauza, că fânul nu este complet mistuit se caută a se adăuga sfeclă fin tăiată, turte de in, uruială de soia tărâțe de grâu (20—50 gr.).

Din cercetările făcute reiese, că animalele hrănite sărăcăcioș în timpul creșterii corpului, uneori nu se dezvoltă complet și alte ori rămân pipernicite.

Se observă oprirea în creștere și pipernicirea mieilor când se întârcă mai de vreme de 2 luni și nu au pășune suficientă și de calitate.

Se evită chircirea dând un adaos de 150 gr. ovăz zilnic de cap de miel.

Reușita în creșterea oilor depinde foarte mult de hrănirea tinerețului.

Pierderile, ca: lipsa de talie, de greutatea corpului, etc., suferite în timpul tinereții, mai târziu nu dispar, oricât de bine ar fi hrănite oile.

După înțărcare — până la un an — mielul poartă numele de cărlan. Cârlanele hrănite îndeajuns în timpul creșterii la 11-12 luni se pot întrebui la prăsilă fără nici un neajuns.

În timpul iernii, cârlanele la Palas cu greutatea corpului de 35—40 kgr., primesc: 400—500 gr. ovăz, 1000 gr. sfeclă, 500—600 gr. fân (dughie, borceag), 700 gr. paie de ovăz.

Pentru cârlanele de 5—6 luni, cu greutatea de 25 kgr., rația trebuie să conțină: 135 gr. albumină pură și 510 gr. valoare amidon.

Două exemple:

I.

300 grame fân de livadă	400 grame fân de livadă
200 grame fân de trifoiu	150 grame ovăz
150 grame orz	100 grame mazăre
150 grame faină turte de soia	100 grame turte de in

In vîrstă de 6—8 luni, greutatea de 35 kgr.

I.

300 grame fân de livadă	200 grame fân de livadă
300 grame paie	300 grame vreji de leguminoase
150 grame porumb	150 grame ovăz
200 grame tărâțe	200 grame porumb
150 grame uruială de mazăre	100 grame turte de in

II.

Dr. N. I. Teodoreanu
(Din Rev. „Stâna“, An. II. Nr. 1, pag. 12)

Ceva despre lână.

Lâna este un produs al oilor, ce a dat naștere unei adevărate industrii textile.

La noi se produce lână merinos, spancă, țigae, țigae de cădrilater, țurcană albă și țurcană neagră.

Dintre aceste lânuri cea mai fină este lâna merinos, apoi urmează celelalte în ordinea de mai sus.

Finețea lânei se ia — spus în general — după grosimea firului, precum și după forma buclei. Ea este în funcție de rasă, vîrstă, sex și pământul unde trăiesc oilor.

Cu cât o lână este mai fină cu atât este mai deasă și mai scurtă.

Pentru oile să dea lână multă, trebuie să aibă o pășune bună, cu iarbă crudă și îndeajuns în tot timpul anului, pe un teren cu sărături și bogat în calciu. În tot cazul este bine ca oile să aibă în tot timpul sare la indemână pentru lins.

La noi oile se tund de obiceiul odată pe an. Timpul cel mai potrivit pentru tuns este începutul verii. La țară se tund cu o săptămână două mai curând decât la munte. E recomandabil să se facă tunsul mai bine mai târziu decât prea de vreme. Frigurile și ploile reci, ce vin uneori la sfârșitul lui Maiu, fac mult rău oilor tunse prea curând.

In alte țări — mai ales oile cu lână lungă — se tund chiar și de 2 ori pe an.

Economii de oi vând lâna, de regulă, nespălată.

Cumpărătorii sunt: 1. Diferiți negustori, ce o cumpără de la propucători și o vând direct fabricanților;

2. Fabricanții direct. O mulțime de oieri au „sașii lor”, cărora de ani de zile le dau lâna;

Lucrul cel mai sfânt ar fi vinderea lânei prin organizația oierescă sau cel puțin pe prețul fixat de Uniunea Oierilor.

La noi lâna se vinde ca:

1. Lână bună, curată;

2. Codină sau lână murdară cu baligă sau alte impurități;

3. Mițe sau lână tunsă dela miei.

Lâna trebuie păstrată în loc uscat și la adăpost. Cu cât o lână este mai curată și mai uscată cu atât se vinde mai cu preț.

Cunoașterea calității și aprecierea lânii este destul de grea și nu se învață din cărți, ci trebuie multă, foarte multă experiență de cumpărător, fabricant sau producător.

Pentru să se obțină lână curată și frumoasă:

1. Trebuie, ca, grajdul unde dorm oile iarna să fie bine aerisit și să nu fie umed, căci în acest caz lâna se îngălbenește și își pierde din valoare. Deasemenea oile să aibă asternut curat;

2. Să evite deasemenea dormirea turmei săptămâni dearându-l în aceeași târlă, fără a se asterna paie din când în când;

3. Lâna oilor cu râie pierde mult din valoare;

4. Deasemenea cea cu scăieți și turiță, de aceea este bine ca oile să nu pășuneze în astfel de locuri.

Cine va ține cătuși de puțin seamă de cele mai sus scrise va avea oi cu lână frumoasă, pe care o va vinde cu siguranță cu preț bun.

Carnea de oaie.

Din numărul total al oilor din România, 61 3% il formează rasa turcană, 27.6% țigaea și restul celealte rase.

Rasa turcană are o răspândire aşa de mare pentru că s-a dovedit potrivită condițiunilor economice și naturale dela noi. E o rasă dela care crescătorii obțin lapte, lână și carne.

Carnea de oaie — și mai ales cea de miel — este căutată mult la noi și în orient în primul rând și numai în al 2-lea rând în apus.

Pentru apus (Franța) se trimite mai ales bătali îngrășați.

Turcana nu se îngrașe prea bine, are însă o carne destul de plăcută.

Dintre oile dela noi mai bine se îngrașe oaia țigae, dacă are pășune bună și dacă i se mai dă și grăunțe.

Cresterea în greutate, pentru același timp și pentru animalele, ce umblă pe aceeași pășune, este mai mare la țigae, decât la turcană.

Randamentul (carnea după tăiere) este cca 51.89% la țigae și 49.27% la turcană.

Gustul și miroslul caracteristic de oaie, se simte mai puțin la țigae decât la turcană.

S'a observat o bună îngrășare îndeosebi la țigaea bucalae.

In apus, in Anglia mai ales, sunt rase ce se cresc numai pentru producția de carne.

Țările din orient nu sunt aşa de pretențioasă ca cele din apus în privința calității cărnii de oaie.

Țările din apus, cer carne de oaie fără mirosl, iar mușchii să conțină o cantitate de grăsimi. Cum am spus Franța caută carne de bătali îngrășați, de aceea la București s'a înființat un sindicat pentru îngrășarea și exportul bătălilor.

Exportul făcut anul trecut a mulțumit atât pe membrii sindicatului cât și pe consumatorul francez. In viitor se așteaptă și mai bune rezultate.

Iată și în această direcție un teren de lucru și o sursă de venit pentru Uniune și oierii țării.

Considerații generale referitoare la creșterea oilor.

1. Pentru o bună și rentabilă creștere de oi este absolută nevoie de pășuni;

2. Oaia are nevoie de mult aier, de aceea grajdul oilor trebuie să aibă ferestre multe și mari;

3. Căldurile la oi durează 2—3 zile. La cele care n'au prins reapar după 8—21 zile. Oaia ce a fătat intră în călduri după cca 185 zile dela fătare. In cazuri excepționale poate intra în călduri și în timpul cât mielul suge. Sarcina durează 146—157 zile sau în medie 5 luni;

4. Canalul digestiv al oii este de 28 de ori lungimea trunchiului;

5. O oaie produce anual, în mijlociu, 3 kgr. lână nespălată ;

6. Socotind în general, fiecare oaie dă anual atâta lână, ca să se poată îmbrăca cel puțin un om;

7. O oaie are nevoie anual de cca 2.5 kgr. sare. La vreme prea uscată sau prea umedă, se poate urca consumul de sare la de 3 ori atâtă.

Oaia are nevoie și de cca 0.5 kgr. calciu anual și de cap.

Dr. I. Dăncilă.

Bolile oilor.

de Dr. Victor Rogojanu, Săcel-Gorj.

Pe lângă bolile cari se iau cu multă ușurință dela o oaie la alta și care se numesc boli lipicioase sau molipsitoare, oilă mai suferă și din cauza unor paraziți animali, care trăesc fie în corpul, fie pe corpul lor.

Înindcă acești paraziți animali, uneori cauzează pagube foarte mari, este necesar ca fiecare crescător de oi să știe cum să se rească turma de ei, iar când boala s'a ivit, ce măsuri de apărare să ia contra lor.

In cele ce urmează, voi arăta care sunt acești paraziți, precum și bolile cauzate de ei:

Gălbeaza.

Se iubește mai ales în anii umezi, când oilă pasc iarba de prin locurile smârcoase, ori beau apă din bălți.

Boala este cauzată de un vierme în formă de frunză, care trăește în stare de adult în ficatul oilor, iar în stare de larvă în plămânul unui melc de apă.

In ficatul oilor, viermele produce ouă, care sunt date afară deodată cu fecalele. Oul ajuns în locurile umede dă naștere la o larvă, care după ce a trecut prin mai multe transformări în plămânul melcului,iese afară și se aşează pe firele de iarbă, sau înănată prin apă.

Când oilă pășunează sau beau apă din aceste locuri infestate, introduc parazitul în stomac. De aci, el trece în intestine, apoi pe calea sângeului ajunge în ficat, unde începe, când a ajuns matur, să producă ouă.

Boala apare de obiceiu primăvara, mai ales la oilă bătrâne și slabe.

Oile bolnave nu mănâncă cu poftă, nu au putere, pielea ce căptușește pleoapele ochilor este galbenă, la gât se formează o umflătură zisă gușă, lâna se smulge ușor de pe corp, slabesc și în cele din urmă mor.

Pentru a le feri de această boală, se recomandă să nu pășuneze pe locurile joase, smârcoase sau înundabile și să nu fie duse la iarbă înainte de a se fi ridicat roua. Oile bolnave, să li se dea pilule de Distol sau Gâlbînol — ce se pot cumpăra de la farmacie. Pilulele se introduc în gâtul oilor cu ajutorul unui clește lung.

Ficatul oilor bolnave să se ardă, pentru a nu fi mâncat de câini, care întind boala.

Căpiala.

Este cauzată de un vierme în formă de panglică, care trăște în stare adultă, în mațele subțiri ale câinilor, iar forma de larvă se găsește în creerul oilor tinere.

Se înmulțește prin ouă, care sunt date afară de către câine deodată cu fecalele murdărind iarba și locurile unde se adapă oile.

Ouale înghișite de către oi împreună cu iarba sau cu apa, ajung în stomac, unde dau naștere la niște larve mici. Acestea trec prin pereții mațelor și sunt duse de sânge la creer.

Dacă examinăm un creer atins de acest parazit, observăm pe suprafața lui, niște bășici cu pereții subțiri și transparenti, pline cu un lichid limpede, iar pe pereții bășiciei, niște ridicături mici în număr foarte mare.

Uneori bășicile pot ajunge mărimea unui ou de găină.

Aceste bășici produc căpiala la oi. Boala apare primăvara și toamna, când vremea este umedă.

Oile bolnave intră într-o stare de prosteală, țin capul în jos, pe spate, se învârtesc împrejur, se culcă, se scoală și slăbesc până mor.

Se recomandă a se tăia oile bolnave, iar capetele să se ardă căci dacă le mâncă câinii, boala se lătește.

Câinilor bolnavi, să li se dea un medicament ce se poate cumpăra din farmacie și care se chiamă, vermisug cauin.

Strongiloza.

Este o boală cauzată de niște viermi, care trăesc în stomac sau în plămâni oilor tinere.

Cei care trăesc în stomac, au corpul de culoare roșietică, sunt lungi de 2–3 cm., iar cei din plămâni sunt albi și au lungimea de 5–10 cm. Se înmulțesc prin ouă, care sunt date afară fie deodată cu fecalele, fie prin strănut, amestecate cu muci.

Ajunsă în locurile umede, din ele se nasc larvele, care pot să trăiască mai mulți ani pe câmpurile unde sunt păsunate oile. S'a constatat că pot trăi în locurile uscate și 20 ani.

După ce larvele au fost înghițite fie cu iarba, fie când oile beau apă, ele ajung în stomac; unele dintre ele rămân aci și devin mature, altele străbat pereții intestinelor și pe calea sângei merg și se localizează în plămâni. Aceste larve pot să ajungă în plămâni și pe altă cale și anume: când alimentele se întorc din stomac în gură pentru a fi rumegate, larvele care vin cu ele, trec mai departe în plămâni.

Boala provocată de viermii care trăesc în stomac apare toamna, atunci oile slăbesc, se balegă subțire, au colici și mor uneori 20—60 dintr'o 100. Boala provocată de viermii care trăesc în plămâni apare primăvara. Oile tușesc, suflă greu, le curge muci pe nas, se balegă subțire și mor uneori în număr foarte mare.

Se recomandă a nu se pășuna oile pe locurile umede, iar în caz de boală, să se aleagă oile bolnave și să se anunțe medicul veterinar.

Cârceagul oilor.

Această boală este foarte periculoasă pentru oi și e cunoscută de multă vreme în țara noastră.

Este cauzată de niște microbi, care se aseamănă cu aceia care pricinuesc frigurile la om.

Microbii aceștia, sunt răspândiți dela o oaie la alta, de către un animal mic din neamul râiei, care se numește cârcel și care trăește în stare de adult și de larvă însipit cu ciocul în pielea oilor de unde suge sânge. Femela de cârcel, după ce a supt sânge suficient, cade jos pe pământ și depune ouăle pe firele de iarbă, pe unde pășunează oilo.

Din ou ese larva, care se urcă pe oi și începe a suge și ea sânge, cu această ocazie, aduce microbi, care îmbolnăvesc oile de cârceag.

Boala apare prin lunile August, Septembrie și Octombrie.

Oile bolnave au urină roșie, merg clătinându-se, au spinarea cocoșată și nu mânâncă.

Se recomandă a se izola oilo bolnave, cele sănătoase să se mute pe altă pășune și să se anunțe medicul veterinar.

Cu o perie muiată în creolină 5% să se dea jos toți cârceii, să se strângă și să se arunce într'un vas în care s'a pus ulei amestecat cu gaz.

Râia.

Este cunoscută din timpurile cele mai vechi. Ea este produsă de un mic animal, care nu se poate vedea cu ochiul liber și care e rudă cu cârceii și cu paianjenii.

Râia trăește sub piele, unde formează galerii în care depune ouăle din care se nasc niște larve mici.

Iarna se răspândește fie direct când oile stau mai mult la un loc fie prin aşternut, hrană, personalul de serviciu și uneltele pentru săcășenie.

La oile bolnave de râie, lâna de pe gât și spinare cade, și rămân pe piele niște pete de culoare roșie, acoperite cu bubulițe galbene. Când oaia se scăpină, bubulițele se sparg și se scurge din ele un fel de zeamă, care se amestecă cu praf și lână și formează niște coji.

Oile râioase ținute iarna afară în frig, parazitul stă în amorfie până încep căldurile; iar dacă sunt ținute în grăjduri, tratamentul lor este foarte greu, mai întâi fiindcă parazitul se desvoltă în mod normal, că oile nu se pot tunde din cauza frigului.

Se recomandă izolarea oilor bolnave, iar dacă este vara să se tundă și să li se facă băi din 10 în 10 zile.

O soluție mult întrebuițată este următoarea: 10 kg. floare de pucioasă se amestecă bine cu $3\frac{1}{2}$ kg. var nestins peste care se toarnă 50 litri apă, și se fierb timp de 2 ore. După aceea se răcește, se strecoară și apoi se adaugă încă 350 litri apă, având grije ca temperatura apei să rămână 20—30°.

Această soluție se toarnă într'o baie, unde se introduc pe rând oile râioase și se freacă tot corpul timp de 5 minute cu o perie.

Musca columbacă.

Este răspândită în Oltenia și Banat, unde în fiecare an primăvara face mari ravagii printre animale în care se numără și oile.

Acestă muscă mică, are corpul de culoare închisă și acoperit cu peri.

Face parte din neamul muștelor, are un ac cu care înțeapă oile pentru a suge sânge. Ele apar primăvara când este secetă și căldură mare. Depunerea ouălor și dezvoltarea larvelor are loc în apele curgătoare și repezi.

Numai femelele înțeapă animalele pentru a suge săngele. Ele atacă oile ziua și anume acele părți care sunt lipsite de lână și unde pielea este subțire de exemplu: interiorul nasului, urechi și picioare. Locurile înțepate se umflă, sunt dureroase și oaia dacă este atacată de mai multe muște poate mori.

Se recomandă a se face fum în jurul tărlei, părțile neacoperite cu lână să se ungă cu păcură amestecată cu ulei. Oile să pășuneze noaptea.

Căpușile.

Sunt niște paraziți din neamul muștelor. Nu au aripi. Ele stau cu ciocul însipit în pielea oilor de unde sug sânge.

Ca și cârceii, căpușile transmit oilor în timpul când sug sângele, o boală rudă cu frigurile dela om. Corpul căpușii este cărămiziu închis, iar pielea depe corp este aşa de tare, încât cu multă greutate, se poate strivi o căpușe între degete.

Felul de înmulțire este foarte complicat. Când atacă o oaie, nu produce, se pare, dureri prea mari, când sunt însă prea multe pe un animal, atunci îl fac să slăbească foarte mult.

Se recomandă ca dupăce oile au fost tunse să se perie corpul cu o perie muiată în zeamă caldă de tutun (1/2 kg. frunză de tutun fierăt în 2 litri de apă) sau în zeama de frunze verzi de nuc fierăt în oțet.

Să se curățe bine locul unde se țin oile.

Strănutul oilor (Estrioza).

Boala aceasta este cauzată de niște larve de culoare albă și fără picioare, care trăesc în nas și în oasele frunții, de obicei la oilă tinere.

Larvele sunt născute de o muscă de culoare galben-cenușiu, care prin lunile Iulie—August se vede sburând pe la ora 12, când este cald și soare, în jurul turmei de oi.

Musca depune larvele său pe nasul oilor, sau pe iarbă, iar în timpul păscutului ele se agăță de nas, intră înăuntru și merg până în oasele frunței. Larvele la început sunt de culoare albă, mai târziu devin cenușiu închis și au pe corp niște căngi indoite înapoia corpului.

Larva trăește în nasul oilor de toamna până în primăvara următoare. Atunciiese afară când oaia strănută, cade la pământ, intră în el și după un timp oarecare se transformă într'o nouă muscă.

Pielea unde stau aceste larve se roșește, se umflă și se acoperă de muci amestecați cu puroi și sânge.

Primăvara oilă bolnave sfără pe nas, strănută, iar din nas se scurg muci amestecați cu puroi și sânge. Oile sucesc capul în toate părțile și din ochi se scurg lacrămi. Boala se poate ușor

confunda cu căpiala. Oile bolnave trebuie să fie tăiate, iar părțile atacate ale capului să fie arse.

Se mai recomandă ca în timpul zilelor calde și cu soare pe la ora 12 să se facă fum în jurul târlei sau să se atârne ramuri de ienuper, — care dău un miros puternic, încât împiedecă muștele să infecteze oile.

Cum putem feri oile de boale?

Între greutățile pe care le suferă crescătorii de oi în bunul mers al indeletnicirii lor, primul loc îl ocupă marele număr de boale, care distrug uneori turme întregi. Abia în al doilea rând vin neajunsurile pricinuite din lipsa de organizare și de reaua valorificare a produselor.

Intr'adevăr despre oaie se poate spune cu drept cuvânt, că este animalul cel mai gingeș, a cărei sănătate este supusă influenței condițiunilor atmosferice a regiunii unde trăește și mai ales a stării fizice a locului unde pășunează. Terenurile umede sunt mai cu seamă defavorabile creșterii oilor. Aici ele sunt expuse să ia numeroase boale. Din cauza aceasta în toate țările creșterea intensivă a oilor s'a localizat în regiunile cu pământ uscat. Cu toate acestea sunt totuși pășuni și terenuri de trecere, care prin situația și natura solului pot să favorizeze apariția diferenților paraziți, care sunt capabili să producă boli grave.

Aceste locuri sunt păsunile din jurul apelor stătătoare, a celor curgătoare care inundă și în general locurile care în mod obișnuit sunt uscate și devin umede numai în anii ploioși. În aceste terenuri pot să supravețuiască ouăle și pușorii diferenților viermi care imbolnăvesc oile, (gălbeaza, gușe, căpială etc.) Acești paraziți dau un procent de mortalitate de 2/3 din totalul oilor moarte. După o statistică a Ministerului Agriculturii rezultă că în anul 1932 din 31.405 oi moarte, 18.671 au murit de boale parazitare; în 1933 din 52.507 oi moarte, 46.857 au murit de boale parazitare; în 1934 din 59.491 au murit 46.271, iar în 1935 din 38.927 oi moarte, 27.419 oi au murit din cauza bolilor parazitare.

Din nenorocire nici o imunizare cunoscută nu există împotriva acestor boale și profilaxia lor se bazează pe cunoașterea faptului că toți paraziții aceștia ca să se poată desvolta trebuie să producă ouă, care să fie eliminate pe un teren umed. În aceste terenuri din ouă există pușori, care după mai multe năpârliri, fi-

xându-se pe firele de iarbă, pot să ajungă cu acesta în tubul digestiv.

In caz de căpială boala se ia dela câine, în intestinele cărui trăește o panglică, a cărei ouă date afară de câine dau niște pușișori care înbolnăvesc oile, dând acele bășicuțe care se urcă la creer.

Măsurile cari se iau pentru înlăturarea acestor boli au scopul de a împiedeca desvoltarea parazitului. De aceia toate sforțările crescătorilor trebuie să se îndrepte spre secarea băltilor, uscarea păsunilor mlăștinoase, lăcând șanțuri sau gropi de scurgere.

Gropile unde se adună apă și șanțurile din jurul apelor să fie oprite dela păsune, făcându-se în jurul lor îngrădiri.

In străinătate s'a ajuns la rezultate bune, luându-se următoarele măsuri:

1. Văruirea marginilor băltilor și a iazurilor. Varul să fie răspândit ca praf în cantitate de 500 kg. la hektar pe o lărgime de 25—30 m. Acesta poate fi întrebuințat și de-alungul șanțurilor și a gropilor care se umplu cu apă în timpul iernii sau la începutul primăverii.

2. Pulverizând păsunile infectate cu sare de bucătărie 1—2%.

3. Se poate întrebuința și piatra vânătă în soluție de 1—2%.

4. Pentru păsunile în cari sunt viermi care produc gușe se recomandă pulverizarea de sulfat de fier (calaică) 400 kg. pe hektar.

Acet tratament se aplică astfel:

1. Se curăță bine păsunea, grăpându-se;

2. Se răspândește substanța pe care vrem să o întrebuințăm;

3. Se trece cu tăvălugul.—

In afară de acestea mai trebuesc luate în seamă următoarele:

a) In anii ploioși oile să fie hrănite cât se poate de bine, căci alimentația bună mărește rezistența și ușurează vindecarea;

b) Tineretul să nu păsuneze la un loc cu oile adulte, căci el e mai sensibil la bolile parazitare;

c) Să nu se scoată oile la păsune înainte de a dispare roua și mai ales pe ploaie;

d) Bălegarul dela turmele cu oi bolnave să nu fie împrăștiat pe locul de păsune, ci pe locuri arabile.

Unele boale cum sunt: dalacul și vărsatul se înlătură prin vaccinație. Insă ca efectul vaccinărilor să se vadă ele trebuesc

făcute în masă, în contra tuturor boalelor pentru care știința a descoperit mijloace sigure.

Numai ținând seamă de toate aceste lucruri se pot feri oile de o mulțime de boale care le duc la peire.

Dr. Ion I. Oțel
medic veterinar.

Mai bine cu un om de omenie la pagubă decât cu unul slab la căștig.

Laptele și derivatele lui.

Generalități.

de Dr. I. Dăncilă.

Intre produsele, ce ne dă oaia, de mare importanță este laptele.

Oile se cresc pentru producția de lapte în câteva țări din apus și mai ales în țările din Orient.

Laptele de oaie are o coloare albă-gălbue, cu un gust și miros special; greutatea specifică (gradul, cum se spune în unele părți), variază între 1.0326—1.0406, cu o mijlocie de 1.0355.

Compoziția laptelui.

Din punct de vedere chimic, laptele de oaie are — în general zis — următoarea compozиție, comparat totodată cu laptele de capră și vacă:

Felul laptelui	În 100 părți are:			
	Grăsimi (unt)	Suhstanțe azotoase	Caseină	Cenușe (Săruri)
Lapte de oaie	6.18	5 15	4.17	0.93
Lapte de capră	4.07	3 76	2 60	0.85
Lapte de vacă	3 40	3 50	3 00	0.75

Laptele de oaie este mai gras și mai bogat în substanțe azotoase decât laptele de capră sau de vacă.

Intre sărurile din cenușe, intră într'un procent mare sărurile de calciu și anume cu 21%.

Bogăția laptelui de oaie în substanțe azotoase și calciu, de notă că oaia trebuie să hrănită cu cât mai multă iarbă sau nutrețuri bogate în substanțe azotoase și calciu.

Acestea sunt: lucerna, trifoiul sau ierburi ce conțin trifoiu, ghizdeiu și păpădie, mai ales.

Intrebuițarea laptelui.

Oile se mulg la noi, de obiceiu, din Maiu, dela Sf. Constantin până în toamnă, la Sf. Maria. Cele ce fată în iarnă, încep să se mulgă îndată după vinderea mieilor, dela sfârșitul lui Februarie sau începutul lui Martie.

În țara noastră, laptele de oaie este folosit — s'ar putea spune — aproape numai la fabricarea brânzeturilor. Se fabrică caș, brânză de burduf, de putină, telemea, cașcaval și în timpul din urmă diferite specialități, ca : Caș Mănăstur, Samson, Liptauer (Lica), Gogoman etc.

Unde sunt oi la țară, în jurul orașelor, se întrebuițează în cantități mici și la prepararea iaurtului. Tot din laptele de oaie se prepară toamna laptele gros, un aliment foarte hrănitor și sănătos.

Oaia dă, în mijlociu, într'o lactație, între 50—60 litri lapte.

În Franța, din laptele de oaie se fabrică o brânză cu mucugaj — Rogue fort —, care se vinde cu cel mai mare preț dintre toate brânzeturile dela noi (380—400 lei Kgr.-ul).

Valoarea alimentară a unui litru lapte,

Este egală cu aceea a : 2 Kgr. cartofi sau a : 1 $\frac{1}{2}$, Kgr. mere, sau 2 litri bere, sau 10 franzele, sau 250 grame carne de porc, sau 300 grame carne de vită, sau 350 grame carne de vițel, sau 7 perechi de mititei.

Aceasta este valoarea alimentară a unui litru de lapte de vacă. Dacă ne gândim însă, că laptele de oaie este mai gras și mai bogat în substanțe azotoase, atunci ușor putem deduce că și valoarea alimentară a lui este mai mare decât a celui de vacă.

Exprimat în Calorii :

Laptele de oaie are în 100 gr. în medie 105 Calorii

"	"	capră	"	"	"	"	80	"
"	"	vacă	"	"	"	"	70	"

Măsurarea laptelui.

Uneori, atât la șes cât și la munte, laptele nu se transformă de producător, ci se vinde unei lăptării sau cășterii.

Măsurarea lui se face fie cu litrul, fie cu Kgr.-ul. Sunt vase anume făcute, cari măsoară laptele direct în litri și sunt altele, cari îl cântăresc direct.

Producătorul ar vrea uneori să știe cum iasă mai bine, dacă i se plătește după litri sau Kilograme.

Un litru lapte de oacie, exact cântărit, cântărește între 1.0326—1.0406 grame, în mijlociu se poate lua: 1.0355 grame.

Tabloul de mai jos arată, pentru laptele de oacie, ce corespunde litrului de lapte în Kilograme.

Litri lapte exprimate în Kilograme: greutatea specifică 1.0355.

Litri	Kgr.	Litri	Kgr.	Litri	Kgr.
1	1.0355	30	31.065	500	517.750
2	2.0710	40	41.420	600	621.300
3	3.1065	50	51.775	700	724.850
4	4.1420	60	62.130	800	828.400
5	5.1772	70	72.485	900	931.950
6	6.2130	80	82.840	1000	1035.50
7	7.2485	90	93.195	10.000	10355
8	8.2840	100	103.550	100.000	103550
9	9.3195	200	207.100	1.000.000	1035500
10	10.355	300	310.650	—	—
20	20.710	400	414.200	—	—

Se vede, de mai sus, că este mai bine să se vândă laptele cu Kgr.-ul, decât cu litrul, pentru acelaș preț, pentru că la 1000 litri lapte se câștigă 35.5 Kilograme.

Analiza laptelui

Pentru a ști calitatea unui lapte, pentru a ști dacă un lapte a fost sau nu falsificat sau pentru a ști cât de vechi sau proaspăt este un lapte se fac diferite analize.

Dintre multimea de metode, folosite la analiza laptelui, se amintesc aici câteva din cele mai simple, pe care le poate executa oricine și de cari — poate — au mai auzit cititorii noștri.

Determinarea greutății specifice a laptelui

Sau „gradul” laptelui, se face cu ajutorul lactodensimetruului. Lactodensimetrele sunt gradate pentru temperatura de 15° C; Gradațiunea este făcută lăsându-se afară cifrele 1.0, care sunt totdeauna aceleași, pentru orice lapte; Sunt marcate numai cele două cifre din urmă, care variază. Așa pentru densitatea 1.0355 se găsește marcat numai numărul 35 și citit acest număr, se zice că laptele are 35 grade.

La luarea greutății specifice a laptei, pe lângă lactodensimetru avem nevoie de un termometru, pentru a lua temperatura laptei și de un vas în care să luăm densitatea. Trebuie să deasemenea să observăm următoarele:

1. Determinarea greutății specifice nu se face niciodată imediat după mulgere, ci după trecerea a cel puțin 3 ore;

2. Se va face totdeauna la temperatura de 15° C sau se vor face corecții după tabele sau adăugând la numărul citit 0,2, pentru fiecare grad peste 15° C și scăzând din numărul citit 0,2, pentru fiecare grad sub 15° C. De exemplu, citim 34 grade densitate și temperatura este 16° C atunci gradul adevărat de densitate va fi $34 + 0,2$, adică 36.

Greutatea specifică se va lua cu atât mai exact cu cât temperatura va fi mai aproape de 15° C. Limitele între care se va lua sunt dela $10 - 20^{\circ}$ C.

Pentru determinarea densității e bine, ca laptele să se introducă într-un cilindru de sticlă, turnându-se încet, pe pereți, pentru a se împiedeca formarea spumei. Se va introduce în el încet lactodensimetru până la diviziunea 30. Se va lăsa liber și apoi după 2 minute se citește densitatea. Citirea se va face la întăierea suprafeței lichidului cu lactodensimetru.

Greutatea specifică a laptei poate da un indiciu — nu însă siguranță —, că laptele a fost sau nu falsificat.

Proba cu eprubete dă o slabă orientare de conținutul laptei în grăsimi.

Se pune lapte în eprubetele gradate până la semn, iar cele negrădate se umplu $3/4$ din volumul lor. Si unele și altele se lasă în repaus 3–6 ore, după care timp se observă smântână ridicată. Dacă stratul de smântână n'are grosimea de $1 - 1\frac{1}{2}$ cm. laptele poate fi bănuit că a fost falsificat.

Dozarea exactă a untului din lapte se face după metoda Gerber sau Hoyberg, metode puțin mai complicate, de aceea nu se descriu aci.

Proba cu alcool, (sau spirit de bucate) arată cât de proaspăt sau vechiu este un lapte. E foarte expeditivă. Se face în lăptării la primirea laptei; Se face în modul următor:

Intr'o eprubetă sau păharel, peste 2 cmc. alcool de 68 de grade, se toarnă o egală cantitate de lapte. Se agită bine și se observă precipitatul format.

— Dacă laptele rămâne neschimbăt, înseamnă că este foarte proaspăt;

— Dacă laptele formează fulgi foarte mici, se mai poate păstra bun 5—7 ore la temperatura de 20° C;

— Dacă laptele formează fulgi mijlocii de mari, se mai păstra bun pentru fierb 1—3 ore la temperatura de 20° C;

— Dacă laptele formează fulgi foarte mari, înseamnă că este searbăd și că peste cel mult 1/2 oră se va coagula.

Despre brânzeturi.

Din timpurile cele mai vechi s'a observat, că laptele nu se poate păstra proaspăt timp îndelungat și de aceea s'a căutat o transformare a lui într'un produs, ce s-ar putea păstra mai mult

Vedere dela primul congres ținut la Sibiu în 21 Noemvrie 1935.

timp. Un astfel de produs e și brânza, care se poate păstra mai mult timp. Un astfel de produs e și brânza, care se poate păstra mai mult sau mai puțin după felul ei și după locul unde se păstrează.

Orice brânză este formată din 2 părți: apă (zer) și materie uscată.

Raportul dintre cele două părți determină calitatea și felul brânzei. E de sine înțeles, că brânza cu multă apă (din care curge zer) e mai puțin hrănitoare decât cea cu mai puțină apă.

Unele țări europene (Olanda, Danemarca), vând și plătesc brânza după procentul de apă, ce conține.

Valoarea unei brânze atârnă însă: 1. de gustul și miroslorul lor; 2. de procentul de unt (socotind untul în materie uscată); 3. de materia uscată sau de apă, ce are și 4. de infășarea și prezentarea ei, adică dacă are culoare plăcută, dacă nu este crepată, dacă e frumos pachetată etc.

Gustul și miroslorul joacă mare rol. Știut este, că azi se fabrică din lapte de vacă, care este jumătate (sau mai puțin) așa gras ca cel de oaie, brânzeturi mai gustoase decât cele de oaie. Aceasta numai pentru că se îngrijește, ca brânza să aibă o anumită fermentare (coacere) sau prin faptul că se frământă cu anumite mașini.

Untul ridică valoarea nutritivă a brânzei. O face să fie moale și fragedă și prin aceasta să capete un gust mai bun. Sunt însă cazuri când brânza cu mai puțin unt (brânza de burduf smântână de exemplu) e mai gustoasă și se păstrează în stare bună timp mai îndelungat decât cea nesmântânită.

Untul nu ia parte directă la coacerea sau fermentarea brânzeturilor.

Influențează totuși mult calitatea lor. O brânză este cu atât mai nutritivă cu cât conține mai mult unt în materia uscată. După untul, ce conține în materia uscată, brânzeturile se împart în:

1. Brânzeturi foarte grase, cu cel puțin 50% unt în substanța uscată, mai sunt numite și brânzeturi de smântână;

2. Brânzeturi grase, cu cel puțin 45% unt în substanța uscată și cel mult 50% apă, pentru brânzeturile tari și cel mult 60% apă, pentru brânzeturile moi;

3. Brânzeturi 3/4 grase, cu cel puțin 35% unt în substanța uscată și cel mult 52% apă;

4. Brânzeturi jumătate grase, cu cel puțin 25% unt în substanța uscată și cel mult 54% apă, pentru brânzeturile tari și cel mult 60% apă, pentru brânzeturile moi;

5. Brânzeturi puțin grase (1/4 grase), cu cel puțin 15% unt în substanța uscată și cel mult 57% apă, pentru brânzeturile tari și cel mult 65% apă, pentru brânzeturile moi;

6. Brânzeturi slabe, — din lapte smântânit — cu cel puțin 6% unt în substanța uscată și cel mult 70 procente apă.

Cum se vede, untul și apă, pentru calitatea brânzeturilor joacă un rol de căpetenie.

Apa face o brânză moale și e aceea, care face, ca din aceeași cantitate de lapte să ieșe o cantitate mai mare sau mai mică de brânză, după câtă apă conține.

Cu cât o brânză conține mai multă apă, la același procent de unt și substanță uscată, cu atât mai puțin nutritiv este.

O brânză cu multă apă se ține, în general, mai rău decât una cu mai puțină apă. Cea proaspătă, conține totdeauna mai multă apă decât cea veche.

Dacă o brânză pierde prea multă apă se usucă și iarăși pierde din calitate.

Vedere dela primul congres ținut la Sibiu în 21 Noemvrie 1935.

După procentul de apă, ce conțin, brânzeturile se împart în:

1. *Brânzeturi moi*, cari, cum numele le arată, sunt moi la pipăit, au 45—70 procente apă, se încheagă la temperatură joasă, fermenteză repede și nu se țin prea mult, tocmai pentru că conțin prea multă apă. Așa ar fi cașul din care se face brânza de burduf;

2. *Brânzeturi tari*, sunt brânzeturile, ce conțin mai puțin de 45 procente apă, sunt tari la pipăit, se coc într'un timp mai îndelungat și se țin până la 2—3 ani. Așa este brânza — căt o roată de car — Emental, ce se fabrică din lapte de vacă.

Pentru obținerea de brânzeturi bune trebuie observate următoarele:

1. Laptele să fie curat muls și bine strecurat;
2. La încheiere laptele să aibă temperatură, ce se cere la încheiatul brânzei, ce vrem să fabricăm și să fie astfel acoperit, ca să nu se răcească prea mult;
3. Fermentarea (coacerea) trebuie să se facă la întuneric și la umiditatea și temperatura prescrisă, pentru brânza respectivă. Brânzeturile moi fermentează — în general — la o temperatură de $10-15^{\circ}$ C., iar cele tari la o temperatură de $15-17^{\circ}$ C.;
4. După fermentare e bine ca brânzeturile să se păstreze, până la dăsfacere sau consumare, la o temperatură de cel puțin 10° C.

Compoziția câtorva brânzeturi:

Felul brânzei	Apa procent	Unt procent	Unt în substanță uscată	Substanțe proteice
Brânză de burduf „nesmântânită”	40.97	26.90	45.70	—
Brânză de burduf „smântânită”	42.97	19.13	37.28	30.90
Telemea	53.14	24.77	51.57	17.56
Emental	33.5	32.—	48.9	28.—

Pădurile au urechi și câmpurile ochi.

Untul.

Se găsește în proporție de 6.18 procente în laptele de oaie și 3.40 procente în laptele de vacă.

Untul din lapte se extrage întâiu, de obicei, sub formă de smântână și numai din smântână se prepară untul.

Smântână se obține prin smântânire cu ajutorul vaselor sau trocilor și prin ajutorul unei mașini speciale numită separator.

Din smântână prin baterea ei într'un putineu se obține unt și zeară.

Pentru ca din o smântână să iasă unt mult și bun — fie unt de vacă, fie unt de oaie, — practica a dovedit că :

1. Smântână trebuie să provină dintr'un lapte curat și sănătos;
2. Din smântână păstrată la un loc rece se obține unt mai mult și mai bun, decât din cea păstrată într'un loc cald;
3. Smântână păstrată la rece, înainte de a se scoate untul din ea, trebuie puțin acrită. Untul va fi cu atât mai bun și aromatic cu cât acreala se va face cu o cultură (acreală) mai

bună. Astfel de cultură specială trebuiește procurată dela un laborator de lăptărie;

4. Dacă smântâna a fost păstrată la cald și este acră, înainte de a se pune în putineu, pentru scos unt, trebuiește răcitată;

5. Untul să se păstreze la o temperatură aproape de aceea la care apa îngheță ($0-5^{\circ}$ C.), căci numai aşa nu se va strica și va rămâne timp îndelungat proaspăt.

Compoziția unuluui, este în mijlociu următoarea :

Grăsime	84 procente.
Apă	15 procente.
Săruri, substanțe proteice, lactoză . . .	1 procent.

Vedere dela primul congres ținut la Sibiu în 21 Noemvrie 1935.

Cantitatea de unt, ce se obține dintr'un lapte depinde :

1. De grăsimea aceluia lapte ;
2. De gradul în care s'a făcut smântânirea ;
3. De felul cât de bine s'a scos unul, pentru ca să rămână cât mai puțin în zeară ;
4. De apă ce rămâne în unt.

Pentru 1 Kgr. unt trebuiește următoarea cantitate de lapte în Kgr.-me.

Dacă Grăsimea laptelui în procente este	Dacă lapttele a fost smântanit cu ajutorul separatorului	Dacă lapttele a fost smântanit cu ajutorul vaselor.
3.0	29.4	35.8
3.1	28.4	34.3
3.2	27.5	32.9
3.3	26.6	31.6
3.4	25.8	30.5
3.5	25.0	29.4
3.6	24.3	28.4
3.7	23.6	27.5
3.8	22.9	26.6
3.9	22.3	25.8
4.0	21.7	25.0
4.1	21.1	24.3
4.2	20.7	23.6
4.3	20.2	22.9
4.4	19.7	22.3
4.5	19.2	21.7
4.6	18.6	21.1
4.7	18.2	20.7
4.8	17.8	20.2
4.9	17.4	19.7
5.0	16.8	19.2

Produse necesare într'o lăptărie.

Absolut necesar într'o lăptărie, ce fabrică brânzeturi, este cheagul și sarea.

Cheagul se obține din stomacul mieilor, vițelor și iezilor tineri, hrăniți numai cu lapte.

Se prepară, uneori, direct de producător și atunci este cunoscut sub numele de cheag de rânză sau cheag natural sau se prepară de fabrică.

Cel de fabrică este de 2 feluri: praf și soluție sau extract.

Determinarea puterii cheagului. Orice cheag are o tărie sau putere. Puterea cheagului este numărul, care ne arată, câte părți de lapte sunt închegate de o parte cheag la temperatura de 35°C . și în 40 minute.

La fabricarea brânzeturilor această tărie trebuie știută, căci numai astfel se poate fabrica într'adevăr brânză de calitate. Fiecare fel de brânză stă la încheiat un anumit timp. Nu trebuie să stea nici mult nici mai puțin, dacă vrem brânză bună.

Iată în câteva cuvinte cum se poate afla ușor și sigur puterea cheagului și deci cum se poate socoti cantitatea de cheag, ce trebuie dată laptelui, pentru a se încheaga în timpul voit:

Se ia o lingură mare sau un „caic”, cum se mai numește, în care cu o lingură (lingură de supă) se măsoară *cinci* linguri de lapte și o lingură de cheag, ce se amestecă bine și cât mai repede. Se observă — cu foarte mare grije — câte secunde trec până laptele din „caic” se încheagă, adică se ingroașe. Timpul de închegare se notează prin numărare. Se înseamnă bine câte secunde au trecut sau *numărul* până la care s'a numărat (care sunt secunde), se scrie sau se ține minte până la întrebuițarea cheagului de care e vorba.

Vedere dela primul congres ținut la Sibiu în 21 Noemvrie 1935.

La închegare se măsoară câți litri lapte sunt pentru închegat. Se înmulțește numărul litrilor de lapte cu numărul de secunde obținut la proba tăriei cheagului (făcută în caic) și numărul rezultat se imparte cu 9000.

Dar un exemplu va lămuri și mai bine.

Presupunem, că pentru închegarea laptelui din caic au trebuit 9 secunde sau am numărat până la nouă și că pentru închegare avem 100 litri lapte. În acest caz facem următoarea înmulțire și apoi împărțire:

$100 \text{ (litri lapte)} \times 9 \text{ (secunde)} = 900 ; 900 : 9000 = 0.1 \text{ litri}$
cheag sau pentru 100 litri lapte ne trebuie cca 1 dcl. cheag, pentru ca laptele nostru (100 l.) să se închegă într'o jumătate de ceas.

Oricare ar fi timpul ce laptele se lasă la închegare, cantitatea cheagului se va putea afla făcând proba în caic și avându-se în vedere următoarea socoteală generală:

Cantitatea laptelui de închegat (litri) înmulțită cu *numărul secundelor* (secunde, în care proba s'a închegat) se împarte cu *numărul lingurilor* (dela proba de închegare, 5) înmulțită cu *timpul, în care laptele se lasă la închegare* (transformat în secunde) sau în exemplul de mai sus aplicând formula ultimă vom avea:

$$100 \times 9 = 900; 5 \times 1800 (30' \times 60") = 9000 : \text{deci } 900 : 9000 = 0.1. \text{ cheag pentru } 100 \text{ l. lapte, ce se lasă 30 minute la închegare.}$$

Căldura laptelui la aflarea puterii cheagului, va fi, cum s'a spus, 35°C . sau cca aceea a laptelui proaspăt muls.

Sarea, întrebuițată la săratul cășului sau brânzei, trebuie să fie cât mai curată. Sarea neagră sau cu mult pământ, strică mult aspectul și calitatea brânzeturilor.

Săratul brânzei să se facă numai cu sare albă, curată și care dupăce a fost bine mărunțită să fi stat la soare 2—3 zile.

Prepararea laptelui gros.

Laptele de oacie proaspăt muls și bine strecurat se pune la fier în căldarea de aramă. Căldarea trebuie să fi fost foarte bine curățită și spălată. În lapte se mai introduc 15—20 petricele de mărimea oului de porumb, și o mătură de nuiele cojite sau o lopătică de lemn. Si unele și altele trebuie să fi fost înainte bine opărite și apoi uscate la soare.

Laptele începe a se încălzi cu flacără mică și amestecându-se în el încontinuu, pentru a nu se afuma sau prinde. Nu se va grăbi nici odată fierberea.

Dupăce a inceput să fierbă se mai lasă pe foc, fierbând, încă 20—30'. După acest timp se ia de pe foc. Se continuă să se amestece până se răcește la $45—50^{\circ}\text{C}$. (Sau este aşa de cald încât se poate ține mâna de cald pe căldare).

Dacă vrem să facem lapte bun, ii adăugăm „plămădeală” de cultură de bacterii pentru lapte gros. Amestecăm bine și-l punem în vase. Acoperim vasele cu un țol, pentru ca să se răcească pe indelete. Astfel procedând, a doua zi vom avea laptele îngroșat și destul de plăcut la gust. Se va păstra, apoi la rece.

Laptele gros este foarte nutritiv, are o influență binefăcătoare asupra stomacului și desinfectantă asupra intestinului gros. De aceea e recomandat de Doctori celor cu stomac slab și celor cu dureri intestinale.

In compoziția lui chimică are în medie: 15.27 procente unt, 12.06 procente substanțe proteice și 68.20 procente apă.

Consumat regulat se spune că întinerește și lungeste viața, că dă sănătate, frumuseță și putere.

Prepararea jintitei.

Jintița este atât un produs, ce face posibilă valorificarea zerului dela stână, cât și o băutură hrănitoare și răcoritoare.

Ea se fabrică din zerul scurs dela fabricarea cașului de munte sau delă fabricarea telemelei. Cea fabricată din zer de caș e mai grasă și mai plăcută la gust decât cea fabricată din zer de telemea.

Și una și alta se prepară în modul următor:

Zerul se încalzește încet în căldăreă de aramă, amestecându-se incontinent în el. Când a atins temperatura de 82—85° C., albumina din lapte se precipită. Dupăce albumina începe să se precipite sau dupăce „urdește”, cum se spune, nu se mai amestecă.

După urdire, dacă este zer de caș, se încalzește până la fierbere, se fierbe 5—10 minute și apoi se ia și se pune în vase să se răcească. Cea de telemea nu se fierbe decât 3—5 minute. Si una și alta după răcire se pune în vase unde a mai fost jintiță.

Consumarea ei este în stare dulce și mai ales acră. E alimentul nelipsit din orice stână și o băutură plăcută și dorită, mai ales vara. Este destul de nutritivă. Cea de caș are cca. 3.8 procente grăsimi, deci cât laptele de vacă.

Prepararea iaurtului.

Laptele proaspăt de vacă, oaie, capră sau bivolită se fierbe pânăce volumul lui scade la 3/4. Fierberea se face la o flacără mică, amestecându-se din când în când și îngrijind ca laptele să nu se afume sau să nu se prindă. Pojghița, ce se formează se înlătură.

Dupăce laptele a fierit și a scăzut la 3/4 din volumul dela început se ia de pe foc și se răcește cât mai repede până la temperatura de 45° C. (Să fie atât de cald încât să permită ținerea degetului în el). Răcirea se face introducând vasul cu lapte în altul cu apă rece sau punându-l într'un loc rece și mișcându-l.

Din laptele răcit la 45° C. se ia o jumătate de păhar, în care se adaugă atâtea lingurițe de „plămădeală” sau „maia”, câte păhare de iaurt dorim să preparăm. (Plămădeală se prepară din culturi cumpărate din comerț, fie sub formă de praf, fie sub formă de soluție). Totul (laptele amestecat cu maia) se toarnă apoi în

laptele răcit. După ce se amestecă bine laptele se toarnă în borcane sau păhare, cari se pun la un loc liniștit și la o temperatură de $40-45^{\circ}\text{C}.$, timp de 3—4 ore. După acest timp laptele se prinde, formând o pastă gelatinăoasă, care, chiar, dacă întoarcem borcanul cu gura în jos, nu cade. Când laptele este bine prins se scoate din locul cald și se păstrează la un loc mai rece și intunecat. Răcit se poate consuma.

Pentru păstrarea îndelungată (3—7 zile) se cere să fie ținut la rece ($3-6^{\circ}\text{C}.$).

Spălarea vaselor la stână sau lăptărie.

Pentru a obține cât mai multe și bune produse din laptele prelucrat, de mare importanță este ca uneltele și vasele cu cari se lucrează să fie absolut curate.

Aceasta se poate obține procedându-se în modul următor:

1. Întâi se vor spăla uneltele sau vasele cu apă rece, aşa fel ca să se ducă toată murdăria ce se vede;

2. După aceea se vor spăla cu apă cu sodă caldă (sau cu leșie), frecându-se bine cu o perie sau cu un postav de lână;

3. Se vor clăti cu apă rece 1—2 ori și apoi cu apă ce fierbe sau mai bine se vor opări, adică se va turna apa ce fierbe în vase, în cari se va introduce o piatră fierbinte. Se vor acoperi apoi cu un țol și se vor lăsa aşa cel puțin un sfert de ceas. În acest mod aburii, ce ies vor omori toți microbii și astfel se va avea vase curate.

In loc de apă caldă fierbinte se poate întrebuița foarte bine *zer dulce* (acru niciodată), urdit și fierbinte, având același efect sau mai bun decât apa. Acest zer nu se va mai da în hrana animalelor.

4. Vasele astfel opărite nu se vor mai clăti cu apă rece, ci se vor pune cu gura în jos, direct la uscare, în un loc cu soare sau într'un loc săvântat. Nu se vor pune însă la uscare nici într'un caz cu gura în sus, căci în acest caz se vor usca greu și se va așeza praf în ele, deci murdărie.

Spălarea numai cu apă rece nu este de ajuns, numai opărirea singură, la fel.

Vasele vor fi adevărat curate numai după spălarea cu apă rece, apoi spălarea cu apă cu sodă și pe urmă clătite și opărite cu apă fierbinte.

După uscare să se așeze tot cu gura în jos într'un dulap sau pe polițe curate.

Cooperația în slujba organizării economice a Oierilor.

Cu ocazia celui de al II-lea Congres al oierilor din întreaga țară, ținut în Tg.-Jiu, la 21 Noembrie 1936, printre rapoartele ce s-au desbătut a fost și raportul nostru „*Fondul valorificării produselor oierești*“. În dorința de a răspândi cât mai mult ideile ce le am expus acolo, profit de ospitalitatea acestui calendar, pentru a arăta în linii generale câteva din aceste idei. Cooperația, sistemul economic cel mai nou în ordinea apariției, este sistemul ce se caracterizează prin aceea, că s'a născut din *nevoia* ce o simțeau cei slabii din punct de vedere economic și social de a se ajuta, printr'o impresionantă solidaritate în fața greutăților vieții. Idea de unire și ajutor mutual la nevoie este deci temelia acestui sistem economic. În cuvântarea pe care Dl Ministrul Negură a ținut-o în Tg.-Jiu, la al II-lea Congres al Oierilor, între altele cerea în esență „*organizarea economică a oierilor pe baze cooperative*“. Desigur nimic mai fericit decât aceia că însuși Statul prin glasul Ministrului Cooperației, să sprijine și să recomande un lucru ce reprezintă fără discuție, un mare adevăr.

Cooperația — o afirmăm și noi — este unicul mijloc care va putea satisface integral nevoile economice ale oierilor — Organizația cooperativă oierescă — după cum spuneam în raportul nostru, se poate face mai întâi prin înființarea unei *Cooperative Centrale a oierilor din toată țara*, care apoi va ajuta la înființarea de unități cooperative locale în toate satele cu oieri. Centrala cooperativă a oierilor va avea rolul fundamental de a reprezenta pentru cel de al treilea: organizația economico-juridică, cu care el va lucra, cu încredere bineînțeles și eficace.

Cooperativa centrală a oierilor va fi organismul, care în cadrul Uniunii Oierilor din întreaga țară, va primi avansurile de fonduri dela Stat și instituții garantate de el sau cele cooperative, în baza garanției produselor asociațiilor și atunci când va fi vorba de valorificarea lânei, brânzeturilor sau orice fel de valorificare de produse oierești.

Cooperativa centrală a oierilor va lucra cu Banca Centrală Cooperativă, cu C. E. C. - O. P. A. V. A., și Centrala Coop. de Import-Export, atunci când interesele sale o cer. Deasemenea ea va putea direct să exporte mărfurile sale și să importe pe cele de care are nevoie, profitând de avantajele ce le acordă legea

org. cooperative. Cooperativa Centrală va înființa în toate centrele mari, magazine de desfacere în engros și endetail.

Unitățile Cooperative locale ce nu vor întârzia a se înființa, vor constitui pentru ea unități de prim grad, prin ajutorul căror ea va colecta produsele destinate consumului în mare și la distanțe mari, precum și cele de export.

Cooperativa oierilor va constitui într'un cuvânt organul cu care Statul și oricine va putea sta de vorbă în ceiace privește comercializarea produselor oierești.

Cooperativa oierilor va avea darul de a organiza producția, făcând să se obțină, produse standardizate de bună calitate, ce încetul cu încetul prin organizarea vânzării vor cucerii piața din țară, înlocuind brânzeturile streine și cucerind noi debușee pe piețele externe.

Cooperația, ce se va sprijini pe educarea masselor prinse în ea și pe pildele vii ce le va da, va triunfa.

U. O. din toată țara, are datoria sfântă ca până în Primăvară să pună bazele organizării Cooperative Centrale, care va arăta pilda vie și exemplul lucrului practic. Acest deziderat se cere cu atât mai mult însăptuit cu cât el ocupă și primul punct al *moțiunei* votată de al doilea congres general din Tg.-Jiu. Pentru Statul să ne ajute și noi să-i putem cere aceasta se recomandă, mai întâi să ne organizăm noi pentru a reprezenta elementul demn, de toată increderea, celor de al treilea și mai ales elementul ce nu va compromite, cu toate bunele intenții și alte încercări, ce vor urma.

Oierii prin Uniunea lor au frumoasa și fericita ocazie din acest punct de vedere, de a face un act epocal în istoria Cooperației Românești și de a stimula în viitor și alte organizații profesionale agricole.

București, Nov. 1936.

Ion L. Apostoloiu

Doctorand în Șt. Economice și Financiare,
cenzor al U. O.

Sfaturi practice

Păstrarea laptelui dulce. Laptele se păstrează dulce timp indelungat dacă se fierbe și apoi se răcește imediat la o temperatură sub 10° C (mai bine $2-3^{\circ}$ C). Sau dacă, după ce a fost muls foarte curat, se răcește și păstrează la $2-3^{\circ}$ C.

Păstratul slăinii. Se ține slăinina 15 zile în sare; apoi se aşează într-o lada, punând un strat de fân pe fund, un strat de slăinină, după aceea iarăși un strat de fân și din nou un strat de slăinină. Când lada s'a umplut, se pune deasupra fân și se închide bine. Slăinina se va păstra astfel fără să se râncezească.

Păstrarea florilor proaspete. Pentru a se păstra florile fără să se veștejească, se pune în apa din vasul lor puțină sare și în fiecare zi se tăie puțin din cozi.

Dacă florile s-au ofilit, se pune apă caldă, în loc de rece, în vas, sau se ține un sfert din cozile florilor în apă fiartă, până se răcește apa. Se tăie acele sferturi de cozi și se pun din nou florile în apă rece. Ele se înviorează din nou.

Păstratul fructelor. Se învelesc fructele în hârtie subțire (hârtie de mătase) și se aşează într-o lada cu nisip foarte uscat, punând un rând de nisip la fund, apoi un rând de fructe și iarăși nisip. Se continuă așa până se umple lada. Deasupra se pune tot nisip. Se închide bine lada și se ține la răcoare.

Vreți să ouă găinile? Dacă găinile nu ouă regulat, se tăie urzici, proaspete sau ascate, în bucăți mărunte și se amestecă în hrana păsărilor.

Când păsările fac ouă cu coaja moale, e semn că ele n'au destul var în hrana lor, de aceea se recomandă să se pi-seze cretă și să se amestece în mâncarea lor.

Intrebuițarea ouului. La răgușală, e foarte bun albușul de ou, bătut cu zahăr și cu lămâie.

Cei slabici de boală să bea ou crud, bătut în vin. E foarte întăritor.

Cum se desinfectează pivnițele. Pivnițele se curăță de orice miros, arzând pucioasă înăuntru și aerisindu-le bine.

Pentru mușcătura de șarpe. Se strângă repede partea mușcată cu o legătură, până săngereazră rana și pe urmă se toarnă amoniac sau se arde cu fierul roșu.

Distrugerea păduchilor la vite. Se spală vitele cu leșie și apă săpunată. Înainte ca părul să se usuce, se presară peste el cenușe de lemn, cernută bine și se freacă părul cu peria. După 3—4 zile, se repetă tratamentul. Animalele se îngrijesc și hrănesc deajuns. Cele cu părul lung se tund.

Cum se curăță cotețele păsărilor de păduchi. Cotețele de păsări se curăță de păduchi, punând în fiecare seară o ramură de anin înăuntru. În două zile, râmura va fi plină de păduchi. Se arde și seara se va pune altă ramură în locul ei. Făcând astfel, câteva nopți, cotețul se va curăță de păduchi.

Rănilor pricinuite de hamuri, se vindecă, dacă le ungem cu următorul preparat: Peste 60 grame de scrobeală, se toarnă 30 grame tinctură de iod; se pisează apoi acest amestec și se lasă să se usuce. Se obține astfel un praf, care se presară zilnic, peste rănilor pricinuite de hamuri.

Lecuirea arsurilor. Un leac foarte bun este ungerea cu aluat gătit din unsoare (untură) de porc și făină de ovăs. Acest leac potolește durerea, impiedecă urzirea beșicilor și grăbește tămaduirea.

Intrebuințarea fânului mucegăit. Fânul incântă mucegăit, pe care vitele nu-l mânâncă bucuros, se taie mărunt, se stropește cu apă de tărâță sau făină și apoi se îndeasă bine cu picioarele într-o putină sau ladă bine incheiată, rămânând astfel vreo 30 ore. Tocmai fiindcă se infierbântă și trece din nou în dospire, capătă miros și gust, care place vitelor.

Scoaterea petelor de pe stofe și pânzeturi.

Petele de grăsime se scot cu benzină, cu alcool, eter sau amoniac, frecând bine pata cu o cărpă curată.

Petele de ceară se scot curățindu-le prin radere și apoi se pune o hârtie sugativă sau de jurnal, peste care se aşeză în locul petei o mașină de călcat sau un cușit încălzit. Ceară se va topi și va fi absorbbită de hârtia de jurnal sau de sugativă.

Petele de cerneală sau rugină se curăță, frecând locul pătat cu zeamă de lămâie, cu sare de măcriș sau cu zeamă de pătlăgele roșii.

Petele de vopsea, după ce se rade vopseaua cu un cușit, se spală pata cu petrol foarte curat, până dispără. Apoi se spală stofa sau pânza cu apă și săpun.

Petele de vin roșu sau de fructe cu zeamă roșie se udă cu apă hâna pătată și se pune la fum de pucioasă. Apoi se spală cu apă caldă și săpun.

Petele de afine, cireșe și vișine se scot prin frecarea repetată cu un petec înmuiat în must de lămâie.

Petele de cafea și ciocoladă se scot din țesături de lână și mătăsă prin ungerea cu glicerină curată, apoi se spală cu apă caldă și se calcă pe dos în stare jilăvită.

Noutăți și curiozități din țară și străinătate

○ vacă câștigă 50.000 lei! Ministerul Agriculturii, prin Institutul Național Zootehnic, a instituit un concurs, care a durat un an, pentru a găsi cea mai bună vacă de lapte dela noi din țară. Cea mai bună vacă de lapte a fost premiată cu premiul I-iu, 50.000 de lei.

Rezultatul concursului a fost următorul:

Premiul I-iu, în valoare de 50.000 lei, pentru cea mai mare cantitate de lapte vacii *Luega*, de rasa Simental, proprietatea D-lui Stelian Daian din Mediaș. Această vacă a dat în 302 zile 8991.9 litri lapte cu 3.7 procente grăsime (unt).

Premiul II, în valoare de 30.000 lei, pentru cea mai mare cantitate de grăsime, vacii *Lena*, rasa Simental, proprietatea D-lui Gerhard Binder din Mediaș. A dat în 310 zile 6757.7 litri lapte cu 5.2 procente grăsime, adică 354.7 kgr. grăsime.

Premiul III, în valoare de 10.000 lei, pentru cantitatea de lapte a vacii *Stolz*, rasa Pinzgau, proprietatea D-lui Heinrich Simonis din Cisnădie (județul Sibiu). Vacă a dat în 331 de zile 8242.3 litri lapte cu 3.9 procente grăsime.

Afără de acestea s'a mai premiat o vacă roșie din Sudul Basarabiei, proprietatea D-nei Ecaterina Sigmund din Beeskendorf, cu 10.000 lei, pentru o producție de 7623 litri cu 3.6 procente grăsime.

*

350 mii lei un berbec. Universitatea din Berlin a cumpărat un berbec dela deputatul Fritz Conerth, pentru care a plătit în bani de ai noștri 350 mii lei. Berbecul este de soi merinos (cu lână foarte fină și multă) și a fost cumpărat pentru prăsilă.

*

Varză fără miros. De curând Profesorul C. Meyers dela Universitatea Cornell (Statele Unite) a reușit ca după o muncă de 6 ani, în care timp au fost analizate cca. 4000 verze, să creeze o varză fără miros. Se știe, că varza pe lângă toate calitățile ce le prezintă, are și marele inconvenient, că la fierb împrăștie un miros cu totul neplăcut. Noua varză găsită nu mai are acest inconvenient, nu mai împrăștie miros neplăcut la fierb.

Extras din tariful poștal

intern și internațional.

I. Scrisori și imprimate.

1. O scrisoare simplă până la 20 grame:

a) În interiorul unei comuni . . .

b) Pentru alte localități . . .

iar pt. fiecare 20 gr. sau fracțiune câte . . . . .

2. O carte poștală simplă . . .

3. O carte poștală ilustrată . . .

4. O carte poștală specială pentru militari, grade inferioare în-
cazarmați . . . . .

5. O carte poșt. cu răsp. plătit

6. Imprime ordinară de fiecare 50 gr. câte . . . . .

7. Cărți didactice, literare și știin-
țifice, inclusiv prospectele și catalo-
gele de editură și librărie de fiecare
50 gr. sau fracțiune, câte . . . . .

8. Ziare cotidiane de fiecare 100
grame sau fracțiune de 100 gr. . . .

Publicațiuni periodice cari apar
în țară cel puțin odată pe lună, exp.
direct de edit., sau mandatarii lor,
de fiecare 50 grame sau fracțiune
de 50 grame . . . . .

Imprimele de sub 7 și 8 pentru
țările cari au convenit la o reducere
50%, adecă de fiecare 50 gr. câte

9. Imprime în relief pentru
orbi, de fiecare 1000 grame sau
fracțiune câte . . . . .

10. Hârtii de afaceri până la
250 grame . . . . .
iar pentru surplus de fiecare 50 gr.
sau fracțiune . . . . .

	Aviație		Interiorul României		Pt. Austria, Cehoslovacia, Polonia, Ungaria		Pentru toate celelalte țări
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	
1			4		—		—
1			6		7	50	10
			2		6	—	6
50			3		4	50	6
1			3		4	50	6
50			1		4	50	6
1			6		9	—	12
50			1		2	—	2
50			50		2	—	2
			25		4*	—	4*
			25		2	—	2
			—		—		—
			—		—		—
50			25		2	—	2
			5		10	—	10
			1		2	—	2

*) Aceste taxe se înțeleg căte Lei 2— de fiecare 50 gr. sau fracțiune de 50 grame.

Cărțile postale trebuie expediate deschis, adecă fără bandă, nici în plic.

Aviație	Interiorul României		Pt. Austria, Cehoslovacia, Polonia, Ungaria		Pentru toate celelalte ţări
	Lei	B.	Lei	B.	
11. Probele de mărfuri până la 100 gr.			3 —	4 —	4
iar pentru surplus de fiecare 50 gr. sau fracțiune			1 —	2 —	2
Francarea tuturor corespondențelor este obligatorie. Cele depuse nefrancate cad în rebut la originea. Cele insuficient francate se încarcă la destinație cu dublul insuficienței.					
12. Taxa recomandată		20 —	— —	— —	— —
Această taxă se aplică pe lângă cele de sub Nr. 1 până la 11.					
13. Taxa adeverirei de primire la obiectele recomandate:					
a) cerută în momentul depunerei obiectului			10 —	10 —	10
b) cerută ulterior depunerei obiectului			10 —	35 —	35
14. Taxa unei foi de reclamat.			10 —	35 —	35
15. Taxa pentru expres		20 —	20 —	20 —	20
16. Taxa unei foi de recl. pt. ob. int. neînregistrate			2 —	— —	— —
17. Taxa unei cărți de identitate internațională	2 —		35 —	35 —	35
18. Suprataxa pentru obiectele adresate Poste-Restante (fără taxă)	— —		— —	— —	— —
19. Suprataxa în Dumineci și sărbătorile legale pt. poștă			5 —	— —	— —
Cupon internațional			15 —	— —	— —
20. Taxa de plată minimă pt. obiectele care se depun din eroare insuficient francate		2 —	4 —	— —	4

Se tratează ca nefrancate obiectele care deși au un inceput de frânare, totuși timbrele aplicate pe ele nu reprezintă cel puțin taxa de frânare pentru prima unitate de greutate.

II. Taxa pentru telegramme în țara noastră.

Pe un cuvânt, adresat loco	Lei 1— cu un minimum de Lei 10—
preschimbat între 2 localități	2— " " " " 20—
" 10 cuvinte	" " " " 20—
" 11	" " " " 22—
" 12	" " " " 24—

Taxa de urgență este 20 Lei.

Pentru telegrammele colajionate: Taxa plus 50%.

Afără de aceea drept suprataxă în Dumineci și sărbători, precum dela orele 22 până la orele 8 dimineața un plus de Lei 5—.

III. Taxa mandatelor poștale.

1. Taxa cartonului până la 1000 Lei 3 Lei, dela 1000 în sus	Lei 4— ~~1~~ ¹ Leu aviație
2. Taxa pe valoare: până la 5000 Lei, de fiecare	
~~sută sau fracțiune de sută de Lei căte~~	" 1—
Dela 5001—10.000 Lei, de fiecare mie de Lei căte	" 5—
De ex: un mandat de 6010 Lei, va avea taxă pe valoare de 60 Lei.	
3. Pentru plata mandatului la domiciliu:	
până la 200 Lei . . . Lei 1— până la 5.000 Lei . . . Lei 5—	
" 1000 . . . . . 3— " " 10.000 . . . . . 10—	

IV. Taxele pentru pachete.

în județ	4 Lei kg. . . . . cu un minimum de 8 Lei
" limitrof 8	8
" nelimitrof 8 . . . . . Dumineea și sărbătoarea	5 Lei " plus.

Cassa Națională de economii și Cecuri postale București.

Ori ce persoană poate face economii!

Sumele depuse și dobânzile sunt garantate de Stat. Dobânzi $4\frac{1}{2}\%$.

Cea mai mică depunere pe livret este Lei 50— și se poate depune anual Lei 300 000—.

Pentru organizațiunile profesionale, culturale sau de binefacere ori ce sumă.

Pentru economiile mai mici de Lei 50— sunt foile de economii eu timbre speciale de 5 Lei.

Fiecare membru din familie poate avea un livret.

Restituirile se fac cu înlesnire.

La ori care oficiu din țară poate ridica suma de Lei 2000—, fără nici o întârziere.

Sumele mai mari se aprobă de Cassa Națională de Economii în cel mai scurt timp.

Serviciul de Cecuri și Viramente postale.

Cassa Națională de Economii și Cecuri postale.

Dela 1 August 1833 s'a înființat un serviciu public de conturi-curente prin mijlocirea cecurilor și a viramentelor postale.

Comerțanții, industriași, autoritățile, societățile de ori ce categorie, cât și particularii care au mai mare mișcare de bani în mai multe orașe, se oferă acest serviciu atât pentru încasări, cât și pentru plăși.

Prin un singur buletin de vărsământ se poate trimite suma maximă 500.000 Lei.

Taxele sunt următoarele: o taxă fixă de Lei 3— și comisionul 1 Leu pentru fiecare 2000 Lei sau fracțiune de 2000 Lei.

Dobânzile pentru conturi-curente 2%.

Extras din noua lege a timbrului.

1. Petițiiile adresate autorităților publice   Leu 8+1 aviație.
2. Declarațiile de vârsări de bani la Casele publice . . . . . Leu 8+1 aviație.
3. Permise pentru radierarea unor sarcini din Cartea funduară

dela 100–10.000	Leu 3+2 aviație
" 10.000–50.000	7+2 "
" 50.000 în sus	14+4 "
4. Cereri pentru radierarea pretențiunilor (potecare vecchi în sumă de cel mult 1000 Leu), ca simple petiții   Leu 8+1 aviație.
5. Idem, peste Leu 1000- . . . . . 68+2 aviație.
6. Exemplarele actelor autentice și celor lăsate la autoritățile fiscale cu ocazunea perceperii lăxelor . . . . . Leu 7+2 aviație.
7. Copile și extractele de orice fel de acte liberate la cererea părților de către autorități . . . . . Leu 7+2 aviație.
8. Orice anexe depuse deodată cu cererile la autorități administrative. Leu 2+2 av.
9. Anexe la cereri în procedură judecătorească și Cărți funduare Leu 3+2 aviație.
10. Orice testimonii și certificate liberate de către autorități publice sau particulare . . . . . Leu 14+2 aviație.
11. Procurile sau imputernicirile sub orice formă . . . . . Leu 14+2 aviație.
Legalizarea semnăturilor la procururi   Leu 12+2 aviație.
12. Ofertele întreprinderilor de lucrări

dela 101–1000	Leu 2+2 aviație
" 1001–10.000	3+2 "
" 10.001 în sus	7+2 "
13. Toate chitanțele și adeverințele de plată, ca sub punctul 3 . . . . . Leu 3, 7, 14
14. Biletele pentru vânzări de vite :
Pentru fiecare cap de vîță mică Leu 2+2 mare . . . . . 5+2
15. Registrile comercianților (jurnal și inventar) de fiecare filă . . . . . Leu 5+2 pînă plată în bani numerar.
16. Registrile (jurnal și inventar) societăților cooperative și ajutor mutual, din imp. dela pct. 16 de sus.

Acele de sub punctul 22, 24–27 se timbrează cu timbru fix de 14+2 Lei aviație pînă la valoarea de Lei 5000, iar peste această valoare cu Lei 27+2 Lei aviație.

Taxa de timbru cuvenită la acele de sub 21 și 23, se pot aplica pe acte timbre mobile pînă la valoarea de 100 Lei.

Taxe de timbru de sub punctul 15, 16, 20, precum și diferența de taxe la acele de sub punctul 17 se plătesc prin viză în numerar — la perceptoarul respectiv.

Impozitul proporțional de sub punctul 20, 22, 23 punctul b) 24–27 se plătește tot prin viză — în numerar — la perceptoarul respectiv.

Impozitul proporțional cuvenit la acele de sub punctul 24–27 se va achita în termen de 30 zile dela data formării actului, căci în caz contrar pe lângă impozitul cuvenit se va percepe și o amendă egală cu valoarea impozitului, afar de acele dela art. 4–13 inclusiv unde amenda e de 5 ori plus impozitul și acele dela art. 14 de 3 ori amendă.

De pe acele la cari impozitul proporțional se achită în numerar, se va lăsa la perceptoar de către părți două copii, din care una timbrată cu 7 Lei și 2 aviație, iar a doua netimbrată.

17. Cambiale întocmite sau negociate în jîră cu scadență sub 6 luni 0+0 procente în numerar, plus 2 av. aplicat pe cambie.

18. Actele de creație (obligații) de împrumuturi la bănci sau particulari) cu termen pînă la 1 an 0+0 procente, cu termen mai lung sau jîră termen 1+0 procente în numerar, plus 2 av. la original.

19. Facturi când vânzările se fac între comercianți sau industriști, precum și vânzările făcute cu ridicata la particulari 0+0 procente în timbre de factură și la mîne procente timbre de aviație.

20. Vânzările făcute cu ridicata prin acte scrise sau verbale de derivate ale produselor agricole (fânluri de tot felul, măltă, pastă făinoase), precum și a recoltelor prinse de rădăcină . . . . 1+0 procente în numerar, iar prin Bursă 0,50 procente.

21. Contractele de închînătere scrise sau verbale . . . . . 1+0 procente în numerar și 1 la mîne procente aviație.

22. Actele de ipotecă (obligații) de împrumuturi cu infabulare) 1+0 procente și 1 la mîne timbre de aviație.

23. Facturile sau chitanțele despre furnituri și executări de lucărări plătite de Stat, judecătorească și comună și orice alte instituții publice recunoscute de Stat; Impozit proporțional 1+0 procente în numerar plus 2 la mîne timbre factură și 1 la mîne aviație și contractele verbale urmând aceeași procedură vizânduse prin simple bordourări.

24. Vânzările de bunuri mobile, fie voluntare, fie silite, făcute în seris 1+0 procent plus 1 la mîne aviație.

25. Vânzările sau schimburi de bunuri imobile după valoarea mai mare a uneia din imobilele schimbate 7 procente plus 1 la mîne aviație.

26. Donațiunile de imobile negrevate de sarcini cu titlul gratuit pînă la 100.000 Lei între soț și soție, părinți și copii 3 procente plus 1 la mîne aviație.

27. Înregistrările și donațiunile cu titlul de dotă și contradoșă. Jumătate din taxele de sub punctul 26 plus 1 la mîne aviație.

INFORMATIUNI

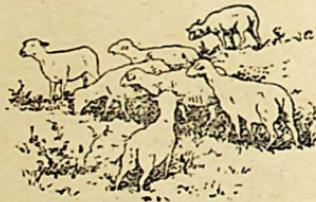
Oi bune turcane se pot cumpăra dela târgul Sebeșului (jud. Alba), primăvara; dela Sântămăria de-piatră; dela Poiana-Sibiului; Novaci, Vaideeni și în general din comunele de sub munte.

Oi fișări se pot cumpăra dela Slobozia, din Dobrogea și Bănat.

Oi Caracul se pot cumpăra dela Alex. Sinadino, Onițcani 35 Km. depărtare de Chișinău; dela Șc. de Agricultură, Cricova, 15 Km. depărtare de Chișinău; dela Alex. Lascari, Pojoreni, 12 Km. depărtare de Chișinău; dela Șc. de Agricultură, Cocorozeni, (jud. Orhei) și dela Dulbanu-Crețu.

* * *

Revistă pentru oieri: *STÂNA*“, redacția și administrația, Poiana-Sibiului.

CUPRINSUL

I.

	Pag
1. Prefață	5
2. Cuvânt către oieri	6
3. Casa Domnitoare română	9
4. Sărbători ale Familiei Regale	9
5. Sărbători naționale (cu oprire de orice lucru)	10
6. Alte sărbători naționale	10
7. Sărbători legale	10
8. Posturile	10
9. Intunecimi în 1937	11
10. Cunoștințe privitoare la țara noastră	11
11. Adresele Ministerelor și autorităților din București	13
12. Calendarul ortodox pe anul 1937	14
13. Târgurile anuale din Transilvania	38
14. Târgurile din Vechiul Regat	51
15. Târgurile din Bucovina	52

II.

Partea literară—profesională—economică.

A.-	1. Al 2-lea Congres al oierilor	53
	2. Lacrimi	56
	3. Păstor	57
	4. La școală, până la examen!	58
	5. Unde-s „ciocoi“?	60
	6. Izvor	60
	7. Bradul	61
	8. Cântă-mi	61
	9. Amintirile lui Moș Ion Tărlașul	62
	10. Chiuitorii	69
	11. Mândro de dor dela tine	69
	12. Ghicitori	69
B.-	13. Organizarea oierilor	71
	14. Conducerea Uniunii	73
	15. Reuniunile din țară	73
	16. Statistica oilor	74

C.-	17.	Oile dela noi din țară	76
	18.	Creșterea oilor	78
	19.	Hrana oilor	84
	20.	Hrana mieilor	87
	21.	Ceva despre lână	89
	22.	Carnea de oacie	90
	23.	Considerații generale referitoare la creșterea oilor	91
	24.	Boalele oilor	92
	25.	Cum putem feri oile de boale	97
D.-	26.	Laptele și derivele lui	99
	27.	Generalități	99
	28.	Compoziția laptei	99
	29.	Intrebuințarea laptei	100
	30.	Valoarea alimentară a laptei	100
	31.	Măsurarea laptei	100
	32.	Analiza laptei	101
	33.	Determinarea greutății specifice a laptei	101
	34.	Proba cu eprubete	102
	35.	Proba cu alcool	102
	36.	Despre brânzeturi	103
	37.	Cum se obțin brânzeturi bune	106
	38.	Compoziția câtorva brânzeturi	106
E.-	39.	Untul	106
	40.	Compoziția untelui	107
	41.	Cantitatea de unt din un lapte	107
	42.	Produse necesare într'o lăptărie	108
	43.	Cheagul	108
	44.	Determinarea puterii cheagului	108
	45.	Sarea	110
	46.	Prepararea laptei gros	110
	47.	Prepararea Jintitei	111
	48.	Prepararea iaurtului	111
	49.	Spălarea vaselor la stână	112
F.-	50.	Cooperăția în slujba organizării economice a oierilor	113
G.-	51.	Sfaturi practice	115
	52.	Noutăți și curiozități din țară și străinătate	117
	53.	Extras din tariful poștal	118
	53.	Extras din noua lege a timbrului	121
	54.	Informații	122

DE ACELAŞ AUTOR:

1. Cercetări comparative asupra porcilor mangalița și bazna (Extr. Agr. N. Cluj 1934).
2. Școala de fabricarea brânzeturilor Winkhof (Extras, Stâna, Sibiu 1936).
3. Studien über rumänischen Burduf-Käse (Estras, Bul. Acad. Agr., 1936).
4. Problema laptelui de oaie în țara noastră (Estras, Stâna, Sibiu 1936).

PRETUL LEI 20.-